

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4

7 Ιανουαρίου 2013

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 552/88

Εκπαίδευση και εξέταση υποψηφίων οδηγών μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του ν. 2696/1999 (Α' 57) «Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας», όπως ισχύει.

β) Του π.δ. 51/2012 (Α' 101) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006, όπως τροποποιήθηκε με τις Οδηγίες 2008/65/ΕΚ της Επιτροπής της 27ης Ιουνίου 2008, 2009/113/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Αυγούστου 2009 και 2011/94/ΕΕ της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2011».

γ) Του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κωδικοποιήθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α')

δ) Του ν.δ. 638/1970 «Περί ιατρικής εξετάσεως των οδηγών αυτοκινήτων κλπ», όπως έχει τροποποιηθεί συμπληρωθεί και ισχύει.

ε) Του άρθρου 16 παρ.4 του ν. 2592/1998 (Α' 57) «Αναπροσαρμογή συντάξεων πολιτικών συνταξιούχων του Δημοσίου, ρύθμιση συνταξιοδοτικών θεμάτων και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του ν. 2898/2001 (Α' 71).

στ) Του άρθρου 2, του ν. 3897/10 (Α' 208) «Σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Οδικής Ασφάλειας και Γενικής Διεύθυνσης Οδικής Ασφάλειας, εποπτεία και βελτίωση του θεσμού του τεχνικού ελέγχου οχημάτων για την προαγωγή της Οδικής Ασφάλειας και την προστασία του περιβάλλοντος, κύρωση Σύμβασης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Α.Σ.Θ. και άλλες διατάξεις».

ζ) Του άρθρου 1 του π.δ. 85/2012 (Α' 141) «Ίδρυση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά και κατάργηση υπηρεσιών».

η) Του π.δ. 86/12 (Α' 141) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

θ) Του άρθρου 4 του π.δ. 117/2012 (Α' 202) «Σύσταση, συγχώνευση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

ι) Της υπ' αριθμ. Υ43/5-7-2012 απόφασης του Πρωθυπουργού (Β' 2094) «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Σταύρου Καλογιάννη».

ια) Την υπ' αριθμ. ΔΙΑΔΠ/Α1/18368/25-9-2002 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 1276/Β') «Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75/Α')».

2. Την ανάγκη καθορισμού των όρων και των προϋποθέσεων εκπαίδευσης και εξέτασης των υποψηφίων οδηγών μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων, την καθιέρωση υποχρεωτικών μαθημάτων πριν από κάθε εξέταση, τον τρόπο συγκρότησης των εξεταστικών επιτροπών, καθώς και τις υποχρεώσεις των εξεταστών.

3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

Άρθρο 1 Γενικές ρυθμίσεις

1. Οι υποψήφιοι οδηγοί, προκειμένου να λάβουν μέρος στην θεωρητική εξέταση και στην δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, που διενεργούνται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών, υποχρεούνται να έχουν πραγματοποιήσει προηγουμένως έναν ελάχιστο αριθμό ωρών θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

Προϋπόθεση για την παρακολούθηση θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης και εξέτασης υποψηφίων οδηγών είναι ο εφοδιασμός τους με το αντίστοιχο Δ.Ε.Ε. Όποιος εκπαιδεύεται χωρίς την ύπαρξη του Δ.Ε.Ε. υπόκεινται στις κυρώσεις του Άρθρου 94 του Κ.Ο.Κ.

2. Η θεωρητική εκπαίδευση πραγματοποιείται στα νόμιμα λειτουργούντα Κέντρα Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψηφίων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.) ή στις Σχολές Οδηγών που έχουν δικαίωμα παροχής θεωρητικής εκπαίδευσης (δηλαδή έχουν και άδεια ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.). Η διάρκεια κάθε ώρας θεωρητικής εκπαίδευσης καθορίζεται σε σαράντα πέντε (45) λεπτά της ώρας. Μεταξύ δύο (2) συνεχόμενων ωρών διδασκαλίας παρεμβάλλεται υποχρεωτικά διάλειμμα δεκαπέντε (15) λεπτών της ώρας. Η θεωρη-

τική εκπαίδευση κάθε υποψήφιου οδηγού δεν μπορεί να υπερβαίνει ημερησίως τον ανώτατο αριθμό ωρών που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 9 του π.δ. 208/2002 (Α' 194), όπως ισχύει κάθε φορά.

3. Η πρακτική εκπαίδευση πραγματοποιείται με ευθύνη των νομίμως λειτουργουσών Σχολών Οδηγών και υπό την παρουσία και ευθύνη Εκπαιδευτή Υποψηφίων Οδηγών. Η διάρκεια του κάθε μαθήματος πρακτικής εκπαίδευσης καθορίζεται σε σαράντα πέντε (45) λεπτά της ώρας και αφορά αποκλειστικά και μόνο ένα υποψήφιο οδηγό. Η πρακτική εκπαίδευση κάθε υποψήφιου οδηγού δεν μπορεί να υπερβαίνει ημερησίως τον ανώτατο αριθμό ωρών που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 9 του π.δ. 208/2002 (Α' 194), όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 2

Θεωρητική εκπαίδευση

1. Οποιοσδήποτε υποψήφιος οδηγός προσέρχεται στις αρμόδιες Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών, για συμμετοχή σε θεωρητική εξέταση υποχρεούται, προκειμένου να συμμετάσχει σε αυτήν για πρώτη φορά, να έχει παρακολουθήσει τα πιο κάτω αναφερόμενα ελάχιστα μαθήματα θεωρητικής εκπαίδευσης, κατά περίπτωση:

α) Κατηγορίες AM, A1, A2 και A

● Θεωρητική Εκπαίδευση Υποψηφίων Οδηγών Μοτοσικλετών

● Ερωτηματολόγιο 1

● Ελάχιστος Αριθμός Μαθημάτων Δέκα (10)

ΥΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

● ΑΝΑΒΑΤΗΣ

● ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΣ ΤΗ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΑ

● ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΒΑΤΗ

● ΟΡΓΑΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΧΕΙΡΙΣΤΗΡΙΑ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΑΣ

● ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΝΑ ΟΔΗΓΕΙΤΑΙ

● ΟΔΗΓΩΝΤΑΣ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

● ΑΣΦΑΛΗΣ ΟΔΗΓΗΣΗ

● ΟΔΗΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

● ΟΔΗΓΗΣΗ ΕΚΤΟΣ ΠΟΛΗΣ

● ΟΔΗΓΩΝΤΑΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

● ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΦΟΡΤΙΟΥ, ΕΠΙΒΑΤΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΛΕΥΡΙΚΟΥ ΚΑΝΙΣΤΡΟΥ (ΚΑΛΑΘΙ)

● ΒΑΣΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΚ ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΑ

● ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ

β) Κατηγορία Β

● Θεωρητική Εκπαίδευση Υποψηφίων Οδηγών Αυτοκινήτων

● Ερωτηματολόγιο 2

● Ελάχιστος Αριθμός Μαθημάτων Είκοσι (20)

ΥΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

● ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

● ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΦΩΤΕΙΝΗ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

● ΚΟΜΒΟΙ

● ΤΑΧΥΤΗΤΑ

● ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑ

● ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΕΔΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

● ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΚΑΤΟΙΚΗΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

● ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ - ΟΔΟΙ ΤΑΧΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ - ΣΗΡΑΓΓΕΣ

● ΟΔΗΓΗΣΗ ΣΕ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

● ΟΔΗΓΗΣΗ ΣΤΟ ΟΡΕΙΝΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

● ΕΛΞΗ ΡΥΜΟΥΛΚΟΥΜΕΝΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

● ΚΟΠΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΡΥΠΝΗΣΗ

● ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΕ ΑΤΥΧΗΜΑ

● ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

● ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

● ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΟΔΗΓΗΣΗ

● ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

● ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

● ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

● ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

● ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

● ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

● ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

γ) Κατηγορία C1, C

● Θεωρητική Εκπαίδευση Υποψηφίων Οδηγών Φορτηγών

● Ερωτηματολόγιο 4

● Ελάχιστος Αριθμός Μαθημάτων Δεκαπέντε (15)

ΥΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

● ΟΡΙΣΜΟΙ - ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΜΑΖΕΣ

● ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

● ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΦΟΡΤΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΟΥ

● ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΦΟΡΤΗΓΟΥ

● ΦΟΡΤΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

● ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΦΟΡΤΗΓΟΥ

● ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΤΗΓΩΝ

● ΖΕΥΞΗ ΑΠΟΖΕΥΞΗ ΦΟΡΤΗΓΩΝ ΑΡΘΡΩΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΡΜΩΝ

● ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΧΗΜΑΤΟΣ - ΕΛΕΓΧΟΙ

● ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΔΗΓΟΥ ΦΟΡΤΗΓΩΝ - ΝΟΜΙΚΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ

● ΟΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

● ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

● ΦΟΡΤΗΓΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

● ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

● ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΠΟΙΝΟΛΟΓΙΟ

δ) Κατηγορία D1, D

● Θεωρητική Εκπαίδευση Υποψηφίων Οδηγών Λεωφορείων

● Ερωτηματολόγιο 5

● Ελάχιστος Αριθμός Μαθημάτων Δεκαπέντε (15)

ΥΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

● ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ

● ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ

● ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΟΥ

● ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

● ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ

● ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ

● ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ

● ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

● ΝΟΜΙΚΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΔΗΓΟΥ

● ΟΔΙΚΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

● ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

● ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΠΟΙΝΟΛΟΓΙΟ

● ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

2. Οι υποψήφιοι των κατηγοριών που αιτούνται να εξεταστούν με τη βοήθεια προσωπικών ακουστικών του Μ.Σ.ΘΕ.Υ.Ο., εκτός των ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία), οφείλουν να παρακολουθήσουν δύο (2) επιπλέον μαθήματα θεωρητικής εκπαίδευσης πέραν των προβλεπομένων δέκα (10) μαθημάτων για τις κατηγορίες AM, A1, A2, A και πέντε (5) πέραν των προβλεπομένων είκοσι (20) για την κατηγορία B.

3. Για την αρχική χορήγηση μιας εκ των κατηγοριών AM, A1, A2 και A, χωρίς προηγουμένως να έχει εκδοθεί άδεια οδήγησης κατηγορίας B, απαιτείται και η παρακολούθηση και των μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης Ερωτηματολογίου 2, σύνολο μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης τριάντα (30). Ειδικότερα οι υποψήφιοι που αιτούνται να εξεταστούν με τη βοήθεια προσωπικών ακουστικών του Μ.Σ.ΘΕ.Υ.Ο. οφείλουν να παρακολουθήσουν τριάντα επτά (37) μαθήματα θεωρητικής εκπαίδευσης και συγκεκριμένα είκοσι πέντε (25) για το Ερωτηματολόγιο 2 και δώδεκα (12) για το Ερωτηματολόγιο 1.

4. Σε περίπτωση που υποψήφιος έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών AM, A1, A2 και A, και αιτείται την επέκτασή της σε μια εκ των κατηγοριών A1, A2, A απαιτείται η παρακολούθηση δύο (2) μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης.

5. Σε περίπτωση που υποψήφιος έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών AM, A1, A2 και A, και αιτείται την επέκτασή της σε κατηγορία B απαιτείται η παρακολούθηση έξι (6) μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης.

6. Σε περίπτωση που υποψήφιος έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών C1 ή D1 και αιτείται την επέκτασή της σε κατηγορία C ή D αντίστοιχα απαιτείται η παρακολούθηση δύο (2) μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης.

7. Σε περίπτωση που υποψήφιος έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών C1 ή C και αιτείται την επέκτασή της σε κατηγορία D1 ή D, απαιτείται η παρακολούθηση έξι (6) μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης. Ο ίδιος αριθμός θεωρητικών μαθημάτων απαιτείται και στην περίπτωση που υποψήφιος έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών D1 ή D και αιτείται την επέκτασή της σε κατηγορία C1 ή C.

8. Η εκπαίδευση στη χρήση του Μηχανογραφικού Συστήματος Θεωρητικής Εξέτασης Υποψηφίων Οδηγών (Μ.Σ.ΘΕ.Υ.Ο.), είναι τουλάχιστον μία (1) εκπαιδευτική ώρα, η οποία δεν προσμετράται στον ελάχιστο αριθμό υποχρεωτικών μαθημάτων κάθε κατηγορίας άδειας οδήγησης καθώς και η διαδικασία εξέτασης πραγματοποιείται με την χρήση Η/Υ επί ερωτηματολογίων που περιέχονται στα επίσημα εγχειρίδια του Υπουργείου. Η εκπαίδευση στη χρήση του Μ.Σ.ΘΕ.Υ.Ο., δεν είναι υποχρεωτική, αν έχει ήδη διδαχτεί στον υποψήφιο στα πλαίσια εκπαίδευσης για την απόκτηση άλλης κατηγορίας άδειας οδήγησης.

9. Κατά τη διάρκεια της θεωρητικής εκπαίδευσης των υποψηφίων οδηγών και στα πλαίσια των προβλεπόμενων ελάχιστων μαθημάτων, η διδακτέα ύλη θα πρέπει να αναπτύσσεται πλήρως και με τη χρήση εποπτικών μέσων διδασκαλίας.

Άρθρο 3

Πρακτική Εκπαίδευση

1. Η έναρξη πρακτικής εκπαίδευσης για όλες τις κατηγορίες αδειών οδήγησης πραγματοποιείται μετά την επιτυχή θεωρητική εξέταση.

2. Κάθε υποψήφιος οδηγός που προσέρχεται στις αρμόδιες Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών, προκειμένου να συμμετέχει σε δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, υποχρεούται να έχει παρακολουθήσει τα πιο κάτω αναφερόμενα ελάχιστα μαθήματα πρακτικής εκπαίδευσης, σε αντίστοιχης κατηγορίας εκπαιδευτικό όχημα, κατά περίπτωση:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ
AM ή A1 ή A2 ή A	14
B	25
BE ή B με κωδικό 96	7
C1 ή C	15
C1E ή CE	8
D1 ή D	15
D1E ή DE	8

3. Σε περίπτωση που υποψήφιος έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών AM, A1 και A2, και αιτείται την επέκτασή της σε μια εκ των κατηγοριών A1, A2, A, κατά περίπτωση απαιτείται η παρακολούθηση επτά (7) μαθημάτων πρακτικής εκπαίδευσης.

4. Σε περίπτωση που υποψήφιος έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών AM, A1, A2 και A, και αιτείται την επέκτασή της σε κατηγορία B, απαιτείται η παρακολούθηση δεκαοκτώ (18) μαθημάτων πρακτικής εκπαίδευσης.

5. Σε περίπτωση που υποψήφιος έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών C1 ή D1 και αιτείται την επέκτασή της σε κατηγορία C ή D αντίστοιχα, απαιτείται η παρακολούθηση δύο (2) μαθημάτων πρακτικής εκπαίδευσης.

6. Σε περίπτωση που υποψήφιος έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών C1 ή C και αιτείται την επέκτασή της σε κατηγορία D1 ή D, απαιτείται η παρακολούθηση έξι (6) μαθημάτων πρακτικής εκπαίδευσης. Ο ίδιος αριθμός πρακτικών μαθημάτων απαιτείται και στην περίπτωση που υποψήφιος έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών D1 ή D και αιτείται την επέκτασή της σε κατηγορία C1 ή C.

7. Όσοι κατέχουν άδεια οδήγησης οχήματος με περιορισμό - Κωδικός 78 (οδήγηση οχήματος χωρίς ποδόπληκτρο ή χειρομοχλό συμπλέκτη) και θέλουν να την μετατρέψουν σε άδεια οδήγησης οχήματος χωρίς τον παραπάνω περιορισμό, υποχρεούνται πριν από την δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς να υποστούν πρακτική εκπαίδευση τουλάχιστον δύο (2) μαθημάτων σε εκπαιδευτικό όχημα με ποδόπληκτρο ή χειρομοχλό συμπλέκτη.

8. Η πρακτική εκπαίδευση υποψηφίων οδηγών με αναπηρίες, για τους οποίους απαιτούνται ειδικά διασκευασμένα οχήματα, δύναται να διενεργείται και σε

οχήματα των ενδιαφερομένων τα οποία έχουν διασκευαστεί κατάλληλα, εφόσον δεν υπάρχουν διαθέσιμα εκπαιδευτικά οχήματα με τις αντίστοιχες διασκευές. Κατά την εκπαίδευση παρίσταται υποχρεωτικά εκπαιδευτής και το όχημα φέρει τη διακριτική πινακίδα της σχολής οδηγών και δεύτερα ποδόπληκτρα (φρένο, συμπλέκτη και προαιρετικά επιταχυντήρα) στη θέση του συνοδηγού.

Πρακτική εκπαίδευση υποψηφίων οδηγών με αναπηρίες μπορεί να πραγματοποιείται σε όχημα διαθέσιμο του υποψηφίου, εφόσον πληροί τις απαιτήσεις του εκπαιδευτικού οχήματος της αντίστοιχης κατηγορίας αλλά αυτό το διαθέσιμο όχημα δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί για την πρακτική εξέταση του υποψηφίου.

9. Κατά την πρακτική εκπαίδευση των υποψηφίων οδηγών, ο εκπαιδευτής υποχρεούται να μεριμνήσει για την άρτια εκπαίδευσή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. και των κανόνων ασφαλούς οδήγησης, καθώς επίσης και να τους παράσχει γνώσεις επί της τεχνικής του οχήματος και της συντήρησής του. Ο εκπαιδευτής έχει επίσης την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για την άρτια εκπαίδευση των υποψηφίων οδηγών, η οποία τεκμαίρεται ταυτόχρονα με τη δήλωση συμμετοχής των υποψηφίων στην δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς.

10. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης των κατηγοριών AM, A1, A2 και A οι υποψήφιοι υποχρεούνται να φορούν τον απαιτούμενο εξοπλισμό της παραγράφου 6 του Άρθρου 10 της παρούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

Άρθρο 4

Συγκρότηση Εξεταστικών Επιτροπών

1. Τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών της θεωρητικής εξέτασης, είναι υπάλληλοι δόκιμοι ή μόνιμοι ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των Υπηρεσιών της οικείας Περιφερειακής Ενότητας που ανήκουν στις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, εφόσον έχουν απολυτήριο Λυκείου ή εξαταξίου Γυμνασίου ή ισότιμης σχολής και ορίζονται από τον οικείο Περιφερειάρχη, μετά από πρόταση του Γενικού Διευθυντή της οικείας Γενικής Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών. Για το σκοπό αυτό καταρτίζεται πίνακας ετήσιας ισχύος με τα στοιχεία των εξεταστών - επιτηρητών.

Η θεωρητική εξέταση διενεργείται ενώπιον Επιτροπής, η οποία αποτελείται από κατ' ελάχιστο δύο (2) μέλη ανά αίθουσα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 5 (Θεωρητική εξέταση υποψηφίων οδηγών) της παρούσας. Ειδικά για τη θεωρητική εξέταση για τη χορήγηση ΠΕΙ, τουλάχιστον ο ένας εκ των δύο μελών απαιτείται να είναι τεχνικός της οικείας Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών.

2. Δικαίωμα συμμετοχής στο έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς, όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης, έχουν όλοι οι υπάλληλοι που μετείχαν στις πρακτικές εξετάσεις υποψηφίων οδηγών ή οδηγών έως και την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της υ.α.58930/480/1999 (Β' 525), όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε, καθώς και όσοι πληρούσαν τις προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τις διατάξεις της προαναφερόμενης απόφασης.

3. Μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, εκτός των υπαλλήλων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, δικαίωμα συμμετοχής στο έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών, έχουν και υπάλληλοι δόκιμοι, μόνιμοι ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κατηγορίας ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ (εφόσον έχουν απολυτήριο Λυκείου ή εξαταξίου Γυμνασίου ή ισότιμης σχολής) με τις εξής, κατ' ελάχιστον, προϋποθέσεις:

α) να είναι υπάλληλοι που υπηρετούν:

αα) στις οικείες Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις και Τμήματα Μεταφορών και Επικοινωνιών και ΚΤΕΟ των Περιφερειών της χώρας.

αβ) στη Γενική Γραμματεία Μεταφορών, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΥΠΑΝΑΝΥΜΕΔΙ).

αγ) στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΥΠΑΝΑΝΥΜΕΔΙ).

αδ) στη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του άρθρου 15 του π.δ. 293/1999 (Α' 263).

β) να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται στο Παράρτημα IV του π.δ. 51/2012 (Α' 101).

4. Οι νέοι εξεταστές που για πρώτη φορά αποκτούν Πιστοποιητικό Κατάρτισης και δικαίωμα συμμετοχής στο έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς, χαρακτηρίζονται για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών ως Εξεταστές Β και ακολούθως εντάσσονται στον πίνακα εξεταστών, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.

5. Σε κάθε Τμήμα ή Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειών της χώρας σε μηνιαία βάση, πρέπει να κατανέμονται κατά το δυνατόν ισομερώς το σύνολο των υπαλλήλων που συμμετέχουν στις θεωρητικές εξετάσεις και στο έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς.

6. Σε κάθε Τμήμα ή Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειών της χώρας υπολογίζεται κάθε έτος ο «ελάχιστος αναγκαίος αριθμός εξεταστών» με βάση τα στοιχεία των επιτροπών και του αριθμού των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς που διενεργήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος. Αν ο αριθμός αυτών των υπαλλήλων είναι μικρότερος από τον «ελάχιστο αναγκαίο αριθμό εξεταστών» μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συμπλήρωση του ανωτέρω αριθμού υπάλληλοι των λοιπών υπηρεσιών της οικείας Περιφερειακής Ενότητας των κλάδων ΠΕ και ΤΕ με την προϋπόθεση πλήρωσης των ελάχιστων απαιτήσεων της περίπτωσης (β) της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

7. Με ευθύνη του οικείου Περιφερειάρχη δεν χρησιμοποιούνται σε καμία περίπτωση ως εξεταστές υπάλληλοι που δεν πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

8. Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς των υποψηφίων οδηγών γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται από δύο υπαλλήλους που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου, εκ των οποίων, ο ένας χαρακτηρίζεται ως Εξεταστής Α και ο άλλος ως Εξεταστής Β, σύμφωνα με τα εξής, κατά προτεραιότητα, κριτήρια:

- Κλάδος (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ)
- Βαθμός (Α, Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ)

• Ημερομηνία έναρξης συμμετοχής στο έργο των εξετάσεων δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς

Από 1 Ιανουαρίου 2015, για τη διενέργεια δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς ο Εξεταστής Α θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ ή ΤΕ.

Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, στην αρχή κάθε έτους σχηματίζεται ενιαίος πίνακας εξεταστών δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 5400/625/2008 (Β' 155) υπουργικής απόφασης «Πληροφορικό σύστημα συγκρότησης των επιτροπών πρακτικών εξετάσεων οδηγών και υποψηφίων οδηγών» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Στις Διευθύνσεις ή Τμήματα Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειών που δεν εφαρμόζεται το «Πληροφορικό σύστημα συγκρότησης των επιτροπών πρακτικών εξετάσεων οδηγών και υποψηφίων οδηγών» η κατάταξη των υπαλλήλων στον ενιαίο πίνακα εξεταστών γίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω, ενώ η επιλογή των εξεταστών των πρωτοβάθμιων επιτροπών της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς γίνεται κάθε φορά, με κλήρωση, ενώπιον τριμελούς επιτροπής, που ορίζεται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη και αποτελείται από τους προϊσταμένους των Υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών. Σε περίπτωση που ο αριθμός των προϊσταμένων των Υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών δεν επαρκεί για τη συμπλήρωση της ανωτέρω επιτροπής, αυτή συμπληρώνεται με προϊσταμένους άλλης Υπηρεσίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

9. Μέλη των δευτεροβαθμίων επιτροπών δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς ορίζονται υπάλληλοι των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, της κατηγορίας ΠΕ που είναι προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων ή Διευθύνσεων του ΥΠΑΝΑΝΥΜΕΔΙ και οι Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων και Τμημάτων Μεταφορών και Επικοινωνιών και Κ.Τ.Ε.Ο. των Περιφερειών της χώρας. Σε περίπτωση που ο αριθμός των υπαλλήλων αυτών δεν επαρκεί, τότε ορίζονται και υπάλληλοι των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ από τους χαρακτηρισμένους ως Εξεταστές Α των πρωτοβαθμίων επιτροπών, η επιλογή των οποίων γίνεται κατά προτεραιότητα βάσει των κριτηρίων της παραγράφου 8 του παρόντος.

Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, στην αρχή κάθε έτους γίνεται ο ορισμός των εξεταστών της δευτεροβάθμιας εξέτασης. Οι δευτεροβάθμιες επιτροπές συγκροτούνται υποχρεωτικά σε όλες τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειών της χώρας. Ο αριθμός των διαθέσιμων εξεταστών της δευτεροβάθμιας επιτροπής σε κάθε υπηρεσία, δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών (3).

Στα παραπάνω μέλη των δευτεροβάθμιων επιτροπών ανατίθεται το έργο:

• της επανεξέτασης υποψηφίων οδηγών που απορρίπτονται κατά τη πρωτοβάθμια εξέταση, εφόσον αυτοί το επιθυμούν,

• της επανεξέτασης οδηγών που τους αφαιρείται η άδεια οδήγησης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 21504/2601/2007 υπουργικής απόφασης (Β' 623) περί ΣΕΣΟ, όπως ισχύει κάθε φορά,

• της εξέτασης οδηγών που τους αφαιρέθηκε η άδεια οδήγησης σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 13 του ΚΟΚ όπως ισχύει κάθε φορά.

10. Οι υπάλληλοι μετέχοντες στο βοηθητικό έργο εξέτασης υποψηφίων οδηγών, όπως αυτό περιγράφεται παρακάτω στη παράγραφο 11 του παρόντος άρθρου, πρέπει να έχουν τις εξής προϋποθέσεις:

α) να είναι υπάλληλοι που υπηρετούν:

αα) στις οικείες Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις και Τμήματα Μεταφορών και Επικοινωνιών και ΚΤΕΟ των Περιφερειών της χώρας.

αβ) στη Γενική Γραμματεία Μεταφορών, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΥΠΑΝΑΝΥΜΕΔΙ).

αγ) στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΥΠΑΝΑΝΥΜΕΔΙ).

αδ) στη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του άρθρου 15 του π.δ. 293/1999 (Α' 263).

β) να μην συμμετέχουν στις επιτροπές δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών.

Οι υπάλληλοι - εξεταστές που με αίτησή τους ζητούν εξαίρεση από το έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο βοηθητικό έργο.

11. Βοηθητικό έργο εξέτασης υποψηφίων οδηγών θεωρείται η υποβοήθηση των υπηρεσιών του ΥΠΑΝΑΝΥΜΕΔΙ και των Υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειών της χώρας στη διαδικασία εκπαίδευσης και εξέτασης, των υποψηφίων οδηγών καθώς και στην έκδοση αδειών οδήγησης και την επεξεργασία των σχετικών στοιχείων. Το έργο αυτό διεξάγεται εκτός κανονικού ωραρίου και αναλυτικότερα συνίσταται στην παροχή εργασίας:

α) Για την χρήση του Η/Υ της διεκπεραίωσης του μηχανογραφικού προγράμματος διαχείρισης των επιτροπών εξετάσεων.

β) Για την έκδοση αδειών οδήγησης (όπως, ταξινόμηση φακέλων, αρχειοθέτηση εγγράφων).

γ) Για τη μηχανογραφική υποστήριξη του σχετικού έργου (όπως, ταξινόμηση των απογραφικών αδειών οδήγησης, εισαγωγή σχετικών στοιχείων των αδειών αυτών σε Η/Υ).

δ) Για τη μελέτη και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων και λοιπών θεμάτων που έχουν σχέση με τις εξετάσεις υποψηφίων οδηγών και την ασφάλεια της κυκλοφορίας.

ε) Για τη διεκπεραίωση των σχετικών εργασιών που αφορούν ελληνικές άδειες οδήγησης που επιστρέφονται από χώρες της Ε.Ε. ή ζητούνται πληροφορίες για την γνησιότητά τους ή για τη σύνταξη και διεκπεραίωση αλληλογραφίας με χώρες της Ε.Ε. αναφορικά με συγκεκριμένες άδειες οδήγησης που έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές.

στ) Για τη διεκπεραίωση θεμάτων που αφορούν τις οικονομικές υπηρεσίες (όπως, έλεγχο δικαιολογητικών εξεταστών ιατρών, εξεταστών υποψηφίων οδηγών και βοηθητικού έργου, σύνταξη καταστάσεων, ενταλμάτων πληρωμών).

ζ) Για την φύλαξη και τον καθαρισμό των κτιρίων, γραφείων, αιθουσών και λοιπών χώρων, που σχετίζονται με την παροχή του βοηθητικού έργου.

η) Για την επεξεργασία στοιχείων αδειών οδήγησης και λοιπών θεμάτων που ανακύπτουν κατά την ελεγκτική διαδικασία του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών του ΥΠΑΝΑΝΥΜΕΔΙ και έχουν σχέση με τις εξετάσεις υποψηφίων οδηγών.

12. Οι υπάλληλοι - εξεταστές που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο κύριο ή βοηθητικό έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών για όσο χρονικό διάστημα απέχουν της Υπηρεσίας τους λόγω:

α) Κανονικής άδειας, άδειας άνευ αποδοχών, γονικής, ασθένειας, αιμοδοτικής, κησέως και λοχείας, άδειας ανατροφής τέκνων, άδειας μητρότητας.

β) Ειδικών αδειών [γάμου, θανάτου συγγενούς, περιουσιακής νοσηλείας, συμμετοχής σε δικαστήριο, μηχανογραφικής, συνδικαλιστικής, σεμινάρια, σπουδαστικής για συμμετοχή σε εξετάσεις, εκπαιδευτικής μακράς διάρκειας καθώς και συμμετοχής σε όργανα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (οιουδήποτε βαθμού)].

13. Υπάλληλος εξεταστής απαγορεύεται να συμμετέχει σε επιτροπή εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών στην οποία συμμετέχει σύζυγος ή συγγενής μέχρι και Γ' βαθμού με την ιδιότητα του υποψηφίου οδηγού ή του παριστάμενου εκπαιδευτή. Η ίδια απαγόρευση ισχύει και στην περίπτωση που υπάλληλος εξεταστής είναι σύζυγος ή έχει βαθμό συγγένειας μέχρι Γ' βαθμού με ιδιοκτήτη, μέτοχο, εταίρο, ή εργαζόμενο Σχολής Οδηγών στην οποία εκπαιδεύτηκε ο προς εξέταση υποψήφιος οδηγός, είτε η Σχολή Οδηγών παρίσταται στην εξέταση. Σε περίπτωση που σε επιτροπή διαπιστωθεί ένα από τα παραπάνω κωλύματα η διενέργεια της εξέτασης δεν πραγματοποιείται και ο υποψήφιος προγραμματίζεται στο συντομότερο δυνατό χρόνο.

Άρθρο 5

Θεωρητική εξέταση υποψηφίων οδηγών

1. Για την απόκτηση άδειας οδήγησης οποιαδήποτε κατηγορίας, ο υποψήφιος υποβάλλεται σε θεωρητική εξέταση για να διαπιστωθεί αν έχει την απαιτούμενη γνώση των θεμάτων που απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙΙ του π.δ. 51/2012 (Α' 101), όπως ισχύει κάθε φορά και των κανόνων οδικής κυκλοφορίας, καθώς και στα Τμήματα 1 και 2 του Παραρτήματος Ι του π.δ. 74/2008 (Α' 112).

2. Ο προγραμματισμός της θεωρητικής εξέτασης γίνεται από την Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας, αφού προσκομισθεί το Δελτίο Εκπαίδευσης Εξέτασης (Δ.Ε.Ε.) του υποψηφίου, από τον ίδιο ή από το νόμιμο εκπρόσωπο του και προσκομιστεί απόδειξη της Εθνικής Τράπεζας για την καταβολή του προβλεπόμενου ποσού για την εξέταση ύψους δέκα (10) ευρώ υπέρ του ειδικού λογαριασμού του ν.δ. 638/1970, όπως ισχύει (όπως εμφανίζεται στον συνημμένο Πίνακα 3 του Παραρτήματος V).

Ο προγραμματισμός της θεωρητικής εξέτασης γίνεται εφόσον ο υποψήφιος έχει ολοκληρώσει τις ελάχιστες προβλεπόμενες από την παρούσα απόφαση ώρες θεωρητικής εκπαίδευσης για την αιτούμενη κατηγορία άδειας οδήγησης και υποβληθούν σχετικές υπεύθυνες δηλώσεις του υποψηφίου και της Σχολής Οδηγών ή του ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. που αφορούν στις πραγματοποιηθείσες ώρες θεωρητικών μαθημάτων.

Συγκεκριμένα στην υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου θα αναγράφεται το σύνολο των πραγματοποιημένων μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης για την αιτούμενη κατηγορία άδειας οδήγησης, ενώ η υπεύθυνη δήλωση της Σχολής Οδηγών ή του ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. θα συνοδεύεται από αναλυτική ωριαία κατάσταση της θεωρητικής εκ-

παίδευσης στην οποία θα αναγράφονται το σύνολο μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης και ανά ώρα εκπαίδευσης τα εξής:

α) Ημερομηνία και ώρα εκπαίδευσης,

β) Περιεχόμενο εκπαίδευσης,

γ) Εκπαιδευτής,

δ) Αριθμός σελίδας και γραμμής από μητρώο υποψηφίου,

3. Σε θεωρητική εξέταση υποβάλλονται:

α) Όσοι ζητούν για πρώτη φορά άδεια οδήγησης κατηγορίας AM ή A1 ή A2 ή A ή B, στο Ερωτηματολόγιο 2 (Θεωρητική Εκπαίδευση Υποψηφίων Οδηγών Αυτοκινήτων), σε 30 ερωτήσεις.

β) Όσοι ζητούν για πρώτη φορά άδεια οδήγησης κατηγορίας AM ή A1 ή A2 ή A, στο Ερωτηματολόγιο 1 (Θεωρητική Εκπαίδευση Υποψηφίων Οδηγών Μοτοσυκλετών), σε 10 ερωτήσεις.

γ) Όσοι ζητούν για πρώτη φορά άδεια οδήγησης κατηγορίας C1 ή C, στο Ερωτηματολόγιο 4 (Θεωρητική Εκπαίδευση Υποψηφίων Οδηγών Φορτηγών), σε 10 ερωτήσεις.

δ) Όσοι ζητούν για πρώτη φορά άδεια οδήγησης κατηγορίας D1 ή D, στο Ερωτηματολόγιο 5 (Θεωρητική Εκπαίδευση Υποψηφίων Οδηγών Λεωφορείων), σε 10 ερωτήσεις.

ε) Στο εξεταστικό σύστημα τα ερωτηματολόγια 1, 2, 4, 5 διατίθενται πέραν της ελληνικής γλώσσας και στην αγγλική, αλβανική και ρώσικη. Επίσης διατίθενται στην ελληνική με χρήση ακουστικών με ήχο.

Στη θεωρητική εξέταση, ο υποψήφιος θεωρείται ότι πέτυχε, αν απαντήσει σωστά σε όλες τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου ή σημειώσει το πολύ μία λανθασμένη απάντηση σε αυτό.

Όσοι υποψήφιοι επιτυγχάνουν σε οποιοδήποτε ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1, 2, 4 και 5, κατά περίπτωση κατοχυρώνουν το αποτέλεσμα και επανεξετάζονται στα ερωτηματολόγια που απέτυχαν μέχρι τη λήξη του Δ.Ε.Ε..

4. Η θεωρητική εξέταση διεξάγεται σε ειδικό χώρο της Υπηρεσίας και διαρκεί τριανταπέντε (35) λεπτά της ώρας για συμπλήρωση του Ερωτηματολογίου 1 και δεκαπέντε (15) λεπτά της ώρας για τη συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων 2, 4 και 5. Η θεωρητική εξέταση διενεργείται με τη χρήση του Μηχανογραφικού Συστήματος Θεωρητικής Εξέτασης Υποψηφίων Οδηγών (Μ.Σ.Θ.Ε.Υ.Ο.), ενώπιον της επιτροπής που προβλέπεται στο Άρθρο 20 (Συγκρότηση Εξεταστικών Επιτροπών, και πραγματοποιείται ως εξής:

α) Την ημέρα των εξετάσεων, ο προϊστάμενος της υπηρεσίας ορίζει τουλάχιστον δύο (2) υπαλλήλους, ως επιτροπή εξετάσεων. Σε περίπτωση που ο προϊστάμενος χρησιμοποιήσει υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας πλην των υπηρετούντων στην οικεία Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών τότε αυτοί ορίζονται και ειδοποιούνται σχετικά από τον ίδιο από την προηγούμενη μέρα. Υπεύθυνος της αίθουσας ορίζεται ο μεγαλύτερος σε κατηγορία και βαθμό και στην περίπτωση ισόβαθμων ο αρχαιότερος εξεταστής/επιτηρητής.

β) Ο υπεύθυνος για τον προγραμματισμό υπάλληλος εισάγει στον εξυπηρετητή του συστήματος (Server), τα στοιχεία των υποψηφίων που θα εξετασθούν. Κατά τον προγραμματισμό, λαμβάνεται μέριμνα για τη διάθεση ενός (1) Η/Υ ως εφεδρικού. Οι πίνακες των προγραμμα-

τισθέντων υποψηφίων αναρτώνται σε εμφανές μέρος έξω από την αίθουσα, κατά την ημέρα των εξετάσεων, προκειμένου οι υποψήφιοι να ελέγχουν την ορθότητα των στοιχείων τους, πριν εισέλθουν στην αίθουσα. Πριν την έναρξη της εξέτασης, οι υποψήφιοι υπογράφουν στις συγκεντρωτικές καταστάσεις (αντίγραφο αυτών που αναρτώνται έξω από την αίθουσα), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η παρουσία τους στην εξέταση. Οι καταστάσεις αυτές επισυνάπτονται στο συγκεντρωτικό πρακτικό εξέτασης (αυτό που φέρει την υπογραφή των εξεταστών).

γ) Για τη σωστή εκκίνηση του συστήματος, θα πρέπει να τίθεται σε λειτουργία πρώτα ο εξυπηρετητής (server) και στη συνέχεια τα τερματικά (clients). Με την εκκίνηση του προγράμματος, το σύστημα επιλέγει τυχαία τη θέση/τερματικό του κάθε υποψηφίου, εμφανίζει την πρώτη οθόνη σε κάθε τερματικό, ενώ παράλληλα εκτυπώνει μία κατάσταση με τα ονόματα των υποψηφίων.

δ) Ο υποψήφιος προσέρχεται στην αίθουσα των εξετάσεων, την ημέρα και ώρα που αναγράφεται στο Δ.Ε.Ε. (Δελτίο Εκπαίδευσης Εξέτασης) και απευθύνεται στην επιτροπή των εξετάσεων με το Δ.Ε.Ε. και την ταυτότητά του ή τη σχετική προσωρινή βεβαίωση της αρμόδιας αστυνομικής αρχής ή το διαβατήριό του, ή και εφόσον είναι Έλληνας πολίτης την άδεια οδήγησης ή το ατομικό βιβλιάριο υγείας οποιουδήποτε ασφαλιστικού φορέα και καταλαμβάνει τη θέση του. Εξυπακούεται ότι τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά είναι τα πρωτότυπα.

Ακολουθεί έλεγχος ταυτοπροσωπίας, αφενός βάσει του ονόματος και των άλλων στοιχείων του υποψηφίου που εμφανίζονται στην οθόνη του και αφετέρου του Δ.Ε.Ε. και των προαναφερομένων εγγράφων, που πρέπει να φέρει μαζί του κάθε υποψήφιος. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο ταυτοπροσωπίας διαπιστωθούν ήσσονος σημασίας διαφορές στα στοιχεία των υποψηφίων (όπως αναγραμματισμός ονόματος) αυτές διορθώνονται χειρόγραφα από την επιτροπή, στο Δ.Ε.Ε. και στο πρακτικό που εκτυπώνεται στο τέλος της εξέτασης. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν ουσιώδεις διαφορές στις καταστάσεις των υποψηφίων (όπως λανθασμένη αναγραφή πατρώνυμου, κατηγορίας άδειας οδήγησης προς εξέταση), η διόρθωση γίνεται με τη βοήθεια της τηλεϋποστήριξης, πριν τη διενέργεια της εξέτασης.

Ο υπεύθυνος της αίθουσας μεριμνά για τη σωστή τακτοποίηση των υποψηφίων στις θέσεις τους - σε περίπτωση μη προσέλευσης όλων των προγραμματισθέντων υποψηφίων θα υπάρχουν κενές θέσεις εξέτασης - ενημερώνει τους εξεταζόμενους για τη διαδικασία της εξέτασης και τον τρόπο απάντησης των ερωτήσεων. Ενημερώνει τους υποψηφίους ότι κατά τη διάρκεια της θεωρητικής εξέτασης απαγορεύεται:

δα) η χρησιμοποίηση οποιωνδήποτε βιβλίων και σημειώσεων

δβ) η συνεργασία ή συνομιλία μεταξύ των

δγ) οποιαδήποτε παρέμβαση στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (όπως, σβήσιμο, πάτημα κουμπιών, απομάκρυνση καλωδίων)

δε) η χρησιμοποίηση κινητών τηλεφώνων, ακουστικών ή οποιασδήποτε συσκευής επικοινωνίας. Ειδικά τα κινητά τηλέφωνα πρέπει να είναι τοποθετημένα από τον υποψήφιο πάνω στο γραφείο εξέτασης, απενεργοποιημένα,

δστ) η χρησιμοποίηση οποιασδήποτε άλλης ηλεκτρονικής συσκευής, όπως κομπιούτερ χειρός

δζ) η απομάκρυνσή των από τη θέση εξέτασης για οποιοδήποτε λόγο, πριν την ολοκλήρωση της θεωρητικής εξέτασης όλων των υποψηφίων

δη) η πλοήγηση στο internet ή σε άλλα προγράμματα.

Κατόπιν ενεργοποιεί το σύστημα. Στην οθόνη εμφανίζεται η εικόνα της ερώτησης με τις απαντήσεις. Μπροστά από κάθε υποψήφιο, εκτός από την οθόνη αφής (touch screen) υπάρχει εφεδρικό και ένα ποντίκι (mouse).

Ο υποψήφιος αφού διαβάσει ή ακούσει την ερώτηση με τις απαντήσεις επιλέγει τη σωστή απάντηση. Αμέσως μετά (αυτόματα) εμφανίζεται η επόμενη ερώτηση και επαναλαμβάνεται η ίδια διαδικασία. Το σύστημα επιτρέπει στον εξεταζόμενο να προχωρήσει στην επόμενη ερώτηση, χωρίς να απαντήσει αυτή την οποία επεξεργάζεται εκείνη τη στιγμή. Αφού φτάσει ο εξεταζόμενος στην τελευταία ερώτηση, το σύστημα επιστρέφει αυτόματα στην πρώτη μη απαντημένη ερώτηση και συνεχίζει ο υποψήφιος κατά τον ίδιο τρόπο μέχρι να απαντηθούν όλες οι ερωτήσεις ή να εξαντληθεί ο χρόνος που αντιστοιχεί στην κατηγορία που εξετάζεται.

Για κάθε υποψήφιο το σύστημα δημιουργεί με τυχαίο τρόπο ένα ερωτηματολόγιο, με τον προβλεπόμενο αριθμό ερωτήσεων. Οι απαντήσεις της κάθε ερώτησης δεν έχει πάντα την ίδια σειρά με αυτή που εμφανίζεται στο ερωτηματολόγιο των σχετικών εγχειριδίων.

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος εξετάζεται και σε δεύτερη κατηγορία, οι ερωτήσεις της δεύτερης εξέτασης εμφανίζονται αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία της πρώτης εξέτασης. Οι ερωτήσεις του δεύτερου ερωτηματολογίου επιλέγονται και αυτές από το σύστημα, σύμφωνα με τον προαναφερθέντα τρόπο.

Με τη συμπλήρωση του αριθμού των ερωτήσεων που αντιστοιχεί σε κάθε ερωτηματολόγιο ή του χρόνου εξέτασης εμφανίζεται στην οθόνη η ένδειξη «ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ».

Για κάθε ομάδα εξεταζόμενων το σύστημα εκτυπώνει, στο τέλος της διαδικασίας, κατάσταση αποτελεσμάτων (πρακτικό εξέτασης) με τα στοιχεία του υποψηφίου, τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου στο οποίο εξετάστηκε, τις απαντήσεις που αυτός έδωσε, την ορθότητα ή όχι αυτών, καθώς και το τελικό αποτέλεσμα της πραγματοποιηθείσας εξέτασης. Το πρακτικό αυτό υπογράφεται από την επιτροπή των εξετάσεων και καταχωρείται στο φάκελο του υποψηφίου. Αντίγραφο του πρακτικού, ομοίως υπογεγραμμένο, δίδεται και στον υποψήφιο εφόσον ζητηθεί.

Το σύστημα εκδίδει επίσης συνολικό κατάλογο με τα στοιχεία των εξετασμένων και τα τελικά αποτελέσματα που καταχωρίζεται σε αρχείο της Υπηρεσίας.

ε) Στην περίπτωση που από τους υποψηφίους που είχαν προγραμματιστεί προσέλθει μόνο ένας, αυτός δεν μπορεί να εξεταστεί και υποχρεωτικά μεταφέρεται σε άλλη εξεταστική επιτροπή χρησιμοποιώντας έστω και στην ύστατη περίπτωση τον εφεδρικό Η/Υ της άλλης εξεταστικής επιτροπής.

στ) Η επιτροπή εξετάσεων αναγράφει στο Δ.Ε.Ε. του υποψηφίου το αποτέλεσμα της εξέτασης «ΕΠΕΤΥΧΕ» ή «ΑΠΕΡΡΙΦΘΗ» και υπογράφει.

Οι απορριπτόμενοι σε θεωρητικές εξετάσεις, δεν έχουν δικαίωμα επανεξέτασης, για το ίδιο ερωτηματολόγιο, σε χρόνο προγενέστερο της έβδομης (7) ημέρας από την ημέρα της εκάστοτε απόρριψής τους, αυτής προσμετρούμενης. Όσοι δεν προσέλθουν για οποιονδήποτε λόγο στις θεωρητικές εξετάσεις την προγραμματισμένη ημέρα, δεν έχουν δικαίωμα εξέτασης πριν την παρέλευση δεκατεσσάρων (14) ημερών από αυτήν.

5. Μετά την επιτυχή θεωρητική εξέταση των υποψηφίων οδηγών των περιπτώσεων (γ)/(δ) της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου ή και όσοι επιθυμούν να αποκτήσουν ΠΕΙ προκειμένου να οδηγήσουν οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων/επιβατών, υποβάλλονται επιπλέον σε θεωρητική εξέταση, με την εφαρμογή του μηχανογραφικού συστήματος θεωρητικών εξετάσεων υποψηφίων οδηγών για χορήγηση πιστοποιητικού επαγγελματικής ικανότητας αρχικής επιμόρφωσης (Μ.Σ.Θ.Ε.Π.Ε.Ι.), όπως αυτή περιγράφεται στις υπουργικές αποφάσεις 72048/9666/08/2009 (Β' 216) και 49522/6046/2009 (Β' 2024) όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

6. Υποψήφιος που καταλαμβάνεται να υποβοηθείται με οποιοδήποτε τρόπο ή να παραβαίνει τις διατάξεις της περίπτωσης 4δ του παρόντος άρθρου, θεωρείται ότι απέτυχε και δεν έχει δικαίωμα επανεξέτασης για το ίδιο ερωτηματολόγιο πριν περάσουν έξι (6) μήνες με σχετική σημείωση επί του Δ.Ε.Ε.

7. Θεωρητικές εξετάσεις δύνανται να μην πραγματοποιούνται για συγκεκριμένα διαστήματα του έτους, με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη (όπως, περίοδοι θέρους, εορτών, δυσμενών καιρικών συνθηκών).

Άρθρο 6

Θεωρητική εξέταση αγραμμάτων, ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία), κωφών και όσων δε γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα

Πέραν των προβλεπομένων στο Άρθρο 5 (Θεωρητική εξέταση υποψηφίων οδηγών) της παρούσας για τη θεωρητική εξέταση αγραμμάτων, ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία), κωφών και όσων δε γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα εφαρμόζονται τα παρακάτω:

1. Οι αγράμματοι υποψήφιοι για την απόκτηση άδειας οδήγησης αυτοκινήτων ή μοτοσικλετών, υποβάλλονται σε θεωρητική εξέταση με τη βοήθεια προσωπικών ακουστικών του Μ.Σ.Θ.Ε.Υ.Ο., με εκφώνηση των αντίστοιχων ερωτηματολογίων. Ο διαθέσιμος χρόνος καθορίζεται σε πενήντα (50) λεπτά της ώρας για το Ερωτηματολόγιο 2 και σε εικοσιπέντε (25) λεπτά της ώρας για τη συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων 1, 4 και 5.

2. Αγράμματοι για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου, θεωρούνται όσοι Έλληνες και αλλοδαποί καταθέσουν σχετική υπεύθυνη δήλωση, ταυτόχρονα με την αίτηση για αρχική έκδοση Δελτίου Εκπαίδευσης Εξέτασης (Δ.Ε.Ε.), στην αρμόδια Υπηρεσία.

3. Οι υποψήφιοι που είναι κωφοί και αγράμματοι εξετάζονται με τη ίδια διαδικασία με αυτή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και με την παρουσία διερμηνέα κωφών, ο οποίος διαθέτει σχετική πιστοποίηση που επιδεικνύει στην επιτροπή εξετάσεων και προσέρχεται με φροντίδα του ενδιαφερόμενου. Αντί ο υποψήφιος να χρησιμοποιήσει τα προσωπικά ακουστικά, ο διερμηνέας εξηγεί στον κωφό τα σχήματα και το κείμενο που εμφανίζεται στην οθόνη στη νοηματική γλώσσα και ο υποψήφιος επιλέγει τη σωστή απάντηση.

4. Οι υποψήφιοι που προέρχονται από την αλλοδαπή ανεξαρτήτως υπηκοότητας (έλληνες ή ξένοι) και δε γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα, δύνανται να εξετάζονται μέσω του Μ.Σ.Θ.Ε.Υ.Ο., σε μία από τις ξένες γλώσσες που είναι διαθέσιμες. Υποψήφιοι που προέρχονται από την αλλοδαπή και δε γνωρίζουν κάποια από τις διαθέσιμες ξένες γλώσσες του συστήματος, δύνανται να εξετάζονται με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται για τους αγράμματοους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου (εκφώνηση ερωτηματολογίων στα ελληνικά).

5. Η θεωρητική εξέταση των υποψηφίων οδηγών οι οποίοι παρουσιάζουν μαθησιακή δυσκολία (δυσλεξία) πραγματοποιείται όπως ακριβώς και η θεωρητική εξέταση των αγραμμάτων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

6. Για κάθε μία από τις προαναφερόμενες περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 4, ο εκπαιδευτής υποψηφίων οδηγών θα δηλώνει σε υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 ότι για εκπαίδευση του υποψηφίου χρησιμοποιήθηκε το σύστημα με ακουστικά και ήχο.

Άρθρο 7

Δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών

1. Για τον έλεγχο της ικανότητας, την αξιολόγηση των προσόντων και της συμπεριφοράς, τη διάρκεια και τον τόπο της εξέτασης των υποψηφίων οδηγών, έχουν εφαρμογή όσα αναφέρονται στο Παράρτημα II του π.δ. 51/2012 (Α' 101), όπως ισχύει κάθε φορά και οι διαδικασίες που προβλέπονται στα Παραρτήματα I, II και III της παρούσας απόφασης και περιλαμβάνονται στο Τμήμα III του Δελτίου Εκπαίδευσης Εξέτασης (Δ.Ε.Ε.), «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1» και «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2», υποψηφίου οδηγού. Για του υποψηφίου που επιθυμούν να αποκτήσουν ΠΕΙ προκειμένου να οδηγήσουν οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων/επιβατών, ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στο Τμήμα 2 του Παραρτήματος I του π.δ. 74/2008 (Α' 112), καθώς και στις υπουργικές αποφάσεις 72048/9666/08/2009 (Β' 216) και 49522/6046/2009 (Β' 2024), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

2. Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς των υποψηφίων οδηγών, καθώς και των οδηγών που επιθυμούν την επέκταση της άδειάς τους σε άλλη ή άλλες κατηγορίες ή επανεξετάζονται για οποιονδήποτε λόγο, γίνεται σε εκπαιδευτικό όχημα της κατηγορίας για την οποία ο εξεταζόμενος έχει ζητήσει την άδεια οδήγησης με την υποχρεωτική παρουσία εκπαιδευτή που έχει την κατάλληλη άδεια για τον σκοπό αυτό.

Σε περίπτωση πρόκλησης οποιασδήποτε αξιόποινης πράξης κατά το χρόνο της πρακτικής εκπαίδευσης ή της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς η ευθύνη βαρύνει τον εκπαιδευτή, χωρίς να αποκλείεται η συνυπαιτιότητα του υποψηφίου οδηγού, εφόσον υφίσταται τέτοια.

3. Ο προγραμματισμός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς γίνεται από την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, αφού προσκομισθεί το Δελτίο Εκπαίδευσης Εξέτασης (Δ.Ε.Ε.) του υποψηφίου, από τον ίδιο ή από το νόμιμο εκπρόσωπό του και προσκομιστεί απόδειξη της Εθνικής Τράπεζας για την καταβολή του προβλεπόμενου ποσού για την εξέταση ύψους δέκα (10) ευρώ υπέρ του ειδικού λογαριασμού του ν.δ. 638/1970,

όπως ισχύει (όπως εμφανίζεται στον συνημμένο Πίνακα 3 του Παραρτήματος V). Το ποσό αυτό καταβάλλεται για κάθε δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς. Ο προγραμματισμός της πρωτοβάθμιας δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς γίνεται εφόσον πληρείται η προϋπόθεση της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της παρούσας και ο ενδιαφερόμενος έχει ολοκληρώσει τις ελάχιστες προβλεπόμενες, από την παρούσα απόφαση, ώρες πρακτικής εκπαίδευσης και υποβληθούν σχετικές υπεύθυνες δηλώσεις του υποψηφίου και της Σχολής Οδηγών που αφορούν στις πραγματοποιηθείσες ώρες πρακτικής εκπαίδευσης, καθώς και της θεωρητικής εκπαίδευσης εφόσον δεν απαιτείται η θεωρητική εξέταση (όπως επέκταση από κατηγορία Α1 σε Α2).

Συγκεκριμένα στην υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου θα αναγράφεται το σύνολο των πραγματοποιημένων μαθημάτων πρακτικής εκπαίδευσης για την αιτούμενη κατηγορία άδειας οδήγησης, ενώ στην υπεύθυνη δήλωση της Σχολής Οδηγών θα βεβαιώνεται, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 13 του ΚΟΚ, ότι ο υποψήφιος είναι ικανός για την οδήγηση και έχει τις αναγκαίες γνώσεις και επιδεξιότητα της αιτούμενης κατηγορίας και θα συνοδεύεται από αναλυτική ωριαία κατάσταση της πρακτικής εκπαίδευσης στην οποία θα αναγράφονται το σύνολο μαθημάτων πρακτικής εκπαίδευσης και ανά ώρα εκπαίδευσης ως εξής:

α) Ημερομηνία και ώρα εκπαίδευσης,

β) Εκπαιδευτής,

γ) Αριθμός θεωρητικών μαθημάτων εφόσον δεν απαιτείται η θεωρητική εξέταση,

δ) Αριθμός σελίδας και γραμμής από μητρώο υποψηφίου,

Ο προγραμματισμός πρέπει να γίνεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία που προσκομίζεται το Δ.Ε.Ε.

Όσοι απορρίπτονται κατά τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς δεν έχουν δικαίωμα επανεξέτασης, σε χρόνο προγενέστερο της εβδομης (7) ημέρας από την ημέρα απόρριψής τους (αυτής προσμετρούμενης).

Όσοι από τους υποψηφίους αυτούς απορρίπτονται στις ΟΜΑΔΕΣ Α ή Γ του Δ.Ε.Ε. και επιθυμούν, έχουν δικαίωμα να ζητήσουν από τους εξεταστές, αμέσως μόλις τους ανακοινωθεί το απορριπτικό αποτέλεσμα, την επανεξέτασή τους από δευτεροβάθμια επιτροπή, η οποία πραγματοποιείται εντός δύο (2), το πολύ, εργάσιμων ημερών. Όσοι από τους υποψηφίους αυτούς απορρίπτονται από τη δευτεροβάθμια επιτροπή, έχουν δικαίωμα νέας εξέτασης από πρωτοβάθμια επιτροπή μετά από επτά (7) ημέρες (αυτής προσμετρούμενης) από την ημέρα απόρριψής τους.

4. Ο προγραμματισμός των υποψηφίων οδηγών που δεν εμφανίζονται, για οποιονδήποτε λόγο, ενώπιον της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εξεταστικής επιτροπής, την προγραμματισμένη ημέρα για την πρακτική εξέτασή τους, γίνεται σε χρόνο όχι προγενέστερο των εξήντα (60) ημερών από την ημέρα που δεν προσήλθαν στην προαναφερόμενη επιτροπή.

Απουσία υποψηφίου οδηγού ή εκπαιδευτή για λόγους υγείας, ατυχήματος ή οποιονδήποτε άλλο προσωπικό λόγο που καθιστά ανυπέβλητη την παρουσία τους, στην προγραμματισμένη πρακτική εξέταση του υποψηφίου από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια επιτροπή πρέπει να δηλώνεται με αίτησή του στην αρμόδια υπη-

ρεσία το αργότερο μέχρι και την προηγούμενη ημέρα από την προγραμματισμένη ημέρα πρακτικής εξέτασης. Στην περίπτωση αυτή προγραμματίζεται για εξέταση σε χρόνο όχι προγενέστερο των επτά (7) ημερών και στο Δ.Ε.Ε. τίθεται σχετική εγγραφή στη στήλη του αποτελέσματος «Αδυναμία εξέτασης. Αριθμ. πρωτοκόλλου αίτησης/ημερομηνία» και δεν καταβάλλεται ξανά το προβλεπόμενο παράβολο Δημοσίου Ταμείου.

Όταν με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς αναβληθεί για ανυπέβλητους λόγους (όπως παγετός ή καύσωνας ή απαγορευτικό απόπλου) για τον προγραμματισμό για τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

Υποψήφιος που παρουσιάζεται την προγραμματισμένη ημέρα για τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς χωρίς τα απαραίτητα για τον έλεγχο της ταυτοπροσωπίας δικαιολογητικά ή χωρίς τον εκπαιδευτή του και το εκπαιδευτικό όχημα θεωρείται μη προσελθών και προγραμματίζεται μετά από εξήντα (60) ημέρες.

Σε περίπτωση που υποψήφιος προσέλθει χωρίς τα απαραίτητα ιατρικά βοηθήματα (όπως γυαλιά οράσεως, ακουστικά βαρηκοΐας, όπως αυτά αναγράφονται στις παρατηρήσεις του Δ.Ε.Ε.) δεν διενεργείται η εξέταση, σημειώνεται σχετική παρατήρηση στο Δ.Ε.Ε., ο υποψήφιος θεωρείται μη προσελθών και προγραμματίζεται μετά από εξήντα (60) ημέρες.

Σε περίπτωση που η επιτροπή έχει βάσιμες ενδείξεις για πιθανούς περιορισμούς για την ικανότητα οδήγησης του υποψηφίου, παρά τη μη αναγραφή τους στο Δ.Ε.Ε., δεν διενεργείται ή διακόπτεται η εξέταση και σημειώνεται σχετική παρατήρηση στο Δ.Ε.Ε. και στο πρακτικό εξέτασης. Η οικεία Υπηρεσία οφείλει να ελέγξει τα αναγραφόμενα στο Δ.Ε.Ε. και να προβεί στις απαραίτητες κατά περίπτωση ενέργειες.

5. Στην περίπτωση που ο παριστάμενος εκπαιδευτής υποψηφίων οδηγών αποχωρήσει αδικαιολόγητα ή δηλώσει κώλυμα ή δεν προσκομίσει τα απαραίτητα για την παράστασή του δικαιολογητικά ήτοι άδεια εκπαιδευτή ή αναγγελία έναρξης άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή ή ανανέωση άδειας άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή, υπεύθυνη δήλωση εκπαιδευτή και δελτίο ισχύοντος τεχνικού ελέγχου ΚΤΕΟ ή δελτίου καταλληλότητας τα οποία πρέπει να είναι σε ισχύ ή τα κατάλληλα εξαρτήματα (όπως εγκεκριμένα κράνη κλειστού τύπου, συσκευές επικοινωνίας, ενδεικτική λυχνία ή βομβητή, πινακίδες, γιλέκα), ο προγραμματισμός του υποψηφίου οδηγού γίνεται μετά από τριάντα (30) ημέρες και σημειώνεται σχετική παρατήρηση στο Δ.Ε.Ε. και στο πρακτικό εξέτασης.

6. Στην περίπτωση βλάβης του οχήματος (είτε αρχικά είτε κατά την διάρκεια της εξέτασης) που έχει σαν συνέπεια την αδυναμία έναρξης ή συνέχισής της ή εμφανούς ακαταλληλότητας του οχήματος η οποία είναι δυνατόν να οδηγήσει σε ατύχημα, ο πρώτος εξεταστής θα αναγράψει στο Δ.Ε.Ε. του υποψηφίου «Άμεσος προγραμματισμός λόγω βλάβης του οχήματος» οπότε ο προγραμματισμός θα γίνεται ανάλογα με τη διαθεσιμότητα προγραμματισμού της οικείας υπηρεσίας το συντομότερο δυνατόν αλλά με την προσκόμιση νέου ισχύοντος δελτίου καταλληλότητας του οχήματος. Στην εμπρόσθια πλευρά του Δελτίου Τεχνικού Ελέγχου ή

του Δελτίου Καταλληλότητας τίθεται από τον πρώτο εξεταστή η ένδειξη «Όχημα ακατάλληλο για εξέταση λόγω ..... Απαιτείται επανέλεγχος». Η σημείωση αυτή καθιστά το δελτίο άκυρο και ως εκ τούτου δεν θα γίνεται δεκτό από επόμενους εξεταστές ως ισχύον.

Στην περίπτωση που ο υποψήφιος επιθυμεί τη συνέχιση της εξέτασής του με άλλο όχημα της ίδιας Σχολής Οδηγών, τότε στο Τμήμα ΙΙ του Δ.Ε.Ε. τίθεται η σφραγίδα της σχολής που κατέχει το νέο όχημα, η υπογραφή του εκπαιδευτή και ο αριθμός κυκλοφορίας του νέου οχήματος.

7. Υποψήφιος ο οποίος μέσα σε τρία (3) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης του Δελτίου Εκπαίδευσης Εξέτασης (Δ.Ε.Ε.), δεν ολοκληρώσει επιτυχώς τις σχετικές διαδικασίες εξέτασης, υποχρεούται να υποβάλει εκ νέου αίτηση με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και να υποστεί εκ νέου θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση και εξέταση. Το χρονικό περιθώριο των τριών (3) ετών δεν μπορεί να επεκταθεί πέραν της τριετίας για οποιοδήποτε λόγο, ακόμα και για λόγους ανωτέρας βίας (όπως αναβολή προγραμματισμένων εξετάσεων λόγω απεργιών, σεισμού, παγετού, καύσωνα, πλημμύρας). Άδεια οδήγησης εκδίδεται μόνο όταν η εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς γίνεται εμπρόθεσμα δηλαδή μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα πριν την λήξη της ισχύος του Δ.Ε.Ε..

8. Ο υποψήφιος οδηγός μπορεί, εφόσον επιθυμεί, να εξετασθεί σε εκπαιδευτικό όχημα χωρίς ποδόπληκτρο ή χειρομοχλό συμπλέκτη. Στις περιπτώσεις αυτές, κατά την έκδοση του Δ.Ε.Ε. αναγράφεται στη θέση «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» του Τμήματος Ι η ένδειξη «Εξέταση με όχημα χωρίς ποδόπληκτρο ή χειρομοχλό συμπλέκτη» ή ο «Κωδικός 78». Στην περίπτωση κατά την οποία Δ.Ε.Ε. δεν φέρει τέτοια ένδειξη στον χώρο των παρατηρήσεων και η εξέταση πραγματοποιείται με όχημα χωρίς ποδόπληκτρο ή χειρομοχλό συμπλέκτη ο πρώτος εξεταστής αναγράφει στο Δ.Ε.Ε. του υποψηφίου την προαναφερόμενη παρατήρηση.

Όσοι κατέχουν άδεια οδήγησης οχήματος με τους παραπάνω περιορισμούς «Κωδικός 78» και θέλουν να την μετατρέψουν σε άδεια οδήγησης οχήματος χωρίς τους περιορισμούς αυτούς (άρση περιορισμού), υποχρεούνται, εκτός από την πρακτική εκπαίδευση που ορίζεται στο Άρθρο 13 (Πρακτική Εκπαίδευση) της παρούσας, να υποστούν δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς σε εκπαιδευτικό όχημα με ποδόπληκτρο ή χειρομοχλό συμπλέκτη, της αντίστοιχης κατηγορίας, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παρούσα απόφαση.

9. Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίου οδηγού, όπως και η πρακτική εκπαίδευσή του, πρέπει να γίνεται σε αστικούς δρόμους οι οποίοι πρέπει να παρουσιάζουν τις διάφορες δυσκολίες που ενδέχεται να συναντήσει ο οδηγός και αν είναι δυνατόν, σε δρόμους που βρίσκονται έξω από τις πόλεις, σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας και σε αυτοκινητόδρομους. Είναι επίσης υποχρεωτική η πρακτική εκπαίδευση και επιθυμητή η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υπό διαφορετικές συνθήκες πυκνότητας κυκλοφορίας και κατά τη διάρκεια της νύκτας.

10. Οι ειδικές δοκιμασίες προσόντων και συμπεριφοράς πραγματοποιούνται υποχρεωτικά στις Πίστες Εκπαίδευσης και Εξέτασης Υποψηφίων Οδηγών, εφόσον υφίστανται τέτοιες πίστες σε όλες τις Περιφερειακές

Ενότητες της Επικράτειας. Όταν δημιουργηθούν και τεθούν σε λειτουργία οι πίστες, θα πραγματοποιούνται οι ειδικές δοκιμασίες από τον υποψήφιο μόνο του στο όχημα (χωρίς την παρουσία του εκπαιδευτή και της εξεταστικής επιτροπής) αφού πρώτα θα έχει πραγματοποιηθεί με επιτυχία η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς στο δρόμο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Επιτρέπεται η χρήση και ηλεκτρονικών συστημάτων για την αυτόματη καταγραφή των αποτελεσμάτων της πρακτικής εξέτασης του υποψηφίου. Όπου υφίστανται πίστες και έως τη δημιουργία των υπολοίπων σε όλη την Επικράτεια, αυτές μπορούν να χρησιμοποιούνται για σκοπούς εκπαίδευσης.

11. Οι ξενόγλωσσοι υποψήφιοι οδηγοί, ανεξαρτήτως σε ποια γλώσσα εξετάστηκαν θεωρητικά, θα πρέπει να αντιλαμβάνονται τις οδηγίες και τις παρατηρήσεις των εξεταστών στην ελληνική γλώσσα, κατά την διάρκεια της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς (όπως, κατανόηση παραγγεμάτων). Ο εξεταστής μπορεί να διακόψει την εξέταση και σημειώνει στο Τμήμα ΙΙ του Δ.Ε.Ε. και στο πρακτικό εξέτασης «Απόρριψη λόγω αδυναμίας εξέτασης του υποψηφίου στην ελληνική γλώσσα».

12. Δοκιμασίες προσόντων και συμπεριφοράς δύνανται να μην πραγματοποιούνται για συγκεκριμένα διαστήματα του έτους, με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη (όπως περίοδοι θέρους, εορτών, δυσμενών καιρικών συνθηκών).

Άρθρο 8

Δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς ατόμων με αναπηρία

Πέραν των προβλεπομένων στο Άρθρο 7 (Δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών) της παρούσας για τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς ατόμων με αναπηρία εφαρμόζονται τα παρακάτω:

1. Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών με αναπηρία, ή επανεξέταση ήδη κατόχων άδειας οδήγησης, για την οποία απαιτείται διασκευή του οχήματος, γίνεται από δύο (2) υπαλλήλους εξεταστές, της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών ή Κ.Τ.Ε.Ο., εκ των οποίων ο ένας τουλάχιστον, πρέπει να είναι τεχνικός του κλάδου ΠΕ ή του κλάδου ΤΕ. Η δοκιμασία μπορεί να γίνει και με εκπαιδευτικό όχημα που φέρει την απαιτούμενη συγκεκριμένη διασκευή ή με διασκευασμένο όχημα του υποψηφίου (όχι διθέσιο), θεωρούμενο για τη συγκεκριμένη δοκιμασία ως εκπαιδευτικό το οποίο φέρει τη διακριτική πινακίδα της σχολής οδηγών και δεύτερα ποδόπληκτρα (φρένο, συμπλέκτη και προαιρετικά επιταχυντήρα) στη θέση του συνοδηγού. Κατά τη δοκιμασία παρίσταται, υποχρεωτικά, εκπαιδευτής.

Στο πρακτικό της Δ.Ι.Ε. ή του Κέντρου Ηνίοχος/Ε.Ι.Α.Α. αναγράφεται αν ο υποψήφιος κρίνεται ικανός (σύμφωνα με τις ισχύουσες για τα ιατρικά δεδομένα διατάξεις) να οδηγεί διασκευασμένο όχημα. Επίσης αναγράφεται, ποια πρέπει να είναι η διασκευή του οχήματος. Οι εξεταστές πρέπει να διαπιστώσουν από το προαναφερόμενο πιστοποιητικό αν το χρησιμοποιούμενο όχημα φέρει τις αναφερόμενες διασκευές.

2. Εφόσον ο υποψήφιος κρίνεται ικανός για την οδήγηση του οχήματος με τις διασκευές, αναγράφεται από τους εξεταστές στο Δ.Ε.Ε., η παρατήρηση «Εξετάστηκε σε όχημα με τις εξής διασκευές:.....».

Αν η δοκιμασία γίνεται, με επιθυμία του υποψηφίου, σε όχημα χωρίς ποδόπληκτρο ή χειρομοχλό συμπλέκτη, θα αναγράφεται και η παρατήρηση «Εξετάστηκε σε όχημα χωρίς ποδόπληκτρο ή χειρομοχλό συμπλέκτη» ή ο «Κωδικός 78», κατά περίπτωση.

3. Στην άδεια οδήγησης, καταχωρίζονται οι κοινοτικοί κωδικοί αριθμοί των διασκευών ή εθνικοί κωδικοί, κατά περίπτωση, σύμφωνα με όσα αναγράφονται στο Παράρτημα II του π.δ. 51/2012 (Α' 101), όπως ισχύει.

Άρθρο 9

Δελτίο εκπαίδευσης εξέτασης (Δ.Ε.Ε.) με ενσωματωμένο μνημόνιο

1. Για τη θεωρητική εξέταση και τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίου οδηγού χρησιμοποιείται το Δελτίο Εκπαίδευσης Εξέτασης (Δ.Ε.Ε.) με ενσωματωμένο μνημόνιο δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς. Το Δ.Ε.Ε. είναι έντυπο που πρέπει να φέρει μαζί του ο ενδιαφερόμενος κάθε φορά που πραγματοποιεί θεωρητική ή πρακτική εκπαίδευση και εξέταση, είναι δύο (2) τύπων:

- Το Υπόδειγμα 1 για τις κατηγορίες AM, A1, A2 και A.
- Το Υπόδειγμα 2 για τις κατηγορίες B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE.

Το κάθε υπόδειγμα περιέχει τρία (3) Τμήματα (I, II, III). Στο Τμήμα I περιέχονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία του ενδιαφερομένου.

Το Τμήμα II συμπληρώνεται σε κάθε θεωρητική εξέταση και δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς.

Το Τμήμα III, περιλαμβάνει μνημόνιο όλων των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς.

Το Δ.Ε.Ε. έχει διαστάσεις 210 X 297 χιλιοστών (A4), με απόκλιση +/- πέντε τοις χιλίοις (+ 5 %) και χρώμα λευκό (όχι γυαλιστερό), πρέπει δε το πάχος του χαρτιού να είναι τέτοιο, ώστε να μην είναι εύκολο το τσάκισμά του, για να βοηθούνται οι εξεταστές στη συμπλήρωσή του κατά την δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς και βάρους χαρτιού τουλάχιστον 200 g/m²).

2. Η συμπλήρωση του Δ.Ε.Ε. γίνεται ως εξής:

Τμήμα I:

Συμπληρώνεται από την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, με τα στοιχεία του ενδιαφερομένου. Αν ο ενδιαφερόμενος είναι ξένος υπήκοος, τα στοιχεία του αναγράφονται όπως ακριβώς περιέχονται στο διβατήριό του, ή στην άδεια διαμονής ή παραμονής ή στο ισοδύναμο με αυτά έγγραφο. Σε ομογενή τα στοιχεία λαμβάνονται από το Ειδικό δελτίο Ταυτότητας ομογενούς με πρώτη καταγραφή αυτή στην ελληνική γλώσσα. Στο Δ.Ε.Ε. εκτυπώνεται το επώνυμο και το όνομα και με λατινικούς χαρακτήρες. Η μεταγραφή σε λατινικούς χαρακτήρες γίνεται αυτόματα. Αν κάποια στοιχεία είναι γραμμένα διαφορετικά μπορεί να διορθωθούν σύμφωνα με την λατινική γραφή που υπάρχει στο δελτίο ομογενούς.

Η φωτογραφία τύπου διαβατηρίου στηρίζεται με «πριτσίνια» και σφραγίζεται με τη σφραγίδα της υπηρεσίας.

Τμήμα II:

Στην πρώτη στήλη του Τμήματος II που αφορά στην θεωρητική εξέταση, συμπληρώνεται η ημερομηνία, η ώρα και η αίθουσα της εξέτασης, καθώς και το είδος της θεωρητικής εξέτασης, δηλαδή «Ερωτ.1» που σημαίνει «Ερωτηματολόγιο 1» ή «Ερωτ. 2» που σημαίνει «Ερωτηματολόγιο 2» ή «Ερωτ. 4» που σημαίνει «Ερωτηματολό-

γιο 4» ή «Ερωτ. 5» που σημαίνει «Ερωτηματολόγιο 5». Η στήλη αυτή συμπληρώνεται από την υπηρεσία που προγραμματίζει τη συγκεκριμένη εξέταση και ο αρμόδιος υπάλληλος της υπηρεσίας αυτής υπογράφει στην δεύτερη κατακόρυφη στήλη συμπληρώνοντας κάτω από την υπογραφή του ολογράφως το ονοματεπώνυμό του ή με σφραγίδα, καθώς και τον αριθμό απόδειξης της Ε.Τ.Ε. του ποσού των δέκα (10) ευρώ για την εξέταση και την ημερομηνία έκδοσής της. Η Υπηρεσία προγραμματισμού οφείλει να φυλάσσει το σύνολο των αποδείξεων όλων των υποψηφίων σε δύο ξεχωριστούς φακέλους, ένα για τη θεωρητική εξέταση και ένα για την εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς, ταξινομημένες κατά την ημερομηνία έκδοσής τους.

Στην τρίτη κατακόρυφη στήλη αναγράφεται το αποτέλεσμα της θεωρητικής εξέτασης με την ένδειξη «ΕΠΕΤΥΧΕ» ή «ΑΠΕΡΡΙΦΘΗ», ενώ στην τέταρτη κατακόρυφη στήλη, τίθενται τα ονοματεπώνυμα και οι υπογραφές των εξεταστών της αίθουσας.

Με την ίδια διαδικασία συμπληρώνονται οι τέσσερις πρώτες στήλες του Τμήματος II που αφορά στην δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς. Στην πρώτη κατακόρυφη στήλη τίθεται η ημερομηνία, η επιτροπή, και η ώρα προσέλευσης κατά την οποία γίνεται η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς.

Όμοια, στη δεύτερη κατακόρυφη στήλη, τίθεται η υπογραφή του υπαλλήλου και το ονοματεπώνυμό του ή με σφραγίδα.

Στην τρίτη κατακόρυφη στήλη αναγράφεται το αποτέλεσμα της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς με την ένδειξη «ΕΠΕΤΥΧΕ» ή «ΑΠΕΡΡΙΦΘΗ».

Στην τέταρτη κατακόρυφη στήλη του τίθενται οι υπογραφές των εξεταστών και ολογράφως τα ονοματεπώνυμά τους. Η υπογραφή του δεύτερου εξεταστή στην τέταρτη κατακόρυφη στήλη πιστοποιεί ότι έγινε έλεγχος της νομιμότητας του εκπαιδευτή και του εκπαιδευτικού οχήματος, καθώς και της ταυτοπροσωπίας υποψηφίου.

Στην πέμπτη κατακόρυφη στήλη που συμπληρώνεται μόνο στην δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, στην οποία τίθεται η σφραγίδα της σχολής οδηγών στην οποία ανήκει το όχημα, ο αριθμός κυκλοφορίας του οχήματος, το ονοματεπώνυμο και η υπογραφή του παριστάμενου εκπαιδευτή και ο αριθμός αδείας του.

Τμήμα III:

Στην πρώτη οριζόντια γραμμή συμπληρώνεται από το δεύτερο εξεταστή η ημερομηνία της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς.

Στη οριζόντια γραμμή με την ένδειξη «ώρα έναρξης» συμπληρώνεται από το δεύτερο εξεταστή, η ώρα έναρξης της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς ή της πορείας ειδικά για τις κατηγορίες AM, A1, A2 και A.

Δίπλα σε κάθε δοκιμασία της ΟΜΑΔΑΣ Α, που πραγματοποιείται επιτυχώς τίθεται το σήμα « ». Αν κάποια από τις δοκιμασίες της ομάδας αυτής δεν είναι επιτυχής, διακόπτεται η εξέταση και ο υποψήφιος απορρίπτεται. Δίπλα από την δοκιμασία που απέτυχε τίθεται η ένδειξη «ΑΠ».

Αν ο υποψήφιος υποπέσει σε οποιαδήποτε σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β, τότε ο υποψήφιος απορρίπτεται. Δίπλα στο σφάλμα αυτό γράφεται η ένδειξη «ΑΠ».

Σε κάθε σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Γ, σημειώνεται δίπλα το γράμμα «Σ» (Σφάλμα). Αν ο υποψήφιος υποπέσει σε περισσότερα από τέσσερα, διαφορετικά κάθε φορά, σφάλματα «Σ», διακόπτεται η εξέταση και ο υποψήφιος απορρίπτεται. Επίσης απορρίπτεται αν ο υποψήφιος υποπέσει δύο φορές στο ίδιο σφάλμα «ΣΣ».

Στην οριζόντια γραμμή του μνημονίου με την ένδειξη «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ», ο δεύτερος εξεταστής αναγράφει την ένδειξη «ΕΠΕΤΥΧΕ» ή «ΑΠΕΡΡΙΦΘΗ» αν ο υποψήφιος επέτυχε ή απορρίφθηκε, αντίστοιχα. Ο ίδιος εξεταστής συμπληρώνει στην επόμενη γραμμή την ώρα λήξης της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς.

Ο κάθε εξεταστής υπογράφει στην αντίστοιχη θέση του Τμήματος ΙΙΙ του Δ.Ε.Ε. και θέτει το ονοματεπώνυμό του ολογράφως.

3. Αντικατάσταση του Δ.Ε.Ε. γίνεται όταν συμπληρωθούν όλες οι διαθέσιμες στήλες ή γραμμές του. Στην περίπτωση αυτή, μαζί με το νέο Δ.Ε.Ε. επισυνάπτεται και το παλαιό. Η εξέταση δεν πραγματοποιείται αν παρουσιαστεί υποψήφιος μόνο με το νέο Δ.Ε.Ε. Οι εξεταστές αναγράφουν «Η εξέταση δεν πραγματοποιήθηκε λόγω έλλειψης του παλαιού Δ.Ε.Ε.». Ο νέος προγραμματισμός του γίνεται μετά από τριάντα (30) ημέρες.

4. Αντικατάσταση του Δ.Ε.Ε., σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα διαδικασία, γίνεται και στην περίπτωση που ο υποψήφιος, για οποιοδήποτε λόγο και μετά από αίτησή του, ζητάει αλλαγή της αρχικά αιτούμενης κατηγορίας άδειας οδήγησης σε άλλη κατηγορία από αυτή για την οποία έχει εκδοθεί το αρχικό Δ.Ε.Ε. εφόσον πληρούνται οι ίδιες ιατρικές προϋποθέσεις. Στην περίπτωση αυτή το νέο Δ.Ε.Ε. είναι ταυτόριθμο με το παλαιό, το οποίο ακυρώνεται και επισυνάπτεται στο νέο. Η ημερομηνία ισχύος της τριετίας του νέου Δ.Ε.Ε. είναι αυτή του παλαιού.

5. Σε περίπτωση απώλειας του Δ.Ε.Ε. χορηγείται νέο ταυτόριθμο, έπειτα από υποβολή Αίτησης - Υπεύθυνης δήλωσης περί της απώλειας. Στην περίπτωση αυτή, η θεωρητική εξέταση ή η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς του υποψηφίου, δεν μπορεί να προγραμματισθεί αν δεν περάσουν τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα υποβολής της Αίτησης - Υπεύθυνης δήλωσης. Για τον λόγο αυτό επάνω στο Δ.Ε.Ε. αναγράφεται «Αντίγραφο λόγω απώλειας. Προγραμματισμός εξέτασης μετά από τριάντα (30) ημέρες».

6. Το Δ.Ε.Ε. παύει να ισχύει όταν συμπληρωθεί ο χρόνος της τριετίας από την ημερομηνία έκδοσής του (η οποία πρέπει να είναι η ίδια με την ημερομηνία κατάθεσης αίτησης και δικαιολογητικών), χωρίς εν τω μεταξύ ο ενδιαφερόμενος να έχει ολοκληρώσει με επιτυχία όλες τις απαιτούμενες εξετάσεις. Αν η ημερομηνία λήξης του Δ.Ε.Ε. συμπίπτει με αργία η τελευταία ημέρα χρήσης του είναι η αμέσως προηγούμενη εργάσιμη της αργίας. Όταν το Δ.Ε.Ε. λήξει, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να υποβάλλει εκ νέου όλα τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για την έκδοση νέου Δ.Ε.Ε.

7. Επιτρέπεται η ταυτόχρονη έκδοση Δ.Ε.Ε. για την απόκτηση αδειών οδήγησης που διέπονται από τις ίδιες ελάχιστες ιατρικές προϋποθέσεις, με τη χρήση των ίδιων πιστοποιητικών υγείας (όπως για κατηγορία Α1 και Β) συσχετισμένα μεταξύ τους στο μηχανογραφικό σύστημα.

8. Επιτρέπεται η έκδοση Δ.Ε.Ε., χωρίς την κατάθεση νέων ιατρικών πιστοποιητικών υγείας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος κατέχει ήδη ισχύον Δ.Ε.Ε. για κατηγορία άδειας οδήγησης η οποία διέπεται από τις ίδιες ελάχιστες ιατρικές προϋποθέσεις, με την αντίστοιχη κατηγορία άδειας οδήγησης που αιτείται. Στην περίπτωση αυτή, στο φάκελο του ενδιαφερόμενου θα συμπεριλαμβάνεται αντίγραφο του ισχύοντος Δ.Ε.Ε. Η λήξη του νεότερου Δ.Ε.Ε. (τριετία) καθορίζεται από την ημερομηνία έκδοσης του παλαιότερου.

Άρθρο 10

Δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες ΑΜ, Α1, Α2 και Α

1. Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς περιλαμβάνει τις δοκιμασίες και τον έλεγχο γνώσεων και ικανοτήτων, που αναφέρονται στο Τμήμα ΙΙΙ του Δ.Ε.Ε. (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1). Οι δοκιμασίες αυτές περιγράφονται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

2. Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς του υποψηφίου αρχίζει από την ΟΜΑΔΑ Α «Προετοιμασία οχήματος, ειδικές δοκιμασίες» και συνεχίζεται με τις ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ «Πορεία». Οι δοκιμασίες της ΟΜΑΔΑΣ Α εκτελούνται μόνο μία φορά.

3. Οι δοκιμασίες της ΟΜΑΔΑΣ Α μπορούν να γίνονται και μέσα σε ειδικά εξεταστικά πάρκα (πίστες), εφόσον υπάρχει κατάλληλος χώρος και διατίθεται για το σκοπό αυτό. Οι παραπάνω δοκιμασίες δύνανται να διενεργούνται και με τη χρήση ηλεκτρονικού συστήματος αυτόματης εξαγωγής και καταγραφής του αποτελέσματος της εξέτασης.

4. Η διαδικασία εξέτασης διακόπτεται και ο υποψήφιος απορρίπτεται αν:

- αποτύχει έστω και σε μία (1) ειδική δοκιμασία της ΟΜΑΔΑΣ Α ή
- υποπέσει έστω και σε ένα (1) σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β ή
- υποπέσει σε πέντε (5) σφάλματα (Σ) της ΟΜΑΔΑΣ Γ (διαφορετικά κάθε φορά) ή
- υποπέσει δύο (2) φορές στο ίδιο σφάλμα «ΣΣ» της ΟΜΑΔΑΣ Γ.

5. Η διάρκεια εξέτασης της δοκιμασίας «Πορεία», εφόσον αυτή δεν διακοπεί λόγω απόρριψης του υποψηφίου, δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερη των 25 λεπτών της ώρας. Η σημειούμενη στο Δ.Ε.Ε. ώρα έναρξης αφορά στην εξέταση των ομάδων Β και Γ (επιτυχόντες ομάδας Α). Για τους απορριπτόμενους στην ομάδα Α δεν τίθεται ώρα έναρξης και λήξης της εξέτασης.

6. Η καθοδήγηση του υποψηφίου οδηγού στη δοκιμασία «Πορεία» (ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ) γίνεται από τον εξεταστή με ασύρματη επικοινωνία. Η εκπαιδευτική μοτοσυκλέτα της σχολής οδηγών, με την οποία γίνεται η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς του υποψηφίου, ακολουθείται από εκπαιδευτικό όχημα κατηγορίας Β στο οποίο επιβαίνει, εκτός από τον εκπαιδευτή ο οποίος οδηγεί το όχημα αυτό και η εξεταστική επιτροπή. Επιτρέπεται η χρήση οχήματος κατηγορίας Β για το οποίο όμως διατίθενται όλα τα έγγραφα για τη νόμιμη κυκλοφορία του (Άδεια κυκλοφορίας, Δελτίο Τεχνικού Ελέγχου, Κάρτα Καυσαερίων, Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο, Τέλη κυκλοφορίας). Τα οχήματα αυτά φέρουν στο πίσω μέρος τους και σε εμφανές σημείο τους μία (1) πινακίδα με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» ερυθρού χρώματος

και τη με φράση «Προσοχή - Προπορεύεται Εκπαιδευτική Μοτοσυκλέτα». Η σχολή οδηγών υποχρεούται να διαθέτει σύστημα ραδιοεπικοινωνίας ή οποιοδήποτε άλλο εγκεκριμένο σύστημα ασύρματης επικοινωνίας ή κινητό τηλέφωνο, προκειμένου, μέσω του συστήματος αυτού να επικοινωνούν ο εξεταζόμενος και ο πρώτος εξεταστής για να δίνονται οι οδηγίες. Το σύστημα ασύρματης επικοινωνίας μεταξύ του υποψηφίου οδηγού και εξεταστή πρέπει να είναι τέτοιο ώστε ο υποψήφιος να μην αποσπά το χέρι του από το τιμόνι, προκειμένου να κάνει οποιοδήποτε χειρισμό για να μιλήσει ή να ακούσει τον εξεταστή.

Ο υποψήφιος οδηγός οφείλει να διαθέτει εγκεκριμένο κράνος ασφαλείας κλειστού τύπου (full face) και για τις κατηγορίες A1, A2 και A επενδύτη (μπουφάν) μοτοσυκλέτας εγκεκριμένου τύπου, το οποίο να φέρει εσωτερικά προστατευτικά στους ώμους, αγκώνες, βραχιόνες και χέρια, παντελόνι με προστατευτικά σε γοφούς και γόνατα σύμφωνα με το πρότυπο EN1621.1., γάντια τα οποία να εξασφαλίζουν προστασία από τις καιρικές συνθήκες (όπως κρύο, βροχή), προστασία από την τριβή και τέλος καλή αίσθηση των χειριστηρίων κατά την οδήγηση. Επίσης ο υποψήφιος οδηγός των κατηγοριών αυτών πρέπει να φορά κατά τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς μπότες με αντιολισθητικό πέλμα, οι οποίες να προστατεύουν τουλάχιστον το πόδι έως το ύψος των αστραγάλων.

Οι σχολές οδηγών υποχρεούνται να παρέχουν στους υποψηφίους οδηγούς, αντανακλαστικό γιλέκο χρώματος κίτρινου φθορίζοντος που θα φέρει στη πλάτη του την ένδειξη «L - ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ».

Ο προαναφερόμενος εξοπλισμός (κράνος, γιλέκο, μπουφάν, παντελόνι, γάντια) πρέπει να είναι κατάλληλος για το σωματότυπο του υποψηφίου οδηγού και εγκεκριμένου τύπου και ο οδηγός πρέπει να τα προσαρμόζει στο σώμα του, πριν ξεκινήσει η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς.

Σε περίπτωση που υποψήφιος δε φέρει τον προαναφερόμενο εξοπλισμό, δεν πραγματοποιείται η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, σημειώνεται σχετική παρατήρηση στο Δ.Ε.Ε., θεωρείται μη προσελθών και προγραμματίζεται για εξέταση μετά από εξήντα (60) ημέρες.

Η διαδικασία της δοκιμασίας καθορίζεται ως εξής:

Ο πρώτος εξεταστής κάθεται δίπλα στον εκπαιδευτή, ο οποίος οδηγεί το εκπαιδευτικό όχημα, ώστε να έχει πλήρη οπτική επαφή με την εκπαιδευτική μοτοσυκλέτα.

Ο πρώτος εξεταστής που δίνει τις εντολές εκτέλεσης των δοκιμασιών υποχρεούται να είναι σαφής, σύντομος και να μιλάει καθαρά. Μόλις δοθεί συγκεκριμένη εντολή όπως «στρίψε δεξιά όπου επιτρέπεται» ο υποψήφιος υποχρεούται να την εκτελέσει άμεσα. Αν ο υποψήφιος δεν ακούσει καλά την εντολή απαντά: «Δεν άκουσα. Επανάλαβε». Αμέσως ο πρώτος εξεταστής επαναλαμβάνει την εντολή. Έτσι συνεχίζει η εξέταση δίνοντας την επόμενη εντολή δοκιμασίας. Αν μεταξύ των εξεταστών και του υποψηφίου διακοπεί η οπτική επαφή, τότε ο πρώτος εξεταστής διακόπτει την πορεία μέχρι να αποκατασταθεί η οπτική επαφή με τον υποψήφιο.

Όταν ολοκληρωθεί η εξέταση, τότε ο πρώτος εξεταστής ανακοινώνει στον υποψήφιο το αποτέλεσμα της εξέτασης.

7. Ειδικά για τους υποψηφίους οι οποίοι είναι κωφάλαλοι, η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς στην πορεία πραγματοποιείται ως εξής:

Προεπιλέγεται, από τον πρώτο εξεταστή, μια συγκεκριμένη διαδρομή, ενημερώνεται ο υποψήφιος για τη διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσει και στη συνέχεια ο υποψήφιος ξεκινάει οδηγώντας μέχρι το τέρμα της διαδρομής αυτής. Πίσω του ακολουθεί το εκπαιδευτικό όχημα με την επιτροπή.

Στο τέλος της διαδρομής και εφόσον ο υποψήφιος απορριφθεί, ο πρώτος εξεταστής τον ενημερώνει για τα σφάλματα, βάσει των οποίων απορρίφθηκε.

8. Κάθε Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, επιλέγει την τοποθεσία συνάντησης των υποψηφίων με τα μέλη των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων επιτροπών δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς. Στην αφετηρία της συγκεκριμένης περιοχής, θα πραγματοποιούνται οι δοκιμασίες της ΟΜΑΔΑΣ Α, για όλους τους υποψηφίους και για όσους υποψηφίους επιτύχουν, συνεχίζεται η εξέτασή τους στην πορεία (ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ).

Άρθρο 11

Δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς στις κατηγορίες Β, ΒΕ, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE

1. Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς περιλαμβάνει τις δοκιμασίες και τον έλεγχο γνώσεων και ικανοτήτων του υποψηφίου οδηγού, που αναφέρονται στο Τμήμα ΙΙΙ του Δ.Ε.Ε. (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2). Οι δοκιμασίες αυτές περιγράφονται αναλυτικά στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσας.

2. Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς του υποψηφίου αρχίζει από την ΟΜΑΔΑ Α «Προετοιμασία οχήματος» και συνεχίζεται με τις «Ειδικές δοκιμασίες» της «ΟΜΑΔΑΣ Α» που πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τη διαδικασία της «Πορείας» ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ. Οι δοκιμασίες της ΟΜΑΔΑΣ Α εκτελούνται μόνο μία φορά.

3. Οι δοκιμασίες της ΟΜΑΔΑΣ Α μπορούν να γίνονται και μέσα σε ειδικά εξεταστικά πάρκα (πίστες), εφόσον υπάρχει κατάλληλος χώρος και διατίθεται για το σκοπό αυτό. Οι παραπάνω δοκιμασίες δύναται να διενεργούνται και με τη χρήση ηλεκτρονικού συστήματος αυτόματης εξαγωγής και καταγραφής του αποτελέσματος της εξέτασης.

Στην περίπτωση αυτή η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς του υποψηφίου οδηγού πραγματοποιείται πρώτα στις ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ (πορεία) παρουσία του εκπαιδευτή και της εξεταστικής επιτροπής και στη συνέχεια στην ΟΜΑΔΑ Α, χωρίς την παρουσία του εκπαιδευτή και της εξεταστικής επιτροπής μέσα στο εκπαιδευτικό όχημα.

4. Η διαδικασία εξέτασης διακόπτεται και ο υποψήφιος απορρίπτεται εάν:

- αποτύχει έστω και σε μία (1) ειδική δοκιμασία της ΟΜΑΔΑΣ Α ή
- υποπέσει έστω και σε ένα (1) σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β ή
- υποπέσει σε πέντε (5) σφάλματα (Σ) της ΟΜΑΔΑΣ Γ (διαφορετικά κάθε φορά) ή
- υποπέσει δύο (2) φορές στο ίδιο σφάλμα «ΣΣ» της ΟΜΑΔΑΣ Γ.

5. Η διάρκεια εξέτασης, εφόσον αυτή δε διακοπεί λόγω απόρριψης του υποψηφίου, δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερη:

- α) των εικοσιπέντε (25) λεπτών της ώρας για τις ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ, καθώς και των πέντε (5) λεπτών της ώρας για την ΟΜΑΔΑ Α, για τις κατηγορίες Β και ΒΕ καθώς και για την κατηγορία Β με «Κωδικό 96».

β) των σαράντα πέντε (45) λεπτών της ώρας για τις ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ, καθώς και των δεκαπέντε (15) λεπτών της ώρας για την ΟΜΑΔΑ Α, για τις υπόλοιπες κατηγορίες.

6. Η καθοδήγηση του υποψηφίου οδηγού στη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς γίνεται από τον πρώτο εξεταστή ο οποίος δίνει τις εντολές εκτέλεσης των δοκιμασιών και υποχρεούται να είναι σαφής, σύντομος και να μιλάει καθαρά. Μόλις δοθεί συγκεκριμένη εντολή όπως «στρίψε δεξιά όπου επιτρέπεται» ο υποψήφιος υποχρεούται να την εκτελέσει άμεσα. Αν ο υποψήφιος δεν ακούσει καλά την εντολή απαντά: «Δεν κατάλαβα. Παρακαλώ επαναλάβετε». Αμέσως ο πρώτος εξεταστής επαναλαμβάνει την εντολή. Έτσι συνεχίζει η εξέταση δίνοντας την επόμενη εντολή δοκιμασίας.

Καθόλη τη διάρκεια της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς ο υποψήφιος είναι υποχρεωμένος να φορά τη ζώνη ασφαλείας.

Όταν ολοκληρωθεί η εξέταση, τότε ο πρώτος εξεταστής ανακοινώνει στον υποψήφιο το αποτέλεσμα της εξέτασης.

7. Ειδικά για τους υποψηφίους οι οποίοι είναι κωφάλαλοι, η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς στην πορεία πραγματοποιείται ως εξής:

Προεπιλέγεται, από τον πρώτο εξεταστή, μια συγκεκριμένη διαδρομή, ενημερώνεται ο υποψήφιος για τη διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσει και στη συνέχεια ο υποψήφιος ξεκινάει οδηγώντας μέχρι το τέρμα της διαδρομής αυτής.

Στο τέλος της διαδρομής και εφόσον ο υποψήφιος απορριφθεί, ο πρώτος εξεταστής τον ενημερώνει για τα σφάλματα, βάσει των οποίων απορρίφθηκε.

8. Κάθε Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, επιλέγει την τοποθεσία συνάντησης των υποψηφίων με τα μέλη των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων επιτροπών δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς, καθώς και μία εναλλακτική τοποθεσία. Οι αναμένοντες την εξέταση υποψήφιοι και οι εκπαιδευτές τους δεν πρέπει να μετακινούνται και να αναμένουν σε άλλο σημείο διαφορετικό του ορισθέντος.

9. Για τις κατηγορίες ΒΕ, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE καθώς και για την Β96, πρέπει ο υποψήφιος, εκτός από τις δοκιμασίες που περιγράφονται παραπάνω, να εξετάζεται και σε επί πλέον δοκιμασίες όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας και αναφέρονται στο Τμήμα ΙΙΙ του Δ.Ε.Ε.

Άρθρο 12

Υποχρεώσεις εξεταστών δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς

1. Ο δεύτερος εξεταστής, πριν αρχίσει η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποχρεούται:

α) Να ελέγξει την ταυτοπροσωπία του υποψηφίου, μέσω της ταυτότητας ή ισχύοντος διαβατηρίου ή άδειας οδήγησης ή βιβλιαρίου υγείας ή αν ο υποψήφιος είναι αλλοδαπός από οποιοδήποτε ισχύον έγγραφο με το οποίο πιστοποιείται η ταυτοπροσωπία του.

β) Να ελέγξει αν ο παριστάμενος εκπαιδευτής έχει ισχύουσα άδεια οδήγησης, άδεια εκπαιδευτή ή αναγγελία έναρξης άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή ή ανανέωση άδειας άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή.

γ) Να ελέγξει την αναγραφή στο Δ.Ε.Ε., του ονοματεπώνυμου του παριστάμενου εκπαιδευτή και την ύπαρξη της υπογραφής του, του αριθμού κυκλοφορίας του οχήματος και της σφραγίδας της σχολής οδηγών στην οποία ανήκει το όχημα.

δ) Να ελέγξει το δελτίο καταλληλότητας του εκπαιδευτικού οχήματος, το οποίο πρέπει να είναι σε ισχύ (Δελτίο Τεχνικού Ελέγχου ή Δελτίο Καταλληλότητας για τις μοτοσυκλέτες μέχρις ότου εφαρμοστεί ο Τεχνικός έλεγχος των δικύκλων).

ε) Να ελέγξει το ισχύον ασφαλιστήριο συμβόλαιο για την ύπαρξη ασφάλισης αστικής ευθύνης έναντι τρίτων από την κυκλοφορία του εκπαιδευτικού οχήματος.

στ) Να ελέγξει τις υπεύθυνες δηλώσεις εκπαιδευτή και υποψηφίου αντίστοιχα.

ζ) Μετά τον έλεγχο των ανωτέρω υπογράφει στην εμπρόσθια πλευρά του Δ.Ε.Ε. και συγκεκριμένα στην τέταρτη κατακόρυφη στήλη του Τμήματος ΙΙ του Δ.Ε.Ε. θέτοντας και το ονοματεπώνυμο του ολογράφως ή με σφραγίδα και αρχίζει η εξέταση.

2. Ο δεύτερος εξεταστής, μόλις ξεκινήσει η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποχρεούται:

α) Να συνεργάζεται με τον πρώτο εξεταστή, ο οποίος πραγματοποιεί την δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

β) Να συμπληρώσει την ημερομηνία και την ώρα έναρξης της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς, στις αντίστοιχες στήλες του μνημονίου.

γ) Να συμπληρώνει άμεσα στο Δ.Ε.Ε. τα σφάλματα του υποψηφίου που υποδεικνύει ο πρώτος εξεταστής με την ένδειξη «ΑΠ» ή «Σ» στην αντίστοιχη θέση και στήλη.

δ) Να συμπληρώσει στο τέλος της εξέτασης τη λέξη «ΕΠΕΤΥΧΕ» αν ο υποψήφιος επέτυχε ή τη λέξη «ΑΠΕΡΠΙΦΘΗ» αν απορρίφθηκε, στις δύο θέσεις του μνημονίου (στην εμπρόσθια και οπίσθια πλευρά του) με την ένδειξη «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ».

ε) Να συμπληρώσει την ώρα λήξης της εξέτασης στην σχετική οριζόντια γραμμή του μνημονίου.

στ) Να θέσει την υπογραφή του και το ονοματεπώνυμο του ολογράφως στο πίσω μέρος του Δ.Ε.Ε. στην οριζόντια στήλη του μνημονίου με την ένδειξη «ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ», μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης.

ζ) Να συμπληρώσει με ευανάγνωστα γράμματα, μετά την εξέταση, το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου στο Πρακτικό εξετάσεων υποψηφίων οδηγών (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3) στην αντίστοιχη θέση ως επιτυχόντα ή απορριφθέντα, ενώ συμπληρώνει τη φράση «ΔΕΝ ΠΡΟΣΗΛΘΕ» σε περίπτωση μη προσέλευσης υποψηφίου, ή «ΔΕΝ ΕΞΕΤΑΣΤΗΚΕ» σε όλη την έκταση των δύο στηλών κατά περίπτωση, καθώς και όλα τα αναφερόμενα σε αυτό στοιχεία.

η) Να επιστρέψει το Δ.Ε.Ε. στον υποψήφιο μόνο στην περίπτωση που αυτός απορριφθεί. Εάν ο υποψήφιος επιτύχει, υποχρεούται να το παραδώσει ή να το αποστείλει μαζί με το πρακτικό εξετάσεων υποψηφίων οδηγών, στην Υπηρεσία που είναι αρμόδια για την έκδοση της άδειας οδήγησης την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς. Η παραπάνω διαδικασία γίνεται από τον πρώτο εξεταστή μόνο στην περίπτωση που είναι υπάλληλος της ανωτέρω Υπηρεσίας ενώ ο δεύτερος δεν είναι.

θ) Να συμπληρώσει, όλα τα στοιχεία, στο πρακτικό εξετάσεων υποψηφίων οδηγών (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3), μετά το τέλος των εξετάσεων, αριθμητικώς και ολογράφως τον αριθμό των επιτυχόντων, απορριφθέντων, μη προσελθόντων και μη εξετασθέντων υποψηφίων και να υπογράψει στην αντίστοιχη θέση θέτοντας και το ονοματεπώνυμο του ολογράφως ή με σφραγίδα. Στη πίσω πλευρά του πρακτικού εξέτασης υποχρεούται επίσης να συμπληρώσει στην αντίστοιχη θέση τα στοιχεία του απορριφθέντος που ζήτησε δευτεροβάθμια εξέταση. Στο σημείο αυτό τίθενται οι υπογραφές των εξεταστών και του υποψηφίου που απορρίφθηκε. Η παρατήρηση «Επιθυμώ εξέταση από δευτεροβάθμια επιτροπή» αναγράφεται και στο Δ.Ε.Ε και υπογράφεται από τους εξεταστές και τον υποψήφιο.

3. Ο πρώτος εξεταστής, υποχρεούται:

α) Να συνεργάζεται με το δεύτερο εξεταστή.

β) Να δίνει τα παραγγέλματα και τις οδηγίες για την διεξαγωγή της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς.

γ) Να ενημερώνει άμεσα τον υποψήφιο όταν αυτός υποπέσει σε σφάλμα.

δ) Να θέσει μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης, την υπογραφή του και το ονοματεπώνυμό του ολογράφως ή με σφραγίδα στην τέταρτη κατακόρυφη στήλη του Τμήματος ΙΙ του Δ.Ε.Ε., καθώς και στην οριζόντια γραμμή του μνημονίου με την ένδειξη «ΠΡΩΤΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ».

ε) Να ενημερώσει τον υποψήφιο που απορρίφθηκε, στις ΟΜΑΔΕΣ Α ή Γ, για τη δυνατότητα επανεξέτασής του από δευτεροβάθμια επιτροπή. Σε καταφατική απάντηση του υποψηφίου να τον πληροφορήσει ότι οφείλει εντός μίας εργάσιμης ημέρα να απευθυνθεί στην οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών για τον προγραμματισμό της επανεξέτασής του.

ζ) Να μην επιτρέπει και να απομακρύνει από το χώρο που διενεργούνται οι δοκιμασίες της Ομάδας Α, όταν αυτές πραγματοποιούνται μέσα σε ειδικά εξεταστικά πάρκα (πίστες), εφόσον υπάρχει κατάλληλος χώρος και διατίθεται για το σκοπό αυτό, κάθε πρόσωπο που δεν συμμετέχει στη συγκεκριμένη εξέταση. Επίσης τόσο ο ίδιος όσο και ο δεύτερος εξεταστής να βρίσκονται σε απόσταση ασφαλείας από το κινούμενο εκπαιδευτικό όχημα και σε κάθε περίπτωση ποτέ σε θέση μπροστά από τη φορά κίνησής του.

4. Όταν εκπαιδευτικό όχημα των κατηγοριών C1, C1E, C και CE έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) θέσεων, εκτός από τον υποψήφιο και τον εκπαιδευτή επιβαίνει στο όχημα μόνο ο πρώτος εξεταστής κατά τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς. Επιτρέπεται να πραγματοποιεί τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς ο δεύτερος εξεταστής εφόσον είναι άντρας και ο πρώτος εξεταστής που είναι γυναίκα το ζητήσει και συναινεί προς τούτο ο δεύτερος εξεταστής. Στην περίπτωση αυτή στη θέση του πρώτου εξεταστή υπογράφει αυτός που πραγματοποιεί την εξέταση αυτή.

5. Κατά τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς στη πρωτοβάθμια επιτροπή και σε περίπτωση διχογνωμίας των δύο εξεταστών, υπερισχύει η άποψη του πρώτου εξεταστή, με την υποχρέωση του δεύτερου εξεταστή να καταγράψει την άποψή του στο Τμήμα ΙΙ του Δ.Ε.Ε. Σε κάθε περίπτωση, στο Δ.Ε.Ε. πρέπει να υπάρχουν οι υπογραφές και των δύο εξεταστών. Σε αυτή την περίπτωση ο υποψήφιος έχει δικαίωμα επανεξέτασης από δευτεροβάθμια επιτροπή ανεξάρτητα από την ΟΜΑΔΑ στην οποία απερρίφθη.

6. Οι εξεταστές υποχρεούνται να βρίσκονται στο σημείο συνάντησης την προκαθορισμένη, από την οικεία Υπηρεσία, ώρα έναρξης των εξετάσεων. Μετά την παρέλευση τριάντα (30) λεπτών της ώρας, ειδοποιούνται οι αναπληρωτές εξεταστές, οι οποίοι και διενεργούν την δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς ανεξάρτητα εάν στο μεταξύ παρουσιασθούν οι αρχικά ορισθέντες εξεταστές.

Οι εξεταστές υποχρεούνται να μην αποχωρήσουν από το σημείο συνάντησης των εξετάσεων πριν από την πάροδο τριάντα (30) λεπτών της ώρας από την προκαθορισμένη ώρα έναρξης των εξετάσεων στην περίπτωση που διαπιστώσουν απουσία υποψηφίου ή εκπαιδευτή.

7. Στη δευτεροβάθμια επιτροπή, οι παραπάνω υποχρεώσεις ασκούνται ομοίως από τα δύο μέλη της επιτροπής, θεωρουμένου ως πρώτου εξεταστή του ανώτερου σε κατηγορία και βαθμό και στην περίπτωση ισόβαθμων, του αρχαιότερου υπαλλήλου στο έργο των εξετάσεων. Σε περίπτωση διχογνωμίας των εξεταστών, ο υποψήφιος απορρίπτεται.

8. Όταν εξεταστής παραβαίνει αποδεδειγμένα τις υποχρεώσεις και δεν ασκεί τα καθήκοντά του εφαρμόζοντας πλήρως τις διατάξεις της απόφασης αυτής, απομακρύνεται υποχρεωτικά, από το έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς, την πρώτη φορά για έξι (6) μήνες, τη δεύτερη φορά για δώδεκα (12) μήνες και την τρίτη φορά οριστικά.

Αρμοδιότητα για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, έχει ο οικείος Περιφερειάρχης ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του Προϊσταμένου της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών. Για τους υπαλλήλους - εξεταστές που υπηρετούν στο ΥΠΑΝΑΝΥΜΕΔΙ την αρμοδιότητα αυτή έχει ο Γενικός Γραμματέας Μεταφορών ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του Προϊσταμένου της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας Αττικής.

Άρθρο 13 Αριθμός υποψηφίων

1. Ο αριθμός των υποψηφίων οδηγών για κάθε πρωτοβάθμια επιτροπή δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς των κατηγοριών AM, A1, A2, A, B, BE, καθώς και της B96, κυμαίνεται από έναν (1) έως έξι (6). Επιτρέπεται ο ορισμός έως οκτώ (8) υποψηφίων οδηγών ανά επιτροπή, προκειμένου να μην γίνεται υπέρβαση του μέγιστου αριθμού αμειβόμενων συμμετοχών κατά μήνα των εξεταστών μιας Υπηρεσίας.

2. Ο αριθμός των υποψηφίων οδηγών για κάθε πρωτοβάθμια επιτροπή δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς των κατηγοριών C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE, κυμαίνεται από έναν (1) έως τρεις (3). Στην περίπτωση εξέτασης υποψηφίου που έχει αιτηθεί και χορήγηση αντίστοιχου Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (ΠΕΙ) τότε η επιτροπή συμπληρώνεται με έναν υποψήφιο των παραπάνω κατηγοριών.

3. Στη δευτεροβάθμια επιτροπή, ο αριθμός των υποψηφίων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους τρεις (3) για κάθε επιτροπή για τις κατηγορίες της παραγράφου 1 του παρόντος και τους ενός (1) για τις κατηγορίες της παραγράφου 2 του παρόντος.

4. Αν υπάρχει απόλυτη ανάγκη για την δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς μεγάλου αριθμού υποψηφίων οδηγών, τότε αυξάνεται ο αριθμός των επιτροπών, απαγορευμένης της υπέρβασης του ανώτατου αριθμού για κάθε επιτροπή, τηρουμένων και των διαλαμβανόμενων στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περί του ελαχίστου αριθμού.

5. Επιτρέπεται ο προγραμματισμός «μικτών» επιτροπών, δηλαδή εξέτασης υποψηφίων σε διαφορετικές κατηγορίες οχημάτων ταυτόχρονα από την ίδια επιτροπή, μόνο όταν συμπίπτει το σημείο συνάντησης των επιτροπών και ο ελάχιστος χρόνος εξέτασης δεν υπερβαίνει τον ελάχιστο χρόνο των αμιγών επιτροπών.

6. Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη ορίζεται για κάθε Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, ο ανώτατος ημερήσιος αριθμός επιτροπών για κάθε μήνα του έτους λαμβάνοντας υπόψη των αριθμό των εξεταστών και το συνολικό αριθμό επιτροπών του αντίστοιχου περσινού μήνα. Ο αναγκαίος αριθμός επιτροπών θα κατανέμεται ισόποσα στις ημέρες της εβδομάδας και σε περίπτωση αυξημένων αναγκών επιτρέπεται η υπέρβαση του αριθμού των επιτροπών μέχρι 20%.

Άρθρο 14

Προδιαγραφές εκπαιδευτικών οχημάτων

1. Από 19 Ιανουαρίου 2013, τα εκπαιδευτικά οχήματα των κατηγοριών AM, A1, A2, A που χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση και στη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών και οδηγών, πρέπει να είναι σύμφωνα με τις ελάχιστες προδιαγραφές που καθορίζονται στο Παράρτημα II του π.δ. 51/2012 (Α' 101) όπως ισχύει.

Για τις κατηγορίες A1, A2 και A μπορούν να χρησιμοποιηθούν και μοτοσικλέτες σύμφωνα με τις προδιαγραφές που καθορίζονται στην Οδηγία 2012/36/ΕΕ της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2012.

2. Μετά την προαναφερόμενη ημερομηνία, κάθε εκπαιδευτικό όχημα των ανωτέρω κατηγοριών θα πρέπει να εφοδιαστεί με Δελτίο Τεχνικού Ελέγχου ή Δελτίο Καταλληλότητας, στο οποίο θα αναφέρεται συγκεκριμένα και η Κατηγορία για την οποία είναι κατάλληλο, καθώς και ότι πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος II του π.δ. 51/2012 (Α' 101) ή ότι πληροί τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2012/36/ΕΕ.

Άρθρο 15

Παραρτήματα και Υποδείγματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας απόφασης:

α) Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ AM, A1, A2, A».

β) Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE».

γ) Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: «ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE».

δ) Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: «ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΙΝΑΚΙΔΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ».

ε) Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: «ΠΟΣΑ ΠΑΓΙΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ & ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ».

στ) Το ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1: «ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ AM, A1, A2, A».

ζ) Το ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2: «ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE».

η) Το ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3: «ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ».

Άρθρο 16

Καταργούμενες διατάξεις

Από την ισχύ της παρούσας απόφασης, καταργούνται τα κεφάλαια Β και Γ της υ.α.58930/480/1999 (Β' 526).

Άρθρο 17

Ισχύς

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από 19 Ιανουαρίου 2013, πλην του λόγου απόρριψης «Μη χρήση ή η μη σωστή χρήση του προβλεπόμενου προστατευτικού ρουχισμού» του σημείου 1 της Ομάδας Α του Παραρτήματος I, καθώς και των σημείων 6 και 7 της ίδιας Ομάδας που τίθενται σε ισχύ ένα μήνα από τη δημοσίευσή της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι****ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΑΜ, Α1, Α2, Α**

Η πρακτική εξέταση περιλαμβάνει τις δοκιμασίες και τον έλεγχο προσόντων και συμπεριφοράς, που αναφέρονται στο Τμήμα ΙΙΙ του Δ.Ε.Ε. (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1).

ΟΜΑΔΑ Α - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ

Για όλες τις δοκιμασίες που πραγματοποιούνται στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους τηρούνται οι διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.), όπως χρήση δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης, φώτων διασταύρωσης. Τα σφάλματα κατά την εκτέλεση των δοκιμασιών της Ομάδας Α που εμπίπτουν στην εφαρμογή των διατάξεων του Κ.Ο.Κ. δεν σημειώνονται ως σφάλματα και δεν αποτελούν λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

1) Έλεγχος οχήματος, χρήση κράνους και προστατευτικών

Γνώσεις επί των παρακάτω αναφερομένων συστημάτων, χειρισμός και διενέργεια ελέγχων για την οδική ασφάλεια στα: ελαστικά και κατάσταση αυτών, φρένα και κατάσταση αυτών, χειριστήρια και διακόπτες, ιμάντας ή αλυσίδα, λιπαντικά και λοιπά υγρά του δικύκλου (όπως στάθμη λαδιού, στάθμη υγρών φρένων, στάθμη υγρών μπαταρίας, στάθμη ψυκτικού υγρού), φώτα, δείκτες κατεύθυνσης και ηχητικό όργανο, καθρέπτες και νεκρές γωνίες, καθώς και των υποχρεωτικών εγγράφων οδηγού και οχήματος.

Επιπλέον, ο υποψήφιος πρέπει να γνωρίζει, τη χρήση και λειτουργία του εγκεκριμένου προστατευτικού κράνους κλειστού τύπου, να το φορά σωστά, να το ασφαλίζει και να το απασφαλίζει σωστά, να το αφαιρεί με ευκολία και να έχει την προστατευτική ζελατίνα κατεβασμένη. Επίσης ο υποψήφιος σε όλη τη διάρκεια της εξέτασης θα πρέπει να φορά το προστατευτικό κράνος, το αντανakλαστικό γιλέκο, καθώς και προστατευτικό ρουχισμό και συγκεκριμένα επενδύτη (μπουφάν), παντελόνι, γάντια και μπότες μοτοσικλέτας.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η μη γνώση των απαραίτητων ελέγχων των βασικών συστημάτων της μοτοσικλέτας και των υποχρεωτικών εγγράφων οδηγού και οχήματος. Οι γνώσεις αυτές δεν απαιτείται να απαριθμούνται όλες από τον υποψήφιο αλλά αρκεί να απαντήσει σωστά σε τρεις (3) τουλάχιστον από τις τέσσερις (4) ερωτήσεις του εξεταστή.
- Η μη σωστή χρήση του εγκεκριμένου προστατευτικού κράνους κλειστού τύπου
- Η μη σωστή χρήση του αντανakλαστικού γιλέκου
- Η μη χρήση ή η μη σωστή χρήση του προβλεπόμενου προστατευτικού ρουχισμού
- Η μη στερέωση του δικύκλου στο στήριγμα (πλαϊνό ή κεντρικό).
- Η ανατροπή του δικύκλου.

2) Κίνηση και ακινητοποίησή δικύκλου χωρίς λειτουργία κινητήρα

Το δίκυκλο στηρίζεται στο κεντρικό ή πλαϊνό στήριγμα. Ο υποψήφιος στέκεται δίπλα στο δίκυκλο, πιάνει το τιμόνι με τα δύο χέρια, κατεβάζει το δίκυκλο από το κεντρικό ή το πλαϊνό στήριγμα, βγάζει ταχύτητα και περπατάει περίπου 10 μέτρα μεταφέροντας το όχημα, χωρίς να λειτουργεί ο κινητήρας του και χωρίς να απαιτείται τα φώτα διασταύρωσης να είναι αναμμένα. Στο τέλος της δοκιμασίας τοποθετεί το δίκυκλο στο στήριγμα του.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η ανατροπή του δικύκλου.
- Η κίνηση του δικύκλου με το πλαϊνό στήριγμα μη αναδιπλωμένο.
- Η μη στήριξη του δικύκλου στο στήριγμα του.

3) Ελικοειδής διαδρομή με μικρή ταχύτητα (slalom)

Ο υποψήφιος πρέπει να οδηγήσει το δίκυκλο με κατάλληλη ταχύτητα, ανάμεσα από επτά (7) κώνους τοποθετημένους σε σειρά ανά τέσσερα (4) μέτρα (διαδρομή slalom) στο μέσο μιας λωρίδας πλάτους έξι (6) μέτρων χωρίς να απαιτείται η χρήση δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης. Στην περίπτωση εξέτασης των κατηγοριών ΑΜ και Α1 η παραπάνω απόσταση μεταξύ των κώνων περιορίζεται στα τρεισήμισι (3,5) μέτρα.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Το πάτημα του ποδιού του υποψηφίου στο έδαφος.
- Το μη κράτημα των ποδιών πάνω στα υποπόδια.
- Το πάτημα των οριογραμμών της λωρίδας.
- Η ανατροπή του δικύκλου.
- Το άγγιγμα των κώνων.

4) Κίνηση με μικρή ταχύτητα

Ο υποψήφιος πρέπει να οδηγήσει το δίκυκλο σε μια απόσταση εικοσιπέντε (25) μέτρων, σε οριζόντιο έδαφος, σε ευθεία πορεία εντός λωρίδας πλάτους σαράντα (40) εκατοστών. Η απόσταση αυτή πρέπει να διανυθεί σε χρόνο μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) δευτερολέπτων. Ο χρόνος αρχίζει με την είσοδο του εμπρόσθιου τροχού στη λωρίδα και τελειώνει με την έξοδο του ίδιου τροχού από τη λωρίδα αυτή. Ο χρόνος ελέγχεται με χρονόμετρο χειρός ή με ηλεκτρονικό χρονόμετρο που λαμβάνει ενδείξεις από επαφές στο έδαφος. Η εκκίνηση γίνεται σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μέτρων από την είσοδο στην αναφερόμενη λωρίδα.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Το πάτημα του ποδιού του υποψηφίου στο έδαφος.
- Το μη κράτημα των ποδιών πάνω στα υποπόδια.
- Το πάτημα των οριογραμμών της λωρίδας.
- Η ανατροπή του δίκυκλου
- Η κάλυψη της απόστασης σε χρόνο μικρότερο ή ίσο των 15 δευτερολέπτων.

5) Επιτάχυνση οχήματος με αλλαγή ταχυτήτων

Ο υποψήφιος πρέπει να διανύσει με το δίκυκλο μια απόσταση πενήντα (50) μέτρων σε οριζόντιο έδαφος και επιταχύνοντας σε όλο το μήκος της ειδικής λωρίδας, κινούμενος με ταχύτητα τουλάχιστον 30 km/h με δεύτερη ή τρίτη σχέση μετάδοσης σε ευθεία πορεία και εντός λωρίδας πλάτους σαράντα (40) εκατοστών. Η εκκίνηση γίνεται σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μέτρων από την είσοδο στην αναφερόμενη λωρίδα.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η μη αλλαγή μιας τουλάχιστον ταχύτητας εντός της ειδικής λωρίδας.
- Η μη επιτάχυνση σε όλο το μήκος της ειδικής λωρίδας.
- Το πάτημα των οριογραμμών της λωρίδας.
- Η ανατροπή του δίκυκλου.
- Το πάτημα του ποδιού του υποψηφίου στο έδαφος.
- Το μη κράτημα των ποδιών πάνω στα υποπόδια.

6) Κίνηση με αποφυγή εμποδίου (εκτός της κατηγορίας AM)

Ο υποψήφιος πρέπει να διανύσει με το δίκυκλο εντός ειδικής λωρίδας, κλίσης έως 2%, πλάτους **δύο (2) μέτρων** μια απόσταση **πενήντα πέντε (55) μέτρων** και επιταχύνοντας σε όλο το μήκος της και σε χρόνο μικρότερο των **οκτώ (8) δευτερολέπτων** για την κατηγορία **A1** και μια απόσταση **σαράντα (40) μέτρων** και σε χρόνο μικρότερο των **πέντε (5) δευτερολέπτων** αντίστοιχα, για τις κατηγορίες **A2** και **A**. Επιτρέπεται δεύτερη προσπάθεια για την επίτευξη των παραπάνω.

Εξερχόμενος από την παραπάνω λωρίδα, αποφεύγει ένα σταθερό εμπόδιο πλάτους **δύο (2) μέτρων**, οριοθετούμενο από κώνους, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση **επτά (7) μέτρων** και αξονικά με την λωρίδα αυτή, από δεξιά ή από αριστερά. Στη συνέχεια και σε απόσταση **επτά (7) μέτρων**, εισέρχεται σε μία άλλη ειδική λωρίδα αρχικού πλάτους **τεσσάρων (4) μέτρων**, η οποία βρίσκεται αξονικά με την πρώτη και καταλήγει σε πλάτος **δύο (2) μέτρων** μετά από απόσταση **επτά (7) μέτρων**. Η εκκίνηση γίνεται στην αρχή της ειδικής λωρίδας των **πενήντα πέντε (55) ή σαράντα (40) μέτρων** αντίστοιχα και η δοκιμασία ολοκληρώνεται μετά την έξοδο του δίκυκλου από τη δεύτερη ειδική λωρίδα **δέκα (10) μέτρων**.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Το πάτημα των οριογραμμών των λωρίδων.
- Η ανατροπή του δίκυκλου.
- Το πάτημα του ποδιού του υποψηφίου στο έδαφος.
- Το μη κράτημα των ποδιών πάνω στα υποπόδια.
- Υπέρβαση του χρόνου κίνησης εντός της ειδικής λωρίδας των **πενήντα πέντε (55) ή σαράντα (40)** σε χρόνο μεγαλύτερο των **οκτώ (8) ή πέντε (5)** δευτερολέπτων κατά περίπτωση.
- Το άγγιγμα του εμποδίου.

7) Πέδηση εκτάκτου ανάγκης (εκτός της κατηγορίας AM)

Ο υποψήφιος πρέπει να διανύσει με το δίκυκλο εντός ειδικής λωρίδας, κλίσης έως 2%, πλάτους **δύο (2) μέτρων** μια απόσταση **πενήντα πέντε (55) μέτρων** και επιταχύνοντας σε όλο το μήκος της και σε χρόνο μικρότερο των **οκτώ (8) δευτερολέπτων** για την κατηγορία **A1** και μια απόσταση **σαράντα (40) μέτρων** και σε χρόνο μικρότερο των **πέντε (5) δευτερολέπτων** αντίστοιχα, για τις κατηγορίες **A2** και **A**. Επιτρέπεται δεύτερη προσπάθεια για την επίτευξη των παραπάνω.

Μετά την έξοδο από την λωρίδα των **πενήντα πέντε (55) μέτρων** ή των **σαράντα (40) μέτρων**, πρέπει να φρενάρι και να ακινητοποιήσει το δίκυκλο μετά από απόσταση **δεκαοκτώ (18) μέτρων** για την κατηγορία **A1** και **δεκαπέντε (15) μέτρων** για τις κατηγορίες **A2** και **A**.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Το πάτημα των οριογραμμών της λωρίδας.
- Η ανατροπή του δίκυκλου.
- Το πάτημα του ποδιού του υποψηφίου στο έδαφος.
- Το μη κράτημα των ποδιών πάνω στα υποπόδια.
- Υπέρβαση του χρόνου κίνησης εντός της ειδικής λωρίδας των **πενήντα πέντε (55)** ή **σαράντα (40)** σε χρόνο μεγαλύτερο των **οκτώ (8)** ή **πέντε (5)** δευτερολέπτων κατά περίπτωση.
- Μη ακινητοποίηση του δίκυκλου μετά από απόσταση **δεκαοκτώ (18)** και **δεκαπέντε (15)** μέτρων κατά περίπτωση.

8) Ακινητοποίηση, στάθμευση οχήματος και ασφαλής απομάκρυνση από αυτό

Ο υποψήφιος πρέπει να ακινητοποιήσει το δίκυκλο στη θέση στάθμευσης χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, μετά να σβήσει τον κινητήρα (όχι από τον διακόπτη έκτακτης ανάγκης), να θέσει την 1^η σχέση μετάδοσης στο κιβώτιο ταχυτήτων, να εκτείνει το πλάγιο στήριγμα, να αφαιρέσει τα κλειδιά από τον κεντρικό διακόπτη, να κατέβει από το δίκυκλο, και αφού βεβαιωθεί ότι το όχημα είναι σταθμευμένο, να απομακρυνθεί με ασφάλεια από αυτό.

Λόγοι απόρριψης είναι η μη ορθή εκτέλεση οποιασδήποτε από τις παραπάνω ενέργειες.

ΟΜΑΔΑ Β – ΠΟΡΕΙΑ, ΣΟΒΑΡΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Ο υποψήφιος κατά την πορεία ελέγχεται στη συμπεριφορά του σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας και απορρίπτεται εάν υποπέσει σε οποιαδήποτε από τα σφάλματα - παραβάσεις που αναφέρονται παρακάτω.

1) Παραβίαση σηματοδότη, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης και μη συμμόρφωση σε σήμα τροχονόμου

Ο υποψήφιος πρέπει να οδηγεί τηρώντας τις διατάξεις του ΚΟΚ που αφορούν τη σηματοδότηση, την κατακόρυφη και οριζόντια σήμανση και τα σήματα των τροχονόμων.

Λόγοι απόρριψης είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

2) Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας

Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, θεωρείται η κίνηση του οχήματος σε οδόστρωμα ή σε τμήμα οδοστρώματος που προορίζεται για την αντίθετη, προς την κατεύθυνσή του κυκλοφορία. Εφόσον η κίνηση στο οδόστρωμα επιβάλλεται να γίνει από τον υποψήφιο για προσπέρασμα σταματημένου οχήματος (εκτός λεωφορείου που εκτελεί συγκοινωνία ή σχολικού λεωφορείου που αποβιβάζει ή επιβιβάζει παιδιά) ή λόγω αδυναμίας κίνησης στο κανονικό ρεύμα κυκλοφορίας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αυτή επιτρέπεται από τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ο.Κ. και δεν παραβιάζεται η προτεραιότητα του αντιθέτως ερχόμενου οχήματος, τούτο δηλώνεται υποχρεωτικά από τον υποψήφιο στον εξεταστή.

Σε οδόστρωμα που δεν υπάρχει σήμανση μονόδρομου ο υποψήφιος κινείται υποχρεωτικά στη δεξιά πλευρά του δρόμου, διαφορετικά θεωρείται ότι εισέρχεται στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, εκτός εάν γνωρίζει τον δρόμο και προτίθεται να στρίψει αριστερά και ενημερώσει τους εξεταστές. Όταν δεν υπάρχει σήμανση μονόδρομου και ο εξεταστής δώσει παράγγελμα στροφής αριστερά είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει τον υποψήφιο για κίνηση σε μονόδρομο, προκειμένου να καταλάβει τη σωστή θέση στο οδόστρωμα.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας σε δρόμο όπου υπάρχει διπλή ή μονή συνεχόμενη γραμμή.
- Η κίνηση στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, σε δρόμο χωρίς σήμανση μονόδρομου εκτός αν ο υποψήφιος το γνωρίζει και το έχει δηλώσει στους εξεταστές.
- Η είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας λόγω προσπέρασης σταματημένου, σε στάση, λεωφορείου που εκτελεί συγκοινωνία ή σχολικού λεωφορείου που επιβιβάζει ή αποβιβάζει παιδιά ακόμα και αν δηλωθεί στους εξεταστές.
- Οποιαδήποτε άλλη ενέργεια με την οποία πραγματοποιείται είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας.

3) Ανέβασμα σε πεζοδρόμιο ή διαχωριστική νησίδα ή κίνηση σε διακεκριμένο τμήμα του δρόμου όπου απαγορεύεται η χρήση του από τα οχήματα

Ανέβασμα στο πεζοδρόμιο ή σε διαχωριστική νησίδα θεωρείται οποτεδήποτε ο ένας τουλάχιστον τροχός χάσει την επαφή του με το οδόστρωμα και τεθεί επί του πεζοδρομίου ή της διαχωριστικής νησίδας. Κίνηση στο πλαϊνό ρείθρο (το τμήμα της οδού μεταξύ του πεζοδρομίου και της ασφάλτου) δεν απαγορεύεται. Κίνηση σε τμήματα της οδού όπου έχουν σχεδιαστεί ειδικές διαγραμμίσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ΚΟΚ, απαγορεύεται.

Λόγοι απόρριψης είναι: η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

4) Πρόκληση ατυχήματος

Θεωρείται η πρόκληση οποιουδήποτε ατυχήματος με υπαιτιότητα του υποψηφίου. Πρόκληση ατυχήματος θεωρείται και η αποτροπή ατυχήματος με παρέμβαση τρίτου ή για λόγους που δεν ανάγονται στον ίδιο τον υποψήφιο.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η πρόκληση ατυχήματος όπως πρόσκρουση σε άλλο όχημα, ή έστω απλή επαφή με οποιοδήποτε σταθερό ή κινητό αντικείμενο.
- Η αποτροπή ατυχήματος όπως η αποτροπή σύγκρουσης με πεζό που απεφεύχθη λόγω μετακίνησης του ίδιου του πεζού ή αποτροπή σύγκρουσης με όχημα μετά από ελιγμό του οδηγού του άλλου οχήματος.
- Η παρέμβαση του εκπαιδευτή με οποιοδήποτε τρόπο για αποφυγή ατυχήματος.

5) Παραβίαση της προτεραιότητας

Ο υποψήφιος κατά την πορεία κινείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. και τηρεί υποχρεωτικά τη σηματοδότηση και την οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση των οδών, ενώ όταν αυτές δεν υφίστανται ισχύει ο γενικός κανόνας της εκ δεξιών προτεραιότητας με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται αναλυτικά παρακάτω. Στην περίπτωση όμοιας (ισοδύναμης) σήμανσης σε κόμβο (όπως πινακίδα STOP σε δρόμο και στο συμβαλλόμενο σε αυτό δρόμο δεξιά) τότε ισχύει η εκ δεξιών προτεραιότητα ή κατόπιν συνεννόησης. Στην περίπτωση όμοιας (ισοδύναμης) σήμανσης σε κόμβο (όπως πινακίδα STOP στον ίδιο δρόμο αλλά στις αντίθετες κατευθύνσεις) τότε για αριστερή στροφή και των δύο οχημάτων της αυτής κατηγορίας γίνεται κατόπιν συνεννόησης. Από τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. προβλέπεται επίσης ότι οι οδηγοί οχημάτων που εισέρχονται σε ισόπεδο κυκλικό κόμβο (πλατεία) έχουν προτεραιότητα εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά με σηματοδότηση ή και σήμανση.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η παραβίαση της εκ δεξιών προτεραιότητας των οχημάτων σε κόμβους χωρίς σηματοδότηση ή και σήμανση.
- Η μη σωστή και έγκαιρη ακινητοποίηση του οχήματος στον κόμβο για την παραχώρηση της προτεραιότητας σε οχήματα που εισέρχονται από δεξιά είσοδο με προτεραιότητα.
- Η παραβίαση προτεραιότητας αντιθέτως ερχόμενου οχήματος σε δρόμο με διπλή ή μονή συνεχόμενη γραμμή κόμης και στην περίπτωση ενημέρωσης των εξεταστών στην περίπτωση που πραγματοποιείται προσπέρασμα σε σταματημένο όχημα.
- Η μη παραχώρηση της προτεραιότητας σε οχήματα άμεσης ανάγκης.
- Η παραβίαση γενικότερα προτεραιότητας πεζών (ή κινουμένων ή εχόντων την πρόθεση να διασχίσουν τον δρόμο) και οχημάτων συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 17, καθώς και των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 18 του ΚΟΚ.

ΟΜΑΔΑ Γ- ΠΟΡΕΙΑ, ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Κάθε φορά που υποψήφιος υποπέσει σε οποιοδήποτε σφάλμα, ο εξεταστής πρέπει να τον ενημερώνει με ευγενικό τρόπο σχετικά και να καταγράφει το σφάλμα στην αντίστοιχη θέση στο μνημόνιο. Για να απορριφθεί ένας υποψήφιος πρέπει να σημειωθούν δύο (2) σφάλματα «Σ» στην ίδια θέση του μνημονίου ή πέντε (5) συνολικά σφάλματα «Σ» σε διαφορετικές θέσεις του μνημονίου, για τις παρακάτω περιπτώσεις:

1) Εκκίνηση από θέση στάσης ή στάθμευσης

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος ξεκινάει σωστά το όχημα (έλεγχος με στροφή της κεφαλής μέχρι το ύψος του ώμου, χρήση δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης, τυχόν παραχώρηση προτεραιότητας, κ.λπ.) χωρίς απότομη ή ανώμαλη εκκίνηση και σβήσιμο του κινητήρα.

Σφάλματα είναι:

- η μη χρήση του σωστού δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης,
- ο μη ορθός έλεγχος με τη χρήση του καθρέπτη και τη στροφή του κεφαλιού μέχρι το ύψος του ώμου,
- το σβήσιμο του κινητήρα,

- η μη ορθή χρήση του κιβωτίου ταχυτήτων (χρήση άλλης σχέσης ταχύτητας εκτός της 1^{ης} σχέσης),
- η απότομη ή ανώμαλη εκκίνηση λόγω κακής χρήσης των χειρομοχλών συμπλέκτη και επιταχυντή

Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλο κινούμενο όχημα, αποτελεί σοβαρό σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β και λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

2) Τρόπος αλλαγής λωρίδας κυκλοφορίας

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κατά την αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας κάνει ορθή χρήση των καθρεπτών, ενεργοποιεί τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, παραχωρεί τυχόν προτεραιότητα και την τελευταία στιγμή με στροφή του κεφαλιού στο ύψος του ώμου επανελέγχει και εισέρχεται στην λωρίδα κυκλοφορίας που επιθυμεί.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλο κινούμενο όχημα, αποτελεί σοβαρό σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β και λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

3) Χρήση φωτών, δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης και φωτών έκτακτης ανάγκης

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος σε κάθε αλλαγή κατεύθυνσης, στροφής (δεξιά ή αριστερά), ή στάθμευσης κάνει χρήση των δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης βάσει του Κ.Ο.Κ., και αν έχει την ικανότητα να δίνει τα αντίστοιχα σήματα με το χέρι, αν δοθεί από τον εξεταστή, στην υποθετική περίπτωση βλάβης των δεικτών, παρόμοια εντολή. Η χρήση από τον υποψήφιο οδηγό των φωτών έκτακτης ανάγκης ελέγχεται μόνο στην περίπτωση ακινητοποίησης του εκπαιδευτικού οχήματος μετά από τροχοπέδηση λόγω απότομης επιβράδυνσης ή λόγω βλάβης του και δημιουργείται κίνδυνος από την ακινησία του.

Σφάλματα είναι :

- η μη σωστή χρήση των κατάλληλων φωτών.
- η μη σωστή χρήση του κατάλληλου δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης κατά την εκκίνηση, στάθμευση και κατά τις αλλαγές κατεύθυνσης που πραγματοποιεί ο υποψήφιος με το όχημά του.
- η μη σωστή χρήση των φωτών έκτακτης ανάγκης στις περιπτώσεις που επιβάλλεται η χρήση τους και διαθέτει τέτοια φώτα το όχημα.

4) Κίνηση οχήματος και σωστή συμπεριφορά οδηγού ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κινεί το όχημά του ορθά σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΟΚ και συμπεριφέρεται ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες της οδού (όπως κίνηση άλλων οχημάτων, μέσων μαζικής μεταφοράς, οχημάτων άμεσης βοήθειας, σεβασμός των πεζών), χωρίς να παρεμποδίζει την ομαλή πορεία άλλων οχημάτων κινούμενος με ασυνήθιστη βραδύτητα χωρίς αιτία.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

5) Σωστή θέση στο οδόστρωμα

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος μπορεί να κινεί το όχημα, σε ευθεία πορεία και στη σωστή θέση σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κ.Ο.Κ., να πάρει έγκαιρα τη σωστή θέση μετά από το παράγγελμα για να στρίψει δεξιά ή αριστερά, σε μονόδρομους ή σε δρόμους διπλής κατεύθυνσης, και να εισέλθει στη σωστή θέση μετά την είσοδό του στο δρόμο που έστριψε.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλο κινούμενο όχημα, αποτελεί σοβαρό σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β και λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

6) Τήρηση σωστών αποστάσεων από τα άλλα οχήματα

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος τηρεί τις απαραίτητες αποστάσεις από τα οχήματα που προηγούνται ή που κινούνται παράλληλα με το όχημά του ή είναι σταθμευμένα.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

7) Προσπέρασμα εμποδίου ή προπορευόμενου οχήματος

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κατά την προσπέραση εμποδίου ή προπορευόμενου οχήματος κάνει ορθή χρήση των καθρεπτών, ενεργοποιεί τον αριστερό δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, παραχωρεί τυχόν προτεραιότητα, επανελέγχει την τελευταία στιγμή με στροφή του κεφαλιού στο ύψος του ώμου, εισέρχεται στην προς τα αριστερά του λωρίδα κυκλοφορίας, προσπερνά το εμπόδιο ή το προπορευόμενο όχημα και επανέρχεται ενεργοποιώντας το δεξί δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης στην λωρίδα κυκλοφορίας στην οποία αρχικά κινείτο.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλο κινούμενο όχημα, αποτελεί σοβαρό σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β και λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

8) Κίνηση σε ισόπεδο κυκλικό κόμβο (πλατεία)

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κατά την είσοδο ή έξοδο από κυκλικό κόμβο (πλατεία) καταλαμβάνει τη σωστή θέση στο οδόστρωμα και κάνει τους σωστούς χειρισμούς (όπως χρήση κατάλληλων δεικτών κατεύθυνσης). Συγκεκριμένα, αν δεν έχει δοθεί εντολή εξόδου στον υποψήφιο, αυτός υποχρεούται να κινείται εσωτερικά στην πλατεία, ενώ αν πρόκειται να εξέλθει του κόμβου υποχρεούται να κινείται εξωτερικά. Κατά την εξέταση πρέπει να δίδεται έγκαιρα και με σαφήνεια το παράγγελμα του εξεταστή για την αποφυγή παρερμηνειών.

Σφάλματα είναι:

- η μη ορθή προσέγγιση στον κυκλικό κόμβο (όπως με υψηλή ταχύτητα),
- η μη ορθή κίνηση μέσα στον κυκλικό κόμβο,
- η μη ορθή και έγκαιρη χρήση του δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης κατά την έξοδο από τον κυκλικό κόμβο.

Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλο κινούμενο όχημα, αποτελεί σοβαρό σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β και λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

9) Σωστή αλλαγή ταχυτήτων ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κάνει ορθή επιλογή των σχέσεων μετάδοσης της κίνησης (ταχύτητες), ανάλογα με τις συνθήκες (όπως σε δρόμους με κλίσεις ανωφέρειας ή κατωφέρειας). Ο υποψήφιος οφείλει να χρησιμοποιεί, εφόσον οι συνθήκες κυκλοφορίας το επιτρέπουν, όλες τις ταχύτητες.

Σφάλματα είναι:

- η μη ορθή και έγκαιρη αλλαγή ταχυτήτων
- η συνεχής χρήση της 1^{ης} ταχύτητας εν κινήσει

10) Σβήσιμο κινητήρα

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κάνει ορθή χρήση των εξαρτημάτων του οχήματος ώστε να μην σβήσει ο κινητήρας.

11) Πέδηση και ακινητοποίηση

Κατά την πορεία ελέγχεται η έγκαιρη επιβράδυνση, πέδηση ή ακινητοποίηση σύμφωνα με τις περιστάσεις και η πρόβλεψη των κινήσεων των υπολοίπων χρηστών της οδού.

Σφάλματα είναι η μη τήρηση των παραπάνω.

12) Τήρηση των διατάξεων του Κ.Ο.Κ.

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος καθόλη τη διάρκεια της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς γνωρίζει και εφαρμόζει ορθά τις διατάξεις του ΚΟΚ, πέραν αυτών που ειδικά περιγράφονται παραπάνω στις ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ.

13) Αδικαιολόγητη παρέμβαση παριστάμενου εκπαιδευτή

Η οποιαδήποτε παρέμβαση του παριστάμενου εκπαιδευτή (όπως λεκτικά ή/και συνθηματικά) εκτός της περίπτωσης που η παρέμβαση σκοπό έχει την πρόληψη ατυχήματος, θεωρείται βοήθεια προς τον υποψήφιο και σημειώνεται ως σφάλμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ**ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Β, C1, C, D1, D, ΒΕ, C1Ε, CΕ, D1Ε, DΕ**

Η πρακτική εξέταση περιλαμβάνει τις δοκιμασίες και τον έλεγχο γνώσεων και ικανοτήτων, που αναφέρονται στο Τμήμα ΙΙΙ του Δ.Ε.Ε. (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2).

ΟΜΑΔΑ Α – ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ

Οι παρακάτω δοκιμασίες μπορούν να πραγματοποιούνται και μέσα σε ειδικά εξεταστικά κέντρα (πίστες) όπου πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.), όπως χρήση δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης, και φώτων διασταύρωσης.

Η μη ορθή εκτέλεση οποιασδήποτε από τις παρακάτω δοκιμασίες συνεπάγεται την απόρριψη του υποψηφίου. Τα σφάλματα κατά την εκτέλεση των δοκιμασιών της Ομάδας Α που εμπíπτουν στην εφαρμογή των διατάξεων του Κ.Ο.Κ. σημειώνονται ως σφάλματα της ΟΜΑΔΑΣ Γ.

1) Έλεγχος του οχήματος πριν ξεκινήσει

Γνώσεις επί των παρακάτω αναφερομένων συστημάτων, χειρισμός και διενέργεια ελέγχων για την οδική ασφάλεια στα: ελαστικά και κατάσταση αυτών, φρένα και κατάσταση αυτών, λιπαντικά και λοιπά υγρά του οχήματος (όπως στάθμη λαδιού, στάθμη υγρών φρένων, στάθμη υγρών μπαταρίας, στάθμη αντιψυκτικού, υγρά συμπλέκτη, υγρό υαλοκαθαριστήρων), φώτα, δείκτες κατεύθυνσης και ηχητικό όργανο, λοιπού εξοπλισμού στο ταμπλό του οχήματος, καθώς και των υποχρεωτικών εγγράφων οδηγού και οχήματος.

Επιπλέον, ο υποψήφιος ελέγχεται στην προσαρμογή του καθίσματος, των καθρεπτών, των ζωνών ασφαλείας και προσκέφαλων (εφόσον υπάρχουν) για όλους τους επιβάτες, στην ασφάλιση των θυρών. Ο υποψήφιος πρέπει να βεβαιωθεί ότι ο εκπαιδευτής και οι εξεταστές φορούν σωστά τις ζώνες ασφαλείας.

Λόγοι απόρριψης είναι η μη γνώση των απαραίτητων ελέγχων των βασικών συστημάτων και εξαρτημάτων, εντός και εκτός του οχήματος και των υποχρεωτικών εγγράφων οδηγού και οχήματος. Οι γνώσεις αυτές δεν απαιτείται να απαριθμούνται όλες από τον υποψήφιο αλλά αρκεί να απαντά σωστά σε τρεις (3) τουλάχιστον από τέσσερις (4) ερωτήσεις του εξεταστή.

2) Οπισθοπορεία με στροφή

Η δοκιμασία αυτή γίνεται σε οδούς με μικρή πυκνότητα κυκλοφορίας. Κατά την εκτέλεση του ελιγμού και σε όλη τη διάρκειά του, χρησιμοποιείται ο δείκτης αλλαγής κατεύθυνσης. Σε περίπτωση που αυτός απενεργοποιηθεί πρέπει ο υποψήφιος να τον ενεργοποιήσει εκ νέου.

Ο ελιγμός πραγματοποιείται ως εξής :

Ο υποψήφιος, αφού χρησιμοποιήσει τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, ακινητοποιεί το όχημα στο δεξιό μέρος, ή στο αριστερό μόνο σε περίπτωση μονόδρομου, του πρώτου δρόμου της επιλογής του εξεταστή και σε απόσταση όχι μεγαλύτερη του ενός (1) μέτρου από το κράσπεδο του πεζοδρομίου. Το όχημα πρέπει να βρίσκεται μέσα στη λωρίδα κυκλοφορίας του και το πίσω άκρο του να απέχει από την τομή των κρασπέδων των δύο πεζοδρομίων περίπου πέντε (5) μέτρα.

Στη συνέχεια ο υποψήφιος κινεί το όχημα προς τα πίσω, με αναμμένα τον κατάλληλο δείκτη κατεύθυνσης συνεχώς ενεργοποιημένο στρίβοντάς το, ώστε να εισέλθει στον κάθετο δρόμο, όπου πρέπει να διανύσει απόσταση, από την τομή των δύο κρασπέδων, τουλάχιστον το διπλάσιο του συνολικού μήκους του οχήματος και να σταματήσει σε θέση σχεδόν παράλληλη προς το πεζοδρόμιο, χωρίς κανέναν από τους προς το κράσπεδο του πεζοδρομίου τροχούς του, να απέχει περισσότερο του ενός (1) μέτρου.

Η προς τα πίσω πορεία γίνεται παραχωρώντας την προτεραιότητα στα κινούμενα οχήματα και επιτρέποντας στους πεζούς και τα ζώα να κινηθούν με ασφάλεια ακόμα και επάνω στο οδόστρωμα.

Κατά την προς τα πίσω κίνηση, δεν επιτρέπεται:

α) Να σταματήσει ο υποψήφιος το όχημα περισσότερο από δύο (2) φορές, εκτός αν λόγοι ασφαλείας το επιβάλλουν (όπως κίνηση πεζού, οχήματος).

β) Η οδήγηση του οχήματος πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά μέσω των προς τα πλάγια του οχήματος κατόπτρων.

Ο υποψήφιος έχει δικαίωμα να κοιτάξει προς τα πίσω, προκειμένου να ελέγξει τη θέση του οχήματος, μόνο κατά τη διάρκεια των στάσεων που επιτρέπεται να γίνουν. Ειδικότερα για την κατηγορία Β, ο έλεγχος γίνεται κοιτάζοντας υποχρεωτικά προς τα πίσω ελέγχοντας ταυτόχρονα οπτικά προς όλες τις κατευθύνσεις μέσω των καθρεπτών του οχήματος. Κατά την πραγματοποίηση του ελιγμού της οπισθοπορείας με συρμό ή αρθρωτό όχημα, επιτρέπεται ο

έλεγχος της θέσης του οχήματος μέσα από το παράθυρο της καμπίνας οδήγησης, μόνο κατά την διάρκεια των δύο επιτρεπόμενων στάσεων του οχήματος.

γ) Να έρθει οποιοσδήποτε προς το πεζοδρόμιο τροχός σε επαφή με το κράσπεδο του πεζοδρομίου.

δ) Να απέχει ο πίσω προς το πεζοδρόμιο τροχός και καθόλη τη διάρκεια του ελιγμού, περισσότερο από:

- 1,00 μέτρο για κατηγορία Β
- 1,50 μέτρο για κατηγορίες C1, C, D1, D, BE
- 2,00 μέτρα για την κατηγορία CE, DE

Όταν πρόκειται για συρμό ή αρθρωτό όχημα, ο πίσω προς το πεζοδρόμιο τροχός, νοείται ο τελευταίος του ρυμουλκούμενου ή του ημιρυμουλκούμενου αντίστοιχα.

ε) Να σβήσει η μηχανή του οχήματός του περισσότερες από μία φορές.

στ) Η προς τα εμπρός κίνηση του οχήματος.

Λόγοι απόρριψης είναι :

- το σβήσιμο του κινητήρα περισσότερες από μια φορά,
- το σταμάτημα του οχήματος περισσότερο από δύο (2) φορές χωρίς να υπάρχει ιδιαίτερος λόγος για την ασφάλεια των λοιπών χρηστών του δρόμου,
- η προς τα εμπρός κίνηση για την ευθυγράμμιση του οχήματος, αφού έχει ξεκινήσει η διαδικασία της οπισθοπορείας με γωνία,
- η επαφή οποιουδήποτε τροχού με το κράσπεδο του πεζοδρομίου
- η απομάκρυνση πέραν του επιτρεπόμενου ορίου από το πεζοδρόμιο,
- η μη ορθή τελική θέση του οχήματος ως προς το πεζοδρόμιο (όπως, η μη παράλληλη θέση του οχήματος η οποία εκτιμάται ότι πρέπει είναι τέτοια, ώστε η διαφορά των αποστάσεων των εμπρόσθιων, ενδιάμεσων και οπίσθιων εσωτερικών προς το πεζοδρόμιο τροχών να είναι μεγαλύτερη των 30 εκατοστών),
- η μη παραχώρηση προτεραιότητας στους οδηγούς των κινούμενων οχημάτων και η μη διευκόλυνση των πεζών και ζώων να κινηθούν με ασφάλεια ακόμα και αν αυτοί διασχίζουν ή κινούνται στο οδόστρωμα.

3) Στάθμευση δεξιά ή αριστερά

Η δοκιμασία περιλαμβάνει μία στάθμευση δίπλα στο κράσπεδο του δεξιού ή στην περίπτωση μονόδρομου του αριστερού πεζοδρομίου, της επιλογής του εξεταστή σε επίπεδο χώρο ή σε μικρή ανωφέρεια ή κατωφέρεια.

Όλη η δοκιμασία γίνεται παραχωρώντας την προτεραιότητα στα κινούμενα οχήματα και επιτρέποντας στους πεζούς και τα ζώα να κινηθούν με ασφάλεια ακόμα και επάνω στο οδόστρωμα.

Δεν επιτρέπεται ο εξεταστής να δώσει εντολή για είσοδο του υποψηφίου σε οδό όπου απαγορεύεται από την κατακόρυφη ή/και οριζόντια σήμανση η είσοδος οχημάτων, προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο ελιγμός. Κατά την εκτέλεση του ελιγμού χρησιμοποιείται ο δείκτης αλλαγής κατεύθυνσης καθόλη την διάρκειά του και σε περίπτωση που απενεργοποιηθεί πρέπει να ενεργοποιηθεί και πάλι.

Η οδήγηση του οχήματος πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά μέσω των προς τα πλάγια του οχήματος κατόπτρων. Ο υποψήφιος έχει δικαίωμα να κοιτάξει προς τα πίσω, προκειμένου να ελέγξει τη θέση του οχήματος, μόνο κατά τη διάρκεια των στάσεων που επιτρέπεται να γίνουν. Για την κατηγορία Β, ο έλεγχος γίνεται κοιτάζοντας υποχρεωτικά προς τα πίσω ελέγχοντας ταυτόχρονα οπτικά προς όλες τις κατευθύνσεις μέσω των κατόπτρων του οχήματος. Κατά την πραγματοποίηση του ελιγμού της οπισθοπορείας με συρμό ή αρθρωτό όχημα, επιτρέπεται ο έλεγχος της θέσης του οχήματος μέσα από το παράθυρο της καμπίνας οδήγησης, μόνο κατά την διάρκεια των δύο επιτρεπόμενων στάσεων του οχήματος.

Η δοκιμασία πραγματοποιείται ως εξής:

Ο υποψήφιος, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης ακινητοποιεί το εκπαιδευτικό όχημα δίπλα σε άλλο όχημα, ήδη σταθμευμένο δίπλα στο κράσπεδο του πεζοδρομίου. Στη συνέχεια έχοντας ενεργοποιημένο τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, κινεί το εκπαιδευτικό όχημα προς τα πίσω, κάνοντας τους απαραίτητους ελιγμούς για να το σταθμεύσει ανάμεσα σε δύο αυτοκίνητα που απέχουν μεταξύ τους απόσταση ίση με το ένα και μισό του συνολικού μήκους του οχήματός του.

Αν η εξεύρεση κατάλληλου χώρου μεταξύ δύο αυτοκινήτων δεν είναι εφικτή, η δοκιμασία γίνεται πίσω από σταθμευμένο όχημα στην ήδη αναφερθείσα κατάλληλη απόσταση.

Κατά τη δοκιμασία αυτή οφείλει ο υποψήφιος:

α) Να σταθμεύσει με τέσσερις το πολύ κινήσεις του οχήματός του (πίσω - εμπρός - πίσω - εμπρός). Κίνηση νοείται κάθε αλλαγή φοράς κίνησης του οχήματος.

Η δεύτερη κίνηση μπορεί να γίνει είτε μέσα στον χώρο είτε να αποτελέσει την έξοδο του εκπαιδευτικού οχήματος και πάλι δίπλα στο σταθμευμένο όχημα (η έξοδος δηλαδή είναι συνέχεια της δεύτερης προς τα εμπρός κίνησης και δεν μπορεί να αποτελέσει μια ξεχωριστή κίνηση από τις τέσσερις συνολικά επιτρεπόμενες).

β) Να μη σβήσει ο κινητήρας του οχήματός του περισσότερες από μία φορά.

γ) Να μη χτυπήσει οποιοδήποτε από τα σταθμευμένα γύρω του αυτοκίνητα.

δ) Να μην ανέβει το όχημά στο πεζοδρόμιο δηλαδή κανέναν τροχός να χάσει την επαφή του με το οδόστρωμα και τεθεί επί του πεζοδρομίου.

ε) Να τηρείται, αφού έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία του ελιγμού, μια λογική απόσταση από το πίσω μέρος του εμπρόσθιου οχήματος ώστε να είναι επιτρεπτή η διάβαση πεζού. Η απόσταση αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από μισό μέτρο.

στ) Να μην απέχει η προς το πεζοδρόμιο επιφάνεια όλων των τροχών του οχήματος από το κράσπεδο του πεζοδρομίου απόσταση μεγαλύτερη των:

- τριάντα πέντε (35) εκατοστών για την κατηγορία Β.
- σαράντα πέντε (45) εκατοστών για όλες τις άλλες κατηγορίες.

ζ) Να εξέλθει από το χώρο στάθμευσης με τέσσερις το πολύ κινήσεις (πίσω - εμπρός - πίσω - εμπρός), ώστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία.

Λόγοι απόρριψης είναι :

- το σβήσιμο του κινητήρα περισσότερες από μία φορά,
- η στάθμευση με περισσότερες από τέσσερις κινήσεις,
- η σύγκρουση ή το απλό άγγιγμα σταθμευμένου οχήματος,
- η απομάκρυνση της προς το πεζοδρόμιο επιφάνειας όλων των τροχών του οχήματος από το κράσπεδο του πεζοδρομίου και απόσταση μεγαλύτερη της επιτρεπόμενης
- το ανέβασμα στο κράσπεδο του πεζοδρομίου,
- η μη παραχώρηση της προτεραιότητας στους οδηγούς των κινούμενων οχημάτων και η μη διευκόλυνση των πεζών και ζώων να κινηθούν με ασφάλεια ακόμα και αν αυτοί διασχίζουν ή κινούνται στο οδόστρωμα και
- η έξοδος από τον χώρο στάθμευσης με περισσότερες από τέσσερις κινήσεις.

4) Εκκίνηση σε ανήφορο κλίσης περίπου 10%

Ο υποψήφιος υποχρεούται να εκκινήσει από θέση στάθμευσης σε ανήφορο κλίσης 10% περίπου χωρίς το όχημα να οπισθοχωρήσει πάνω από σαράντα (40) εκατοστά και χωρίς να σβήσει ο κινητήρας. Η δοκιμασία αυτή γίνεται χωρίς τη χρήση χειρόφρενου και επιτρέπεται δεύτερη δοκιμή. Αν ο υποψήφιος επιθυμεί, μπορεί να εκτελέσει τη δοκιμασία με τη χρήση χειρόφρενου, στην περίπτωση όμως αυτή απαγορεύεται η οπισθοπορεία του οχήματος.

Λόγοι απόρριψης είναι :

- το σβήσιμο του κινητήρα του οχήματος περισσότερες από μία φορά,
- η οπισθοχώρηση του οχήματος περισσότερο από σαράντα (40) εκατοστά ή έστω και λίγο αν χρησιμοποιείται το χειρόφρενο
- η μη παραχώρηση προτεραιότητας στους οδηγούς των κινούμενων οχημάτων ή στους πεζούς και τα ζώα να κινηθούν με ασφάλεια ακόμα και αν αυτοί διασχίζουν ή κινούνται στο οδόστρωμα.

5) Λήψη μέτρων ασφαλείας κατά την έξοδο από το όχημα

Ο υποψήφιος, αφού χρησιμοποιήσει τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης σταθμεύει το όχημα, σβήνει τις λοιπές ηλεκτρικές καταναλώσεις όπως φώτα και κλιματισμό, σβήνει τον κινητήρα, ασφαλίζει το όχημα μέσω του χειρόφρενου, θέτει την πρώτη σχέση μετάδοσης στο κιβώτιο όταν το εμπρός μέρος του αυτοκινήτου έχει κατεύθυνση στον ανήφορο ή την όπισθεν όταν το εμπρός μέρος του αυτοκινήτου έχει κατεύθυνση προς τον κατήφορο, βγάζει τη ζώνη ασφαλείας και αποβιβάζεται ελέγχοντας την κυκλοφορία δίπλα και πίσω του πριν ανοίξει την πόρτα.

Λόγος απόρριψης είναι η μη ορθή εκτέλεση οποιασδήποτε από τις παραπάνω κινήσεις.

ΟΜΑΔΑ Β – ΠΟΡΕΙΑ, ΣΟΒΑΡΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Ο υποψήφιος κατά την πορεία ελέγχεται στη συμπεριφορά του σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας και απορρίπτεται εάν υποπέσει σε οποιαδήποτε από τα σφάλματα - παραβάσεις που αναφέρονται παρακάτω.

1) Παραβίαση σηματοδότη, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης και μη συμμόρφωση σε σήμα τροχονόμου

Ο υποψήφιος πρέπει να οδηγεί τηρώντας τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. που αφορούν τη σηματοδότηση, την κατακόρυφη και οριζόντια σήμανση και τα σήματα των τροχονόμων.

Λόγοι απόρριψης είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

2) Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας

Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, θεωρείται η κίνηση του οχήματος σε οδόστρωμα ή σε τμήμα οδοστρώματος που προορίζεται για την αντίθετη, προς την κατεύθυνσή του κυκλοφορία. Εφόσον η κίνηση στο οδόστρωμα επιβάλλεται να γίνει από τον υποψήφιο για προσπέρασμα σταματημένου οχήματος (εκτός λεωφορείου που εκτελεί συγκοινωνία ή σχολικού λεωφορείου που αποβιβάζει ή επιβιβάζει παιδιά) ή λόγω αδυναμίας κίνησης στο κανονικό ρεύμα κυκλοφορίας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αυτή επιτρέπεται από τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ο.Κ. και δεν παραβιάζεται η προτεραιότητα του αντιθέτως ερχόμενου οχήματος, τούτο δηλώνεται υποχρεωτικά από τον υποψήφιο στον εξεταστή.

Σε οδόστρωμα που δεν υπάρχει σήμανση μονόδρομου ο υποψήφιος κινείται υποχρεωτικά στη δεξιά πλευρά του δρόμου, διαφορετικά θεωρείται ότι εισέρχεται στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, εκτός εάν γνωρίζει τον δρόμο και προτίθεται να στρίψει αριστερά και ενημερώσει τους εξεταστές. Όταν δεν υπάρχει σήμανση μονόδρομου και ο εξεταστής δώσει παράγγελμα στροφής αριστερά είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει τον υποψήφιο για κίνηση σε μονόδρομο, προκειμένου να καταλάβει σωστή θέση στο οδόστρωμα.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας σε δρόμο όπου υπάρχει διπλή ή μονή συνεχόμενη γραμμή.
- Η κίνηση στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, σε δρόμο χωρίς σήμανση μονόδρομου εκτός αν ο υποψήφιος το γνωρίζει και το έχει δηλώσει στους εξεταστές.
- Η είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας λόγω προσπέρασης σταματημένου, σε στάση, λεωφορείου που εκτελεί συγκοινωνία ή σχολικού λεωφορείου που επιβιβάζει ή αποβιβάζει παιδιά ακόμα και αν δηλωθεί στους εξεταστές.
- Οποιαδήποτε άλλη ενέργεια με την οποία πραγματοποιείται είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας.

3) Ανέβασμα σε πεζοδρόμιο ή διαχωριστική νησίδα ή κίνηση σε διακεκριμένο τμήμα του δρόμου όπου απαγορεύεται η χρήση του από τα οχήματα

Ανέβασμα στο πεζοδρόμιο ή σε διαχωριστική νησίδα θεωρείται οποτεδήποτε ο ένας τουλάχιστον τροχός χάσει την επαφή του με το οδόστρωμα και τεθεί επί του πεζοδρομίου ή της διαχωριστικής νησίδας. Κίνηση στο πλαϊνό ρείθρο (το τμήμα της οδού μεταξύ του πεζοδρομίου και της ασφάλτου) δεν απαγορεύεται. Κίνηση σε τμήματα της οδού όπου έχουν σχεδιαστεί ειδικές διαγραμμώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ΚΟΚ, απαγορεύεται.

Λόγοι απόρριψης είναι: η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

4) Πρόκληση ατυχήματος

Θεωρείται η πρόκληση οποιουδήποτε ατυχήματος με υπαιτιότητα του υποψηφίου. Πρόκληση ατυχήματος θεωρείται και η αποτροπή ατυχήματος με παρέμβαση τρίτου ή για λόγους που δεν ανάγονται στον ίδιο τον υποψήφιο.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η πρόκληση ατυχήματος όπως πρόσκρουση σε άλλο όχημα, ή έστω απλή επαφή με οποιοδήποτε σταθερό ή κινητό αντικείμενο.
- Η αποτροπή ατυχήματος όπως η αποτροπή σύγκρουσης με πεζό που απεφεύχθη λόγω μετακίνησης του ίδιου του πεζού ή αποτροπή σύγκρουσης με όχημα μετά από ελιγμό του οδηγού του άλλου οχήματος.
- Η παρέμβαση του εκπαιδευτή με οποιοδήποτε τρόπο για αποφυγή ατυχήματος.

5) Παραβίαση της προτεραιότητας

Ο υποψήφιος κατά την πορεία κινείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΟΚ και τηρεί υποχρεωτικά τη σηματοδότηση και την οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση των οδών, ενώ όταν αυτές δεν υφίστανται ισχύει ο γενικός κανόνας της εκ δεξιών προτεραιότητας με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται αναλυτικά παρακάτω. Στην περίπτωση όμοιας (ισοδύναμης) σήμανσης σε κόμβο (όπως πινακίδα STOP σε δρόμο και στο συμβαλλόμενο σε αυτό δρόμο δεξιά) τότε ισχύει η εκ δεξιών προτεραιότητα ή κατόπιν συνεννόησης. Στην περίπτωση όμοιας (ισοδύναμης) σήμανσης σε κόμβο (όπως πινακίδα STOP στον ίδιο δρόμο αλλά στις αντίθετες κατευθύνσεις) τότε η αριστερή στροφή και των δύο οχημάτων της αυτής κατηγορίας γίνεται κατόπιν συνεννόησης. Από τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. προβλέπεται επίσης ότι οι οδηγοί οχημάτων που εισέρχονται σε κυκλικό κόμβο (πλατεία) έχουν προτεραιότητα εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά με σηματοδότηση ή και σήμανση.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- Η παραβίαση της εκ δεξιών προτεραιότητας των οχημάτων σε κόμβους χωρίς σηματοδότηση ή και σήμανση.
- Η μη σωστή και έγκαιρη ακινητοποίηση του οχήματος στον κόμβο για την παραχώρηση της προτεραιότητας σε οχήματα που εισέρχονται από δεξιά είσοδο με προτεραιότητα.
- Η παραβίαση προτεραιότητας αντιθέτως ερχόμενου οχήματος σε δρόμο με διπλή ή μονή συνεχόμενη γραμμή ακόμη και στην περίπτωση ενημέρωσης των εξεταστών στην περίπτωση που πραγματοποιείται προσπέρασμα σε σταματημένο όχημα.
- Η μη παραχώρηση της προτεραιότητας σε οχήματα άμεσης ανάγκης.
- Η παραβίαση γενικότερα προτεραιότητας πεζών (ή κινουμένων ή εχόντων την πρόθεση να διασχίσουν τον δρόμο) και οχημάτων συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 17, καθώς και των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 18 του ΚΟΚ.

ΟΜΑΔΑ Γ- ΠΟΡΕΙΑ, ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Κάθε φορά που υποψήφιος υποπέσει σε οποιοδήποτε σφάλμα, ο εξεταστής πρέπει να τον ενημερώνει με ευγενικό τρόπο σχετικά και να καταγράφει το σφάλμα στην αντίστοιχη θέση στο μνημόνιο. Για να απορριφθεί ένας υποψήφιος πρέπει να σημειωθούν δύο (2) σφάλματα «Σ» στην ίδια θέση του μνημονίου ή πέντε (5) συνολικά σφάλματα «Σ» σε διαφορετικές θέσεις του μνημονίου, για τις παρακάτω περιπτώσεις:

1) Εκκίνηση από θέση στάσης ή στάθμευσης

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος ξεκινάει σωστά το όχημα (έλεγχος με στροφή της κεφαλής μέχρι το ύψος του ώμου, χρήση δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης, τυχόν παραχώρηση προτεραιότητας, κ.λπ.) χωρίς απότομη ή ανώμαλη εκκίνηση και σβήσιμο του κινητήρα.

Σφάλματα είναι:

- η μη χρήση του σωστού δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης,
- ο μη ορθός έλεγχος με τη χρήση του καθρέπτη και τη στροφή του κεφαλιού μέχρι το ύψος του ώμου,
- το σβήσιμο του κινητήρα,
- η μη ορθή χρήση του κιβωτίου ταχυτήτων (χρήση άλλης σχέσης ταχύτητας εκτός της κατάλληλης σχέσης),
- η απότομη ή ανώμαλη εκκίνηση λόγω κακής χρήσης των ποδομοχλών συμπλέκτη και επιταχυντή

Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλο κινούμενο όχημα, αποτελεί σοβαρό σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β και λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

2) Τρόπος αλλαγής λωρίδας κυκλοφορίας

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κατά την αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας κάνει ορθή χρήση των καθρεπτών, ενεργοποιεί τον κατάλληλο δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, παραχωρεί τυχόν προτεραιότητα και την τελευταία στιγμή με στροφή του κεφαλιού στο ύψος του ώμου επανελέγχει και εισέρχεται στην λωρίδα κυκλοφορίας που επιθυμεί.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιοδήποτε από τα παραπάνω.

Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλο κινούμενο όχημα, αποτελεί σοβαρό σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β και λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

3) Χρήση φωτών, δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης και φωτών έκτακτης ανάγκης

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος σε κάθε αλλαγή κατεύθυνσης, στροφής (δεξιά ή αριστερά), ή στάθμευσης κάνει χρήση των δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης βάσει του Κ.Ο.Κ., και αν έχει την ικανότητα να δίνει τα αντίστοιχα σήματα με το χέρι, αν δοθεί από τον εξεταστή, στην υποθετική περίπτωση βλάβης των δεικτών, παρόμοια εντολή. Η χρήση από τον υποψήφιο οδηγό των φωτών έκτακτης ανάγκης ελέγχεται μόνο στην περίπτωση ακινητοποίησης του εκπαιδευτικού οχήματος μετά από τροχοπέδηση λόγω απότομης επιβράδυνσης ή λόγω βλάβης του και δημιουργείται κίνδυνος από την ακινησία του.

Σφάλματα είναι :

- η μη σωστή χρήση των κατάλληλων φωτών.
- η μη σωστή χρήση του κατάλληλου δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης κατά την εκκίνηση, στάθμευση και κατά τις αλλαγές κατεύθυνσης που πραγματοποιεί ο υποψήφιος με το όχημά του.
- η μη σωστή χρήση των φωτών έκτακτης ανάγκης στις περιπτώσεις που επιβάλλεται η χρήση τους.

4) Κίνηση οχήματος και σωστή συμπεριφορά οδηγού ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κινεί το όχημά του ορθά σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. και συμπεριφέρεται ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες της οδού (όπως κίνηση άλλων οχημάτων, μέσων μαζικής μεταφοράς, οχημάτων άμεσης βοήθειας, σεβασμός των πεζών), χωρίς να παρεμποδίζει την ομαλή πορεία άλλων οχημάτων κινούμενος με ασυνήθιστη βραδύτητα χωρίς αιτία.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

5) Σωστή θέση στο οδόστρωμα

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος μπορεί να κρατήσει το όχημα, σε ευθεία πορεία και στη σωστή θέση σύμφωνα με όσα ορίζονται στον ΚΟΚ, να πάρει έγκαιρα τη σωστή θέση μετά από το παράγγελμα για να στρίψει δεξιά ή αριστερά, σε μονόδρομους ή σε δρόμους διπλής κατεύθυνσης, και να εισέλθει στη σωστή θέση μετά την είσοδό του στο δρόμο που έστριψε.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλο κινούμενο όχημα, αποτελεί σοβαρό σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β και λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

6) Τήρηση σωστών αποστάσεων από τα άλλα οχήματα

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος τηρεί τις απαραίτητες αποστάσεις από τα οχήματα που προηγούνται ή που κινούνται παράλληλα με το όχημά του ή είναι σταθμευμένα.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

7) Προσπέρασμα εμποδίου ή προπορευόμενου οχήματος

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κατά την προσπέραση εμποδίου ή προπορευόμενου οχήματος κάνει ορθή χρήση των καθρεπτών, ενεργοποιεί τον αριστερό δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης, παραχωρεί τυχόν προτεραιότητα, επανελέγχει την τελευταία στιγμή με στροφή του κεφαλιού στο ύψος του ώμου, εισέρχεται στην προς τα αριστερά του λωρίδα κυκλοφορίας, προσπερνά το εμπόδιο ή το προπορευόμενο όχημα και επανέρχεται ενεργοποιώντας το δεξί δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης στην λωρίδα κυκλοφορίας στην οποία αρχικά κινείτο.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλο κινούμενο όχημα, αποτελεί σοβαρό σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β και λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

8) Κίνηση σε ισόπεδο κυκλικό κόμβο (πλατεία)

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κατά την είσοδο ή έξοδο από κυκλικό κόμβο (πλατεία) καταλαμβάνει τη σωστή θέση στο οδόστρωμα και κάνει τους σωστούς χειρισμούς (όπως χρήση κατάλληλων δεικτών κατεύθυνσης). Συγκεκριμένα, αν δεν έχει δοθεί εντολή εξόδου στον υποψήφιο, αυτός υποχρεούται να κινείται εσωτερικά στην πλατεία, ενώ αν πρόκειται να εξέλθει του κόμβου υποχρεούται να κινείται εξωτερικά. Κατά την εξέταση πρέπει να δίδεται έγκαιρα και με σαφήνεια το παράγγελμα του εξεταστή για την αποφυγή παρερμηνειών.

Σφάλματα είναι:

- η μη ορθή προσέγγιση στον κυκλικό κόμβο (όπως με υψηλή ταχύτητα),
- η μη ορθή κίνηση μέσα στον κυκλικό κόμβο,
- η μη ορθή και έγκαιρη χρήση του δείκτη αλλαγής κατεύθυνσης κατά την έξοδο από τον κυκλικό κόμβο.

Η μη παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλο κινούμενο όχημα, αποτελεί σοβαρό σφάλμα της ΟΜΑΔΑΣ Β και λόγο απόρριψης του υποψηφίου.

9) Σωστή αλλαγή ταχύτητων ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κάνει ορθή επιλογή των σχέσεων μετάδοσης της κίνησης (ταχύτητες), ανάλογα με τις συνθήκες (όπως σε δρόμους με κλίσεις ανωφέρειας ή κατωφέρειας). Ο υποψήφιος οφείλει να χρησιμοποιεί, εφόσον οι συνθήκες κυκλοφορίας το επιτρέπουν, όλες τις ταχύτητες.

Σφάλματα είναι:

- η μη ορθή και έγκαιρη αλλαγή ταχύτητων
- η συνεχής χρήση της 1^{ης} ταχύτητας εν κινήσει εκτός αν επιβάλλεται από την κατάσταση της οδού ή της συνθήκες κυκλοφορίας
- χρήση της 1^{ης} ταχύτητας για μείωση της ταχύτητας

10) Σβήσιμο κινητήρα

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κάνει ορθή χρήση των εξαρτημάτων του οχήματος ώστε να μην σβήσει ο κινητήρας.

11) Πέδηση και ακινητοποίηση

Κατά την πορεία ελέγχεται η έγκαιρη επιβράδυνση, πέδηση ή ακινητοποίηση σύμφωνα με τις περιστάσεις και η πρόβλεψη των κινήσεων των υπολοίπων χρηστών της οδού.

Ειδικότερα για τις κατηγορίες **C, D, CE, DE**, ελέγχεται η χρήση των συστημάτων πέδησης, η χρήση των συστημάτων πέδησης, άλλων εκτός των πεδών.

Σφάλματα είναι η μη τήρηση των παραπάνω.

12) Τήρηση των διατάξεων του Κ.Ο.Κ.

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος καθόλη τη διάρκεια της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς γνωρίζει και εφαρμόζει ορθά τις διατάξεις του ΚΟΚ, πέραν αυτών που ειδικά περιγράφονται παραπάνω στις ΟΜΑΔΕΣ Β και Γ.

13) Αδικαιολόγητη παρέμβαση παριστάμενου εκπαιδευτή

Η οποιαδήποτε παρέμβαση του παριστάμενου εκπαιδευτή (όπως λεκτικά ή/και συνθηματικά) εκτός της περίπτωσης που η παρέμβαση σκοπό έχει την πρόληψη ατυχήματος, θεωρείται βοήθεια προς τον υποψήφιο και σημειώνεται ως σφάλμα.

14) Οικονομική - Οικολογική οδήγηση

Ελέγχεται εάν ο υποψήφιος κατέχει τις βασικές αρχές της οικολογικής - οικονομικής οδήγησης, όπως: αλλαγή ταχυτήτων στις 2.000 - 2.500 στροφές, οδήγηση με σταθερή ταχύτητα, αποφυγή άσκοπων φρεναρισμάτων, παρατήρηση και πρόβλεψη συνθηκών κυκλοφορίας.

Σφάλμα είναι η παραβίαση οποιουδήποτε από τα παραπάνω.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE**

Για τις κατηγορίες C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE πρέπει ο υποψήφιος, εκτός από τις δοκιμασίες που περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ, να εξετάζεται και σε όλες τις επιπλέον δοκιμασίες όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω και αναφέρονται στο Τμήμα ΙΙΙ του Δ.Ε.Ε. (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2).

ΟΜΑΔΑ Α – ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ

Οι παρακάτω δοκιμασίες μπορούν να πραγματοποιούνται και μέσα σε ειδικά εξεταστικά κέντρα (πίστες) όπου πρέπει να τηρούνται όλες οι διατάξεις του ΚΟΚ (όπως, χρήση των δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης, χρήση της ζώνης ασφαλείας).

1) Έλεγχος του οχήματος πριν ξεκινήσει

Ο υποψήφιος ελέγχεται στην σωστή προετοιμασία του οχήματος. Ο υποψήφιος πρέπει να έχει γνώση βασικών στοιχείων των εξαρτημάτων των συστημάτων ασφαλείας και του ελέγχου αυτών.

Από τις παρακάτω ενότητες επιλέγονται από τον εξεταστή τέσσερις (4) και ο υποψήφιος πρέπει να απαντήσει σε τρεις (3) τουλάχιστον, αλλιώς απορρίπτεται.

α) Ταυτοποίηση του οχήματος

Έλεγχος ταυτοποίησης του οχήματος με την άδεια κυκλοφορίας του (πινακίδες κυκλοφορίας, εγχάρακτος αριθμός πλαισίου και πινακίδα κατασκευαστή).

β) Απαραίτητα έγγραφα του οδηγού και του οχήματος

Έλεγχος των απαραίτητων εγγράφων (κατάλληλη και ισχύουσα άδεια οδήγησης, πιστοποιητικό επαγγελματικής ικανότητας όπως, για ADR, Δελτίο Τεχνικού Ελέγχου, Ασφαλιστήριο συμβόλαιο, βεβαίωση καλής λειτουργίας ταχογράφου).

γ) Περιμετρικός έλεγχος

Έλεγχος περιμετρικά και κάτω από το αυτοκίνητο, για τυχόν διαρροές (καυσίμου - λαδιών - υγρών - βαλβολίνες) ή για ύπαρξη εμποδίου που να εμποδίζει την προς τα πίσω ή μπροστά κίνηση του οχήματος (όπως, ζώα, ξύλα, καρφιά, γυαλιά, πέτρες).

Έλεγχος της λειτουργίας του συστήματος πλυστικής συσκευής ανεμοθώρακα, κατάσταση μάκτρων των υαλοκαθαριστήρων.

Καθαρισμός εξωτερικών καθρεπτών και φωτιστικών σωμάτων.

δ) Πινακίδες - σύμβολα - εξαρτήματα

Έλεγχος ειδικών συμβόλων και σημάτων που προβλέπονται από τον ΚΟΚ, ανάλογα με το όχημα, όπως αναγραφή ανώτατου ορίου ταχύτητας, μικτής μάζας, αναγνώρισης οχήματος άνω των 13 μέτρων, αντανάκλαστικές πινακίδες, λασπωτήρες, αντισφηνωτική προστασία).

ε) Έλεγχος ελαστικών

Έλεγχος των ελαστικών για καταλληλότητα σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην άδεια κυκλοφορίας, τη βεβαίωση του ταχογράφου και περιοριστή ταχύτητας, το χρόνο παραγωγής τους, το βάθος πέλματος, την κανονική πίεση αέρα, τους δείκτες κατάλληλης επιλογής ελαστικών και δείκτες φόρτωσης μονού και διπλού ελαστικού, τις φθορές, τα εξογκώματα, αποκολλήσεις και την ανάμιξη ελαστικών.

Έλεγχος της κατάστασης και της πίεσης της ρεζέρβας, έλεγχος της κατάστασης των ζαντών (όπως φθορές, ρωγμές, σπασίματα, παραμορφώσεις). Γνώσεις για την αναγόμωση και επαναχάραξη ελαστικών.

στ) Έλεγχος φωτών

Έλεγχος της σωστής λειτουργίας των φωτών (θέσης, διασταύρωσης, πορείας, όγκου, έκτακτης ανάγκης, πέδησης, ομίχλης, δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης, πινακίδα κυκλοφορίας) και των ανακλαστήρων.

ζ) Σύστημα πέδησης - βαλβίδες - έλεγχοι στο πνευματικό σύστημα

Έλεγχος της κανονικής πίεσης λειτουργίας του συστήματος πέδησης μέσω των μανομέτρων, πτώση πίεσης λόγω βλαβών, αφύγρανση αεροφυλακίων.

Γενικές γνώσεις λειτουργίας του συστήματος πέδησης προς αποφυγή κινδύνων (όπως, ρήξη σωληνώσεων, πτώση πίεσης και αυτόματη πέδηση, συνεχής και προοδευτική πέδηση, πέδη στάθμευσης, εξασφάλιση ακινητοποίησης βαρέος οχήματος).

η) Έλεγχος υγρών και λοιπών εξαρτημάτων

Ελέγχονται τα λάδια του κινητήρα, το υγρό του ψυγείου, τα λάδια του υδραυλικού τιμονιού, τα υγρά του συμπλέκτη, τα υγρά της μπαταρίας, οι ανοχές του τιμονιού, το δυναμό, οι αναρτήσεις (μηχανικού ή πνευματικού τύπου) και το σύστημα κλιματισμού.

θ) Θέση οδήγησης - καμπίνα

Ρυθμίζεται η θέση οδήγησης και οι πλαϊνοί καθρέπτες ώστε να έχει πλήρη ορατότητα και πλήρη έλεγχο στα χειριστήρια και στα όργανα του οχήματος.

Έλεγχος των ενδεικτικών λυχνιών στον πίνακα οργάνων (όπως, φώτα διασταύρωσης, φώτα πορείας, δείκτες κατεύθυνσης, φώτα έκτακτης ανάγκης, χειρόφρενο, μανόμετρο πίεσης λαδιού, μανόμετρο πίεσης αέρα, δείκτης θερμοκρασίας, δείκτης στάθμης καυσίμου) και των ποδομοχλών, πρώτα με ανοικτό διακόπτη, και στη συνέχεια, βάζοντας σε κίνηση τον κινητήρα.

Επιπλέον, για τα λεωφορεία, ελέγχεται ο εξοπλισμός ασφαλείας και άνεσης των επιβατών (όπως, εσωτερικός φωτισμός των επιβατών, οι κλίμακες προσβάσεων εισόδου - εξόδου, οι ζώνες ασφαλείας, τα παράθυρα έκτακτης ανάγκης).

ι) Υποχρεωτικός και προαιρετικός εξοπλισμός

Έλεγχος του υποχρεωτικού εξοπλισμού (σφήνες αναστολής κύλισης, προειδοποιητικό τρίγωνο, φαρμακείο, πυροσβεστήρες, αντιολισθητικές αλυσίδες, σφυρί θραύσης παραθύρου για τα λεωφορεία, εργαλεία αντικατάστασης ελαστικών) και του προαιρετικού εξοπλισμού (γάντια, ιμάντες για το φορτίο, γιλέκο και χάρτες).

6) Υποβοηθητικοί μηχανισμοί πέδησης και διεύθυνσης

Η δοκιμασία αυτή πραγματοποιείται μόνο για τις κατηγορίες **C, D, CE, DE**:

Ο υποψήφιος εξετάζεται εάν γνωρίζει να χειρίζεται και να ελέγχει τον υποβοηθητικό μηχανισμό του συστήματος πέδησης (κλαπέτο ή μηχανόφρενο ή retarder) και το υποβοηθητικό μηχανισμό του συστήματος διεύθυνσης (σύστημα υποβοήθησης του υδραυλικού τιμονιού) με έλεγχο του τζόγου του.

Λόγοι απόρριψης είναι η μη γνώση της λειτουργία των παραπάνω.

7) Συσσκευή του ταχογράφου

Η δοκιμασία αυτή πραγματοποιείται μόνο για τις κατηγορίες **C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E, DE**:

Ο υποψήφιος εξετάζεται εάν γνωρίζει τα εξαρτήματα, τη λειτουργία της συσκευής, τη συμπλήρωση των φύλλων καταγραφής του ταχογράφου, τη συμβατότητα του φύλλου καταγραφής, την τοποθέτησή του, την ανάγνωση και ερμηνεία των καταγεγραμμένων στοιχείων, τη χρησιμότητα και αξιοποίηση των στοιχείων, τις ενέργειες που πρέπει να κάνει σε περίπτωση που διαπιστωθεί βλάβη και τους χρόνους φύλαξης των φύλλων καταγραφής.

Η τοποθέτηση του φύλλου καταγραφής γίνεται από τον υποψήφιο με την έναρξη της πρακτικής εξέτασης, παραμένει στη θέση του μέχρι το τέλος της εξέτασης αυτής και στη συνέχεια αφαιρείται από την συσκευή του ταχογράφου και, αφού ολοκληρωθεί η συμπλήρωσή του, παραδίδεται στον εξεταστή Α που το επισυνάπτει στο Δ.Ε.Ε. του υποψηφίου.

Ανάλογη εφαρμογή γίνεται και στην περίπτωση ψηφιακού ταχογράφου.

Λόγοι απόρριψης είναι:

- η μη σωστή καταγραφή από τον υποψήφιο ακόμη και ενός εκ των απαραίτητων στοιχείων που απαιτούνται στο φύλλο καταγραφής του ταχογράφου,
- η μη τοποθέτηση φύλλου καταγραφής στην συσκευή του ταχογράφου,
- η μη σωστή τοποθέτηση του φύλλου καταγραφής στην συσκευή του ταχογράφου,
- η μη γνώση της συσκευής, των μηχανισμών μεταγωγής με τους οποίους ρυθμίζονται οι σχετικές εργασίες των οδηγών και των στοιχείων που καταγράφονται στο φύλλο καταγραφής και
- η μη γνώση των χρόνων εργασίας και των ενεργειών σε περίπτωση βλάβης.

8) Απόζευξη και ζεύξη

Η δοκιμασία αυτή πραγματοποιείται για τις κατηγορίες **BE, C1E, CE, D1E, DE** και για την **κατηγορία Β με «Κωδικό 96»**.

Ο υποψήφιος εξετάζεται αν είναι σε θέση να αποζεύξει και να ζεύξει το ρυμουλκούμενο όχημα, να το απομακρύνει από την ίδια ευθεία, έτσι ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια ρυμουλκό και ρυμουλκούμενο. Κατά την οπισθοπορεία στη διαδικασία της ζεύξης, μπορεί να σταματήσει όσες φορές θελήσει προκειμένου να ελέγξει τη θέση του, δεν επιτρέπεται όμως να κινηθεί καθόλου εμπρός.

Καθόλη την διαδικασία πρέπει ο υποψήφιος να φορά ανταντακλαστικό γιλέκο.

Παρακάτω περιγράφονται αναλυτικά οι απαραίτητες ενέργειες για την απόζευξη και ζεύξη αρθρωτών οχημάτων και συρμών.

Ι. Ενέργειες για την απόζευξη αρθρωτού οχήματος:

Για την απόζευξη αρθρωτού οχήματος ακολουθείται η παρακάτω σειρά ενεργειών:

- α)** Σταθμεύεται το αρθρωτό όχημα υποχρεωτικά σε ευθεία γραμμή, όπου επιτρέπεται, αφού ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας (φώτα έκτακτης ανάγκης) για τη προστασία των λοιπών χρηστών της οδού.

- β) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Λοιπές Εργασίες», ενεργοποιείται η πέδη στάθμευσης, τίθεται εκτός λειτουργίας ο κινητήρας και αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το όχημα. Τοποθετείται το προειδοποιητικό τρίγωνο επισήμανσης στην προβλεπόμενη απόσταση.
- γ) Ασφαλιζεται το επικαθήμενο τοποθετώντας τις δύο σφήνες αναστολής κύλισης (τάκους) στους τροχούς του τελευταίου οπίσθιου άξονα σε θέσεις επί των τροχών (διαγώνια, μπροστά ή πίσω) ανάλογα με τη κλίση του εδάφους και «δένεται» το μηχανόφρενο, εφόσον οι κύλινδροι πέδησης του συστήματος πέδησής του δεν είναι διπλής ενέργειας.
- δ) Χρησιμοποιείται ο μηχανισμός ανύψωσης (μανιβέλα) για να κατέβουν οι δύο τηλεσκοπικές στηρίξεις (ποδαρικά), έως ότου αυτές πατήσουν σε ανθεκτικό έδαφος ώστε να μην βυθιστούν. Εάν το όχημα διαθέτει κατάλληλο ηλεκτρικό σύστημα, το κατέβασμα των ποδαρικών πραγματοποιείται από την καμπίνα οδήγησης. Σε περίπτωση που το έδαφος στο οποίο πραγματοποιείται η απόξεση δεν είναι σταθερό, τοποθετούνται κατάλληλα υποστηρίγματα. Στη συνέχεια με τη χρήση της μανιβέλας ανασκάνεται λίγο το επικαθήμενο, έτσι ώστε να είναι δυνατή η απασφάλιση του πείρου από τη «πλάκα επικάθησης». Σε περίπτωση που το ρυμουλκό διαθέτει σύστημα ανάρτησης με αερόσουστες, η παραπάνω διαδικασία πραγματοποιείται και με τη βοήθεια συμπίεσης ή αποσυμπίεσης των αερόσουστων.
- ε) Διακόπτεται η παροχή, όπου υπάρχει, πεπιεσμένου αέρα μέσω των ταχυσυνδέσμων των σωληνώσεων παροχής πεπιεσμένου αέρα και στη συνέχεια αποσυνδέονται διαδοχικά η εντολή παροχής (κόκκινος αγωγός) και η εντολή πέδησης (κίτρινος αγωγός). Τοποθετούνται και καλύπτονται οι αγωγοί στις αναμονές, όπου υπάρχουν, με τα ειδικά προστατευτικά για να αποφευχθεί η είσοδος ξένων σωμάτων ή νερού. Για την αποφυγή εμπλοκής τους οι αγωγοί δεν πρέπει να αιωρούνται.
- στ) Αποσυνδέεται η ηλεκτρική παροχή (ρευματοδότης) του ρυμουλκού. Σε περίπτωση που το σύστημα πέδησης του ρυμουλκού ενισχύεται με ABS αποσυνδέεται και ο αντίστοιχος ρευματοδότης.
- η) Απασφαλιζεται ο πείρος από τη πλάκα επικάθησης τραβώντας την ειδική χειρολαβή ασφάλισής του, για να είναι δυνατή η αποσύνδεση των δύο οχημάτων.
- θ) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο ρυμουλκό και το μετακινεί με μικρή ταχύτητα σε απόσταση ικανή (περίπου 30 εκατοστά) ώστε αυτό να αποσυνδεθεί από το ημιρυμουλκούμενο εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ορθή στήριξη του επικαθήμενου στα ποδαρικά. Στη συνέχεια ο υποψήφιος οδηγός απομακρύνει το ρυμουλκό και αποβιβάζεται. Σε περίπτωση που το ρυμουλκό διαθέτει αερόσουστες, υποχρεούται πριν το μετακινήσει να χαμηλώσει με τις αερόσουστες τον πίσω άξονά του.
- ι) Αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το ρυμουλκό ασφαρίζοντας (τάκοι, χειρόφρενο) και σημαίνοντας (προειδοποιητικό τρίγωνο ασφαλείας) το επικαθήμενο. Σε περίπτωση που οι κύλινδροι πέδησης του επικαθήμενου δεν είναι διπλής ενέργειας, ο υποψήφιος οδηγός οφείλει να σφίξει και το μηχανόφρενο.
- ια) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο ρυμουλκό και θέτει το μηχανισμό μεταγωγής του ταχογράφου, όπου υπάρχει, στο σύμβολο που αντιστοιχεί στη δραστηριότητα «οδήγηση» και στη συνέχεια τηρώντας τους κανόνες του Κ.Ο.Κ. εισέρχεται στην κυκλοφορία.

II. Ενέργειες για την ζεύξη αρθρωτού οχήματος

Για τη ζεύξη αρθρωτού οχήματος ακολουθείται η παρακάτω σειρά ενεργειών:

- α) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο ρυμουλκό και το οδηγεί με όπισθεν και σε ευθεία πορεία προς το σταθμευμένο επικαθήμενο, σταματώντας το σε μικρή απόσταση μπροστά από αυτό. Κατά τη διάρκεια των ελιγμών πρέπει να εξασφαλίζονται τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας για τη προστασία των λοιπών χρηστών της οδού (έλεγχος, ενεργοποίηση κατάλληλων δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης).
- β) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Άλλες Εργασίες» και αφού ενεργοποιηθεί η πέδη στάθμευσης, απενεργοποιείται ο κινητήρας και αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το ρυμουλκό. Στη συνέχεια και πριν συνεχίσει τις υπόλοιπες ενέργειες ζεύξης, ελέγχει εάν το επικαθήμενο και η πλάκα επικάθησης, εάν αυτή είναι ρυθμιζόμενη, είναι στη σωστή θέση και ασφαλισμένα.
- γ) Επιβιβάζεται στο ρυμουλκό και συνεχίζοντας την οπισθοπορεία, με μικρή ταχύτητα, προσεγγίζει το επικαθήμενο κατά τρόπο ώστε ο πείρος του να «ευθυγραμμισθεί» με τη θέση ασφάλισής του στη πλάκα επικάθησης. Κατά την οπισθοπορεία μπορεί να σταματήσει όσες φορές χρειαστεί και να αποβιβαστεί για να ελέγξει, εάν ο πείρος οδηγείται σωστά στη θέση του. Για την ασφαλή εφαρμογή του πείρου στη τερματική του θέση ανεβάζει ή κατεβάζει, κατά περίπτωση, τις δύο τηλεσκοπικές στηρίξεις (ποδαρικά). Η

παραπάνω διαδικασία, σε περίπτωση που το ρυμουλκό διαθέτει σύστημα ανάρτησης με αερόσουστες, πραγματοποιείται με τη βοήθεια συμπίεσης ή αποσυμπίεσης των αερόσουστων. Στο τέλος της διαδικασίας ζεύξης, οφείλει να αποκαταστήσει τη σωστή πίεση στο σύστημα πνευματικής ανάρτησης. Κατά τη διάρκεια της σύμπλεξης οι βάσεις των ποδαρικών, που βρίσκονται σε επαφή με το έδαφος, δεν θα πρέπει να μετακινηθούν καθόλου από την αρχική τους θέση.

- δ) Ενεργοποιείται από τον υποψήφιο οδηγό η πέδη στάθμευσης του ρυμουλκού, όταν ο πείρος εφαρμόσει χωρίς ανοχές στη πλάκα επικάθησης και ακουστεί ο χαρακτηριστικός μεταλλικός ήχος, φροντίζοντας η πίεση του συστήματος πέδησης να φτάσει σε κανονικά επίπεδα. Στη συνέχεια ασφαρίζει τον πείρο με την ειδική χειρολαβή ασφάλισης, ώστε να είναι πρακτικά αδύνατη η αποσύνδεση των δύο οχημάτων. Επιβιβάζεται στο όχημα και προσπαθεί να εκκινήσει το όχημα, με την πιο «αργή» ταχύτητα στο κιβώτιο, ελέγχοντας την ασφαλή ζεύξη του επικαθήμενου. Ενεργοποιεί την πέδη στάθμευσης του ρυμουλκού, φροντίζοντας η πίεση του συστήματος πέδησης να φτάσει σε κανονικά επίπεδα και αφού απενεργοποιήσει τον κινητήρα, αποβιβάζεται.
- ε) Συνδέεται η ηλεκτρική παροχή (ρευματοδότης) του ρυμουλκού. Σε περίπτωση που το σύστημα πέδησης του ρυμουλκού ενισχύεται με ABS συνδέεται και ο αντίστοιχος ρευματοδότης.
- στ) Συνδέονται οι σωληνώσεις παροχής πεπιεσμένου αέρα του ρυμουλκού με τους αντίστοιχους ταχυσύνδεσμους του επικαθήμενου και ανοίγοντας τις παροχές, όπου υπάρχουν, διαδοχικά της εντολή πέδησης (κίτρινου αγωγού) και της εντολής παροχής (κόκκινος αγωγός). Σε περίπτωση συνδυσασμένου μηχανισμού η σύνδεση γίνεται ταυτόχρονα.
- ζ) Χρησιμοποιείται ο μηχανισμός ανύψωσης (μανιβέλα) για να ανυψωθούν οι δύο τηλεσκοπικές στηρίξεις (ποδαρικά) μέχρι τη τελική τους θέση και ασφαρίζεται η μανιβέλα. Εάν το όχημα διαθέτει κατάλληλο ηλεκτρικό σύστημα, η ανύψωση των ποδαρικών πραγματοποιείται από την καμπίνα οδήγησης. Σε περίπτωση που το ρυμουλκό διαθέτει σύστημα ανάρτησης με αερόσουστες, η παραπάνω διαδικασία πραγματοποιείται και με τη βοήθεια συμπίεσης ή αποσυμπίεσης των αερόσουστων.
- η) Αφαιρούνται οι σφήνες αναστολής κύλισης (τάκοι) από τους τροχούς του επικαθήμενου και ελέγχεται εάν το επικαθήμενο έχει συνδεθεί με ασφάλεια με το ρυμουλκό, εφόσον έχει απελευθερωθεί το μηχανόφρενο, εάν το ρυμουλκό δεν διαθέτει κυλίνδρους πέδησης διπλής ενέργειας. Τέλος τοποθετούνται στη θέση τους οι σφήνες αναστολής κύλισης και το προειδοποιητικό τρίγωνο.
- ι) Επιβιβάζεται στο ρυμουλκό, θέτει σε λειτουργία τον κινητήρα μέχρι η πίεση στα αερόφρενα να φτάσει στη μέγιστη τιμή της και ελέγχει τον πίνακα οργάνων για τυχόν ενδείξεις κακής λειτουργίας (όπως, πτώση πίεσης, λειτουργία της φωτεινής ένδειξης του ABS κυρίως του επικαθήμενου).
- ια) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Οδήγηση» και ο υποψήφιος οδηγός μετακινεί με μικρή ταχύτητα το αρθρωτό όχημα σε μικρή απόσταση, και αφού διαπιστώσει ότι η πέδηση και τα λοιπά συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά και το ρυμουλκό έλκει ασφαλώς το επικαθήμενο, εισέρχεται στην κυκλοφορία τηρώντας τους κανόνες του Κ.Ο.Κ..

III. Ενέργειες απόξευξης συρμού

Για την απόξευξη συρμού ακολουθείται η παρακάτω σειρά ενεργειών:

- α) Σταθμεύεται ο συρμός υποχρεωτικά, όπου επιτρέπεται, σε ευθεία γραμμή, αφού ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας (φώτα έκτακτης ανάγκης) για τη προστασία των λοιπών χρηστών της οδού.
- β) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Λοιπές Εργασίες», ενεργοποιείται η πέδη στάθμευσης, τίθεται εκτός λειτουργίας ο κινητήρας και αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το όχημα. Τοποθετείται το προειδοποιητικό τρίγωνο επισήμανσης στην προβλεπόμενη απόσταση.
- γ) Ασφαρίζεται το ρυμουλκούμενο όχημα τοποθετώντας τις δύο σφήνες αναστολής κύλισης (τάκους) στους τροχούς του τελευταίου οπίσθιου άξονα σε θέσεις επί των τροχών (διαγώνια, μπροστά ή πίσω) ανάλογα με τη κλίση του εδάφους και «δένεται» το μηχανόφρενο, εφόσον οι κύλινδροι πέδησης του συστήματος πέδησής του δεν είναι διπλής ενέργειας.
- δ) Στηρίζεται το ρυμουλκούμενο, εάν είναι μονοαξονικό ή με δύο άξονες κεντροαξονικό, στην τηλεσκοπική του στήριξη (ποδαρικό), και ακολουθείται για το κατέβασμά του η αντίστοιχη διαδικασία των επικαθήμενων.

- ε) Διακόπτεται η παροχή, όπου υπάρχει, πεπιεσμένου αέρα μέσω των ταχυσυνδέσμων των σωληνώσεων παροχής πεπιεσμένου αέρα και στη συνέχεια αποσυνδέονται διαδοχικά η εντολή παροχής (κόκκινος αγωγός) και η εντολή πέδησης (κίτρινος αγωγός). Τοποθετούνται και καλύπτονται οι αγωγοί στις αναμονές, όπου υπάρχουν, με τα ειδικά προστατευτικά για να αποφευχθεί η είσοδος ξένων σωμάτων ή νερού. Για την αποφυγή εμπλοκής τους οι αγωγοί δεν πρέπει να αιωρούνται.
- στ) Αποσυνδέεται η ηλεκτρική παροχή (ρευματοδότης) του ρυμουλκού. Σε περίπτωση που το σύστημα πέδησης του ρυμουλκού ενισχύεται με ABS αποσυνδέεται και ο αντίστοιχος ρευματοδότης.
- ζ) Απασφαλίζεται ο κοτσαδόρος με τη χειρολαβή απασφάλισής του, ώστε να είναι δυνατή η αποσύνδεση των δύο οχημάτων. Δεν αποκλείεται η ελαφρά μετακίνηση του συρμού εάν διαπιστωθεί ότι ο πείρος εμποδίζει την απασφάλισή του.
- η) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο ρυμουλκό και το μετακινεί με μικρή ταχύτητα σε μικρή απόσταση, μέχρις ότου αυτό αποσυνδεθεί από το ρυμουλκούμενο.
- ι) Αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το φορτηγό ασφαρίζοντας (τάκοι, χειρόφρενο) και σημαίνοντας (προειδοποιητικό τρίγωνο ασφαλείας) το ρυμουλκούμενο. Σε περίπτωση που οι κύλινδροι πέδησης του ρυμουλκούμενου δεν είναι διπλής ενέργειας, ο υποψήφιος οδηγός οφείλει να σφίξει και το μηχανόφρενο.
- ια) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο φορτηγό και θέτει το μηχανισμό μεταγωγής του ταχογράφου, όπου υπάρχει, στο σύμβολο που αντιστοιχεί στη δραστηριότητα «οδήγηση» και στη συνέχεια τηρώντας τους κανόνες του Κ.Ο.Κ. εισέρχεται στην κυκλοφορία.

IV. Ενέργειες ζεύξης συρμού

Για τη ζεύξη συρμού ακολουθείται η παρακάτω σειρά ενεργειών:

- α) Επιβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός στο φορτηγό και το οδηγεί με όπισθεν και σε ευθεία πορεία προς το σταθμευμένο ρυμουλκούμενο, σταματώντας το σε μικρή απόσταση μπροστά από αυτό. Κατά τη διάρκεια των ελιγμών πρέπει να εξασφαλίζονται τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας για τη προστασία των λοιπών χρηστών της οδού (έλεγχος, ενεργοποίηση κατάλληλων δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης).
- β) Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Άλλες Εργασίες» και αφού ενεργοποιηθεί η πέδη στάθμευσης, απενεργοποιείται ο κινητήρας και αποβιβάζεται ο υποψήφιος οδηγός από το φορτηγό. Στη συνέχεια και πριν συνεχίσει τις υπόλοιπες ενέργειες ζεύξης, ελέγχει εάν το ρυμουλκούμενο είναι σωστά ασφαλισμένο.
- Απασφαλίζεται ο πείρος του κοτσαδόρου του φορτηγού σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή (είτε χειροκίνητο σύστημα με ελατήριο είτε με αέρα) και ελέγχεται το «μάτι» της μπάρας ή του τριγώνου έλξης για τυχόν φθορές.
- γ) Επιβιβάζεται στο φορτηγό και συνεχίζοντας την οπισθοπορεία, με μικρή ταχύτητα, προσεγγίζει το ρυμουλκούμενο κατά τρόπο ώστε το τρίγωνο έλξης του να ευθυγραμμισθεί με το κοτσαδόρο του φορτηγού σταματώντας περίπου στα 30 έως 50 εκατοστά. Το τρίγωνο έλξης συγκρατείται, μέσω των ελατηρίων του, σε οριζόντια θέση με τη βοήθεια του μηχανισμού ανύψωσής του και ελέγχεται εάν βρίσκεται στο σωστό ύψος και εάν χρειάζεται ρύθμιση είτε ανεβάζοντας το μπροστινό ποδαρικό του ρυμουλκούμενου είτε ρυθμίζοντας την αερανάρτηση, εφόσον υπάρχει, του φορτηγού. Κατά την οπισθοπορεία μπορεί ο υποψήφιος οδηγός να σταματήσει όσες φορές χρειαστεί και να αποβιβαστεί για να ελέγξει αν το τρίγωνο έλξης οδηγείται σωστά στον κοτσαδόρο. Για τη σωστή και ασφαλή εφαρμογή του τριγώνου έλξης στη τερματική του θέση στον κοτσαδόρο συνεχίζει την οπισθοπορεία έως ότου ακουστεί ο χαρακτηριστικός μεταλλικός ήχος της λειτουργίας ασφάλισης του κοτσαδόρου. Στους κοτσαδόρους με ασφάλιση ενεργοποιούμενη με αέρα ή ελατήριο, ο πείρος ασφαρίζει αυτόματα, ενώ στους μηχανικούς θα πρέπει ο υποψήφιος οδηγός να τοποθετήσει τον πείρο χειροκίνητα. Ελέγχεται η ασφάλιση και εάν ο πείρος δεν έχει ασφαλιστεί, επαναλαμβάνονται οι προηγούμενες ενέργειες ώστε να είναι αδύνατη η αποσύνδεση των δύο οχημάτων.
- δ) Συνδέεται η ηλεκτρική παροχή (ρευματοδότης) του φορτηγού. Σε περίπτωση που το σύστημα πέδησης του φορτηγού ενισχύεται με ABS συνδέεται και ο αντίστοιχος ρευματοδότης.
- ε) Συνδέονται οι σωληνώσεις παροχής πεπιεσμένου αέρα του φορτηγού με τους αντίστοιχους ταχυσυνδέσμους του ρυμουλκούμενου και ανοίγοντας τις παροχές, όπου υπάρχουν, διαδοχικά της εντολή πέδησης (κίτρινου αγωγού) και της εντολής παροχής (κόκκινος αγωγός). Σε περίπτωση συνδυασμένου μηχανισμού η σύνδεση γίνεται ταυτόχρονα.

- στ)** Στηρίζεται το ρυμουλκούμενο, εάν είναι μονοαξονικό ή με δύο άξονες κεντροαξονικό, στην τηλεσκοπική του στήριξη (ποδαρικό), και ακολουθείται για την ανύψωσή του η αντίστοιχη διαδικασία των επικαθήμενων.
- ζ)** Αφαιρούνται οι σφήνες αναστολής κύλισης (τάκοι) από τους τροχούς του ρυμουλκούμενου και ελέγχεται ότι το ρυμουλκούμενο έχει συνδεθεί με ασφάλεια με το φορτηγό, εφόσον έχει απελευθερωθεί το μηχανόφρενο, εάν το ρυμουλκούμενο δεν διαθέτει κυλίνδρους πέδησης διπλής ενέργειας. Τέλος τοποθετεί στη θέση τους τις σφήνες αναστολής κύλισης και το προειδοποιητικό τρίγωνο.
- η)** Επιβιβάζεται στο συρμό, θέτει σε λειτουργία τον κινητήρα μέχρι η πίεση στα αερόφρενα να φτάσει στη μέγιστη τιμή της και ελέγχει τον πίνακα οργάνων για τυχόν ενδείξεις κακής λειτουργίας (όπως, πτώση πίεσης, λειτουργία της φωτεινής ένδειξης του ABS κυρίως του ρυμουλκούμενου).
- θ)** Τίθεται ο μηχανισμός μεταγωγής του ταχογράφου στο σύμβολο της δραστηριότητας «Οδήγηση» και ο υποψήφιος οδηγός μετακινεί με μικρή ταχύτητα το συρμό σε μικρή απόσταση, και αφού διαπιστώσει ότι η πέδηση και τα λοιπά συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά και το φορτηγό έλκει ασφαλώς το ρυμουλκούμενο, εισέρχεται στην κυκλοφορία τηρώντας τους κανόνες του Κ.Ο.Κ..

V. Πρόσθετοι έλεγχοι ζεύξης και απόζευξης

Μετά τη ζεύξη και απόζευξη του ρυμουλκού και του επικαθήμενου ή του φορτηγού και του ρυμουλκούμενου και πριν από την κυκλοφορία τους, είτε ως ενιαίες μονάδες (αρθρωτό όχημα ή συρμός), είτε μεμονωμένα (ρυμουλκό ή φορτηγό), είναι απαραίτητο να διενεργηθούν πρόσθετοι έλεγχοι της λειτουργικής κατάστασής τους, για την ασφάλεια της οδικής κυκλοφορίας:

- α)** Των συστημάτων πέδησης ρυμουλκών και ρυμουλκούμενων και συγκεκριμένα:
- έλεγχος διαρροής πεπιεσμένου αέρα,
  - έλεγχος των αγωγών σύνδεσης πεπιεσμένου αέρα με τους ταχυσυνδέσμους τους,
  - έλεγχος πέδησης ρυμουλκούμενου ή επικαθήμενου οχήματος κατά τη λειτουργία της κύριας πέδης (πέδη πορείας),
  - έλεγχος ενεργοποίησης της διαρκούς πέδησης ρυμουλκούμενου ή επικαθήμενου οχήματος,
  - έλεγχος των ενδείξεων των μανομέτρων, εάν η πίεση στο σύνδεσμο των αγωγών για την πέδηση του ρυμουλκού δε συμβιβάζεται με αυτήν του συστήματος πέδησης του ρυμουλκούμενου οχήματος,
  - έλεγχος του χρόνου πλήρωσης των αεροφυλακίων,
  - έλεγχος της λειτουργίας των φωτεινών ενδείξεων του ABS για το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο.
- β)** Των συστημάτων φωτισμού ρυμουλκών και ρυμουλκούμενων και συγκεκριμένα:
- έλεγχος των αγωγών παροχής ηλεκτρικού ρεύματος,
  - έλεγχος της λειτουργίας των φώτων ρυμουλκών και ρυμουλκούμενων,
  - έλεγχος της λειτουργίας των δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης (φλας) ρυμουλκών και ρυμουλκούμενων,
  - έλεγχος της λειτουργίας των φώτων έκτακτης ανάγκης.
- γ)** Μετά τη ζεύξη ελέγχεται τυχόν μετακίνηση του φορτίου και γενικότερα η ασφαλής πρόσδεση του.
- δ)** Για λόγους ασφαλείας ο υποψήφιος οδηγός:
- πρέπει να φέρει τα κλειδιά μαζί του, όποτε τίθεται εκτός λειτουργίας ο κινητήρας και αποβιβάζεται από το όχημα για οποιαδήποτε εργασία της διαδικασίας ζεύξης ή απόζευξης
  - δεν επιτρέπεται να εισέρχεται κάτω από το ρυμουλκούμενο ούτε να επιτρέψει σε άλλους να προσεγγίζουν το χώρο που πραγματοποιείται η ζεύξη ή απόζευξη,
  - δεν επιτρέπεται να τοποθετεί τα χέρια του ή τα δάχτυλά του στους μηχανισμούς ασφάλισης του πείρου ή στα σημεία ασφάλισης της πλάκας επικάθησης.
  - πρέπει να βεβαιωθεί ότι τα ποδαρικά δεν «βυθίζονται» στο έδαφος, πριν απομακρυνθεί από το ρυμουλκούμενο μετά την απόζευξη.

Λόγοι απόρριψης είναι η μη ορθή και με την απαιτούμενη σειρά εκτέλεση των παραπάνω ενεργειών.

ΟΜΑΔΑ Γ- ΠΟΡΕΙΑ, ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Οι παρακάτω επιπλέον δοκιμασίες πραγματοποιούνται κατά περίπτωση και μόνο για τις κατηγορίες **C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E, DE, BE**:

15) Προσαρμογή της τροχιάς του οχήματος στις στροφές

Ο υποψήφιος ελέγχεται εάν είναι σε θέση, λαμβάνοντας υπόψη το μήκος και τα εξέχοντα τμήματα του οχήματός του, να προσαρμόσει την τροχιά του οχήματος, προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν ατύχημα με τα λοιπά οχήματα ή τους λοιπούς χρήστες της οδού ή τυχόν προεξέχοντα εμπόδια.

Σφάλμα είναι η μη σωστή θέση και τροχιά του οχήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΙΝΑΚΙΔΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Οι προδιαγραφές που απαιτούνται για τις ειδικές πινακίδες των εκπαιδευτικών οχημάτων είναι:

1. Τα οχήματα των κατηγοριών AM, A1, A2 και A πρέπει να:

- α) Φέρουν πινακίδα λευκή από υλικό που δεν παραμορφώνεται εύκολα, με οριζόντια και κατακόρυφη διάσταση δεκαπέντε (15) εκατοστών.
- β) Να υπάρχει πάνω στην πινακίδα και με κόκκινο χρώμα το γράμμα «L» με οριζόντια διάσταση δέκα (10) εκατοστών και αντίστοιχη κατακόρυφη δώδεκα (12) εκατοστών, ενώ το πλάτος των σκελών του γράμματος «L» ορίζεται σε δύο (2) εκατοστά.
- γ) Να στερεώνεται η πινακίδα στο πίσω μέρος της μοτοσικλέτας κατακόρυφα, πάνω ή κάτω από την πινακίδα του αριθμού κυκλοφορίας, ώστε:
  - Να είναι ορατή από τα όργανα της Τροχαίας και τους λοιπούς χρήστες του δρόμου,
  - Να μην καλύπτει την πινακίδα του αριθμού κυκλοφορίας και τα πίσω φώτα.

2. Τα οχήματα της κατηγορίας B πρέπει να:

- α) Φέρουν πινακίδα λευκή από υλικό που δεν παραμορφώνεται εύκολα, με οριζόντια διάσταση πενήντα (50) εκατοστών και αντίστοιχη κατακόρυφη τριάντα (30) εκατοστών.
- β) Να υπάρχει πάνω στην πινακίδα και με κόκκινο χρώμα το γράμμα «L» με οριζόντια διάσταση δεκαπέντε (15) εκατοστών και αντίστοιχη κατακόρυφη είκοσι (20) εκατοστών, ενώ το πλάτος των σκελών του γράμματος «L» ορίζεται σε τέσσερα (4) εκατοστά.
- γ) Να υπάρχει δίπλα στο γράμμα «L» η φράση «ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ» με μαύρο χρώμα γραμμάτων και ύψος τέσσερα (4) έως έξι (6) εκατοστά.
- δ) Να αποτυπώνεται με μαύρο ή μπλε χρώμα γραμμάτων, κάτω από τη φράση «ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ», η επωνυμία της σχολής και σε ύψος τρία (3) έως έξι (6) εκατοστά
- ε) Να αποτυπώνεται με μαύρο ή μπλε χρώμα γραμμάτων ο αριθμός αδείας της σχολής με ύψος γραμμάτων και αριθμών τέσσερα (4) εκατοστά.
- στ) Να τοποθετείται και να στερεώνεται στην οροφή του αυτοκινήτου, πινακίδα διπλής όψεως, ώστε να είναι ευκρινώς ορατές οι ενδείξεις από την οπίσθια και εμπρόσθια πλευρά του.

3. Τα οχήματα των κατηγοριών C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E, DE, BE πρέπει να:

- α) Φέρουν πινακίδα λευκή από υλικό που δεν παραμορφώνεται εύκολα, με οριζόντια διάσταση εξήντα (60) εκατοστών και αντίστοιχη κατακόρυφη σαράντα (40) εκατοστών.
- β) Να υπάρχει πάνω στην πινακίδα και με κόκκινο χρώμα το γράμμα «L» με οριζόντια διάσταση είκοσι (20) εκατοστών και αντίστοιχη κατακόρυφη τριάντα (30) εκατοστών, ενώ το πλάτος των σκελών του γράμματος «L» ορίζεται σε έξι (6) εκατοστά.
- γ) Να υπάρχει δίπλα στο γράμμα «L» η φράση «ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ» με μαύρο χρώμα γραμμάτων και ύψος έξι (6) έως οκτώ (8) εκατοστά.
- δ) Να αποτυπώνεται με μαύρο ή μπλε χρώμα γραμμάτων, κάτω από τη φράση «ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ», η επωνυμία της σχολής και σε ύψος πέντε (5) έως οκτώ (8) εκατοστά.
- ε) Να αποτυπώνεται με μαύρο ή μπλε χρώμα γραμμάτων ο αριθμός αδείας της σχολής με ύψος γραμμάτων και αριθμών τέσσερα (4) εκατοστά.
- στ) Να τοποθετείται και να στερεώνεται σε εμφανές σημείο στο πίσω μέρος του οχήματος (Κατηγορίες C1, C, D1, D) ή του ρυμουλκούμενου ή επικαθήμενου οχήματος (Κατηγορίες C1E, CE, D1E, DE, BE).

Οι παραπάνω διαστάσεις επιτρέπεται να έχουν απόκλιση της τάξεως του δέκα τοις εκατό (10%).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΠΟΣΑ ΠΑΓΙΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ & ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ
[ν.2556/1997 (Α΄270) και ν.2873/2000 (Α΄285)]

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΑΓΙΟ ΤΕΛΟΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑ ΥΠΕΡ Τ.Σ.Α. ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	ΠΟΣΟ
ΑΜ, Α1, Α2, Α, Β	ΑΡΧΙΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ	18,00 €
ΑΜ, Α1, Α2, Α, Β	ΕΠΕΚΤΑΣΗ	27,02 €
ΒΕ, C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E, DE	ΕΠΕΚΤΑΣΗ	108,15 €
Με τη χορήγηση μιας από τις κατηγορίες C1E, CE, D1E, DE χορηγείται ΑΤΕΛΩΣ και η κατηγορία ΒΕ		
Με τη χορήγηση της κατηγορίας CE χορηγείται ΑΤΕΛΩΣ και η κατηγορία DE εφόσον είναι κάτοχος της κατηγορίας D		
B	ΑΡΧΙΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΕ ΑΤΟΜΟ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΠΟΥ ΟΔΗΓΕΙ ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟ ΟΧΗΜΑ	ΑΤΕΛΩΣ
B	ΑΡΧΙΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ή ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟ ΥΠΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ	ΑΤΕΛΩΣ
ΒΕ, C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E, DE	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟ ΥΠΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ	90,15

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΛΟΓΟ	9,02 €
ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	18,00 €

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΠΟΣΑ ΥΠΕΡ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ Ν.Δ. 638/1970, ΟΠΩΣ ΙΣΧΥΕΙ

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟ
ΑΡΧΙΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ή ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	90,00 €
ΕΞΕΤΑΣΤΡΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ	10,00 €
ΕΞΕΤΑΣΤΡΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	10,00 €
ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ	30,00 €

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΑΜ, Α1, Α2, Α					
		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ			
A	ΟΜΑΔΑ Α - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ		ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
	1	Έλεγχος οχήματος, χρήση κράνους και προστατευτικών			
	2	Κίνηση και ακινητοποίηση δίκυκλου χωρίς λειτουργία κινητήρα			
	3	Ελικοειδής διαδρομή με μικρή ταχύτητα (slalom)			
	4	Κίνηση με μικρή ταχύτητα			
	5	Επιτάχυνση οχήματος με αλλαγή ταχυτήτων			
	6	Κίνηση με αποφυγή εμποδίου (εκτός της κατηγορίας ΑΜ)			
	7	Πέδηση εκτάκτου ανάγκης (εκτός της κατηγορίας ΑΜ)			
	8	Ακινητοποίηση, στάθμευση οχήματος και ασφαλής απομάκρυνση από αυτό			
		ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ			
B	ΟΜΑΔΑ Β – ΠΟΡΕΙΑ, ΣΟΒΑΡΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ				
	1	Παραβίαση σηματοδότη, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης και μη συμμόρφωση σε σήμα τροχονόμου			
	2	Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας			
	3	Ανέβασμα σε πεζοδρόμιο ή διαχωριστική νησίδα ή κίνηση σε διακεκριμένο τμήμα του δρόμου όπου απαγορεύεται η χρήση του από τα οχήματα			
	4	Πρόκληση ατυχήματος			
	5	Παραβίαση της προτεραιότητας			
Γ	ΟΜΑΔΑ Γ – ΠΟΡΕΙΑ, ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ				
	1	Εκκίνηση από θέση στάσης ή στάθμευσης			
	2	Τρόπος αλλαγής λωρίδας κυκλοφορίας			
	3	Χρήση φωτών, δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης και φωτών έκτακτης ανάγκης			
	4	Κίνηση οχήματος και σωστή συμπεριφορά οδηγού ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες			
	5	Σωστή θέση στο οδόστρωμα			
	6	Τήρηση σωστών αποστάσεων από τα άλλα οχήματα			
	7	Προσπέρασμα εμποδίου ή προπορευόμενου οχήματος			
	8	Κίνηση σε ισόπεδο κυκλικό κόμβο (πλατεία)			
	9	Σωστή αλλαγή ταχυτήτων ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες			
	10	Σβήσιμο κινητήρα			
	11	Πέδηση και ακινητοποίηση			
	12	Τήρηση διατάξεων του Κ.Ο.Κ.			
	13	Αδικοιολόγητη παρέμβαση παριστάμενου εκπαιδευτή			
Δ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ				
Ε	ΩΡΑ ΛΗΞΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ				
ΠΡΩΤΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ		Υπογραφή			
		Όνοματεπώνυμο			
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ		Υπογραφή			
		Όνοματεπώνυμο			

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΟΔΗΓΟΥ B, C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE				
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ				
ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ				
A	ΟΜΑΔΑ Α - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
1	Έλεγχος οχήματος πριν ξεκινήσει			
2	Οπισθοπορεία με στροφή			
3	Στάθμευση δεξιά ή αριστερά			
4	Εκκίνηση σε ανήφορο κλίσης περίπου 10%			
5	Λήψη μέτρων ασφαλείας κατά την έξοδο από το όχημα			
6	Υποβοηθητικοί μηχανισμοί πέδησης και διεύθυνσης (εκτός της κατηγορίας B, BE)			
7	Συσκευή του ταχογράφου (εκτός της κατηγορίας B, BE)			
8	Απόξευση και ζεύξη (εκτός της κατηγορίας B, C1, C, D1, D)			
B	ΟΜΑΔΑ Β – ΠΟΡΕΙΑ, ΣΟΒΑΡΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ			
1	Παραβίαση σηματοδότη, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης και μη συμμόρφωση σε σήμα τροχονόμου			
2	Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας			
3	Ανέβασμα σε πεζοδρόμιο ή διαχωριστική νησίδα ή κίνηση σε διακεκριμένο τμήμα του δρόμου όπου απαγορεύεται η χρήση του από τα οχήματα			
4	Πρόκληση ατυχήματος			
5	Παραβίαση της προτεραιότητας			
Γ	ΟΜΑΔΑ Γ – ΠΟΡΕΙΑ, ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ			
1	Εκκίνηση από θέση στάσης ή στάθμευσης			
2	Τρόπος αλλαγής λωρίδας κυκλοφορίας			
3	Χρήση δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης και φώτων έκτακτης ανάγκης			
4	Κίνηση οχήματος και σωστή συμπεριφορά οδηγού ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες			
5	Σωστή θέση στο οδόστρωμα			
6	Τήρηση σωστών αποστάσεων από τα άλλα οχήματα			
7	Προσπέρασμα εμποδίου ή προπορευόμενου οχήματος			
8	Κίνηση σε ισόπεδο κυκλικό κόμβο (πλατεία)			
9	Σωστή αλλαγή ταχυτήτων ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες			
10	Σβήσιμο κινητήρα			
11	Πέδηση και ακινητοποίηση			
12	Τήρηση των διατάξεων του Κ.Ο.Κ.			
13	Αδικοιολόγητη παρέμβαση παριστάμενου εκπαιδευτή			
14	Οικονομική - Οικολογική οδήγηση			
15	Προσαρμογή της τροχιάς του οχήματος στις στροφές (εκτός της κατηγορίας B)			
Δ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ			
Ε	ΩΡΑ ΛΗΞΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ			
ΠΡΩΤΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ		Υπογραφή		
		Όνοματεπώνυμο		
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ		Υπογραφή		
		Όνοματεπώνυμο		

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3
ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ							
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ							
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ/ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ							
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:				ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:			
Α/Α	ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ.		ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ			ΑΠΟΤΥΧΟΝΤΕΣ	
	ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΧΟΛΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ	*Α.Θ.Ε./*Α.Π.Δ.	ΣΗΜΕΙΟ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ	ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΥΧΟΝΤΩΝ
1					/		
2					/		
3					/		
4					/		
5					/		
6					/		
		ΕΠΕΤΥΧΑΝ ..... (...)	ΑΠΟΡΡΙΦΘΗΚΑΝ ..... (...)	ΔΕΝ ΠΡΟΣΗΛΘΑΝ / ΔΕΝ ΕΞΕΤΑΣΤΗΚΑΝ .....(...)/ .....(...)		ΣΥΝΟΛΟ ..... (...)	
ΠΡΩΤΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ) (ΥΠΟΓΡΑΦΗ) (ΚΩΔΙΚΟΣ)				ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ) (ΥΠΟΓΡΑΦΗ) (ΚΩΔΙΚΟΣ)			

*ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ (Α.Θ.Ε.)

*ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ (Α.Π.Δ.)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3
ΠΙΣΩ ΟΨΗ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΝΑ ΕΞΕΤΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ			
Α/Α	ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ.	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1			
2			
3			
4			
5			
6			
ΠΡΩΤΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ) (ΥΠΟΓΡΑΦΗ) (ΚΩΔΙΚΟΣ)		ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ) (ΥΠΟΓΡΑΦΗ) (ΚΩΔΙΚΟΣ)	

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παπάγου, 7 Ιανουαρίου 2013

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

* 0 2 0 0 0 0 4 0 7 0 1 1 3 0 0 4 4 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΕΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004